

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	858 Tuusula	Täyttämispvm	05.10.2018
Kaavan nimi	SUUTARINTIE		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	21.02.2018
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	11.11.2015
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	3517
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	3,8434	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisen tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	3,8434

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

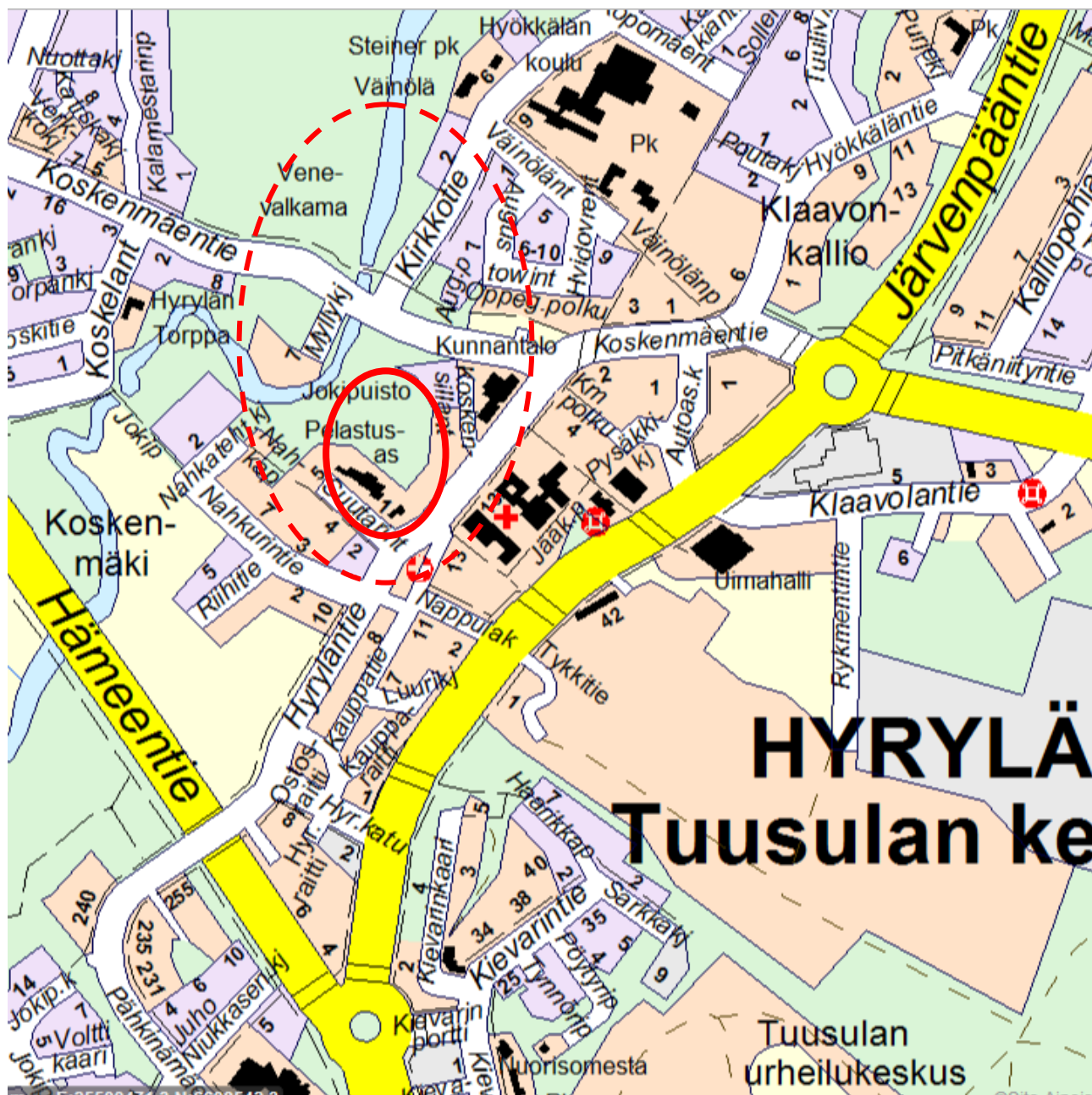
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	3,8434	100,0	16800	0,44	0,0000	13365
A yhteensä	0,9306	24,2	16800	1,81	0,9306	16800
P yhteensä	0,1274	3,3			0,1274	
Y yhteensä					-0,1691	-1015
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,5552	40,5			-0,3988	80
R yhteensä						
L yhteensä	1,2302	32,0			0,0732	
E yhteensä					-0,5633	-2500
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinntät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	3,8434	100,0	16800	0,44	0,0000	13365
A yhteensä	0,9306	24,2	16800	1,81	0,9306	16800
AK	0,9306	100,0	16800	1,81	0,9306	16800
P yhteensä	0,1274	3,3			0,1274	
P	0,1274	100,0			0,1274	
Y yhteensä					-0,1691	-1015
Y					-0,1691	-1015
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,5552	40,5			-0,3988	80
VP					-1,9540	
VL	1,5552	100,0			1,5552	80
R yhteensä						
L yhteensä	1,2302	32,0			0,0732	
L					-0,1146	
Kadut	0,8824	71,7			0,0614	
Kev.liik.kadut					-0,0300	
LP					-0,1914	
LPY	0,3478	28,3			0,3478	
E yhteensä					-0,5633	-2500
YT					-0,5633	-2500
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

SUUTARINTIEN ASEMAKAAVA (3517)

OSALLISTUMIS- JA ARVIINTISUUNNITELMA (OAS)

Tämä asiakirja on osallistumis- ja arviointisuunnitelma, eli OAS. Se on maankäyttö- ja rakennuslakiin (MRL 63 §) perustuva kunnan esitys yhteistyöstä osallisille. OAS:ssa määritellään asemakaavan valmistelussa ja asemakaavan vaikutusten arvioinnissa noudatettavat osallistumisen ja vuorovaikutuksen periaatteet sekä toteutustavat.

OAS:n tehtävänä on mm. vastata kysymyksiin:

- Mitä suunnitellaan ja mitkä ovat kaava tavoitteet?
- Miten kaavaprosessi etenee?
- Keitä valmistelussa kuullaan?
- Miten suunnittelutyöhön voi osallistua?
- Miten asioista tiedotetaan?
- Ketkä valmistelevat kaavaa?

Huom.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään työn kuluessa tarpeen mukaan ja se on nähtävillä kunnan nettisivuilla koko kaavoitusprosessin ajan!

1. YHTEYSTIEDOT

Lisätietoja antavat:

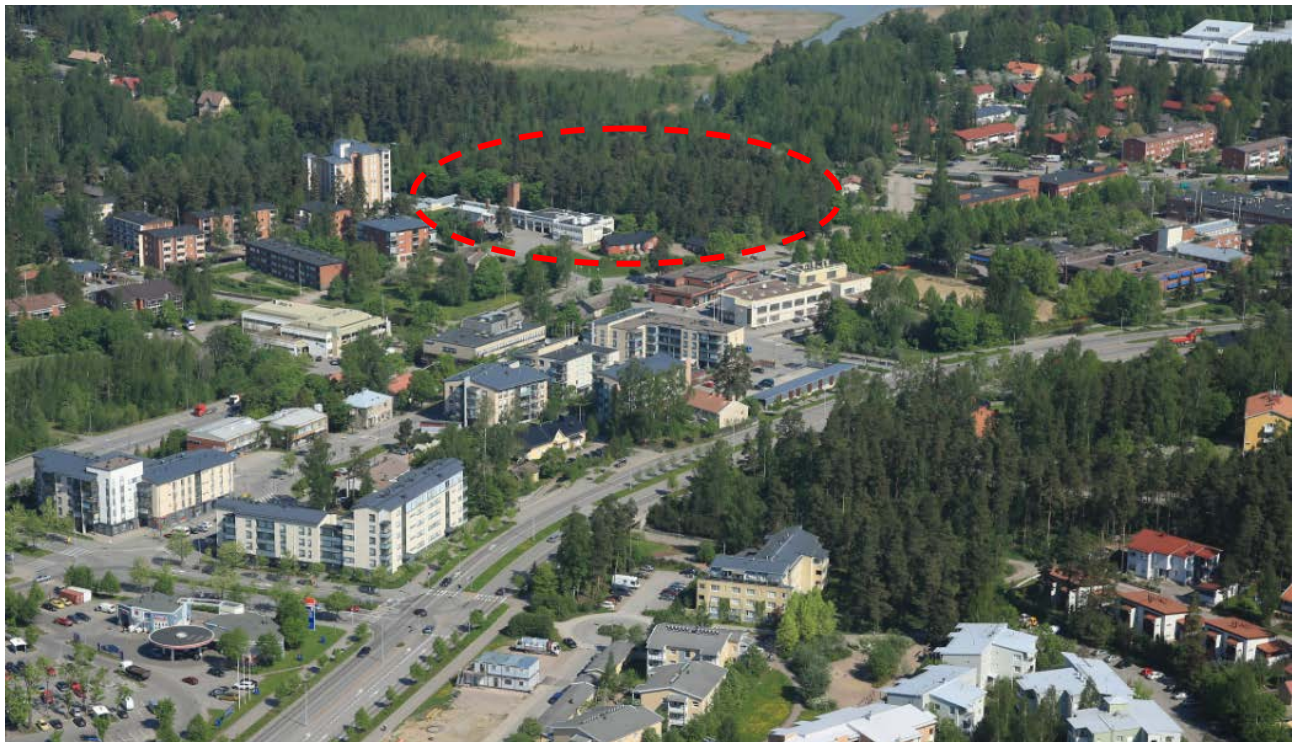
kaavasuunnittelija Maria Suutari-Jääskö
p. 040 314 3517
maria.suutari-jaasko@tuusula.fi

kaavoituspäällikkö Asko Honkanen
p. 040 314 2012
asko.honkanen@tuusula.fi

käyntiosoite: Hyryläntie 16, 3. kerros, C-siipi
postiosoite: PL 60, 04301 Tuusula

2. SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualue sijoittuu Tuusulan keskuksen Hyrylän kunnanosaan, nykyisen Suutarintien ja kunnantalon välille, Hyrylän länsilaitaan. Suunnittelualueeseen kuuluu kaksi vierekkäistä kiinteistöä (RN:o 5:424 ja 5:9), jonka alueella on vanha paloasema kunnan omistamalla maalla sekä sen pohjoisreunustalla oleva jyrkkärinteinen metsäkaistale, jossa on Montuksi kutsuttu katsomorakenne ja hiekkatasanteinen näyttämöalue kerran kesässä tapahtuvaa Monttu -Rockia varten. Lisäksi suunnittelualueeseen kuuluu nykyisessä asemakaavassa Hyryläntien varressa olevia pysäköinti- ja virkistysalueita, sekä katualueet. Suunnittelualue on kooltaan noin 4,5 ha, alueen raja-
aus voi muuttua prosessin edetessä. Tarkastelualueena pidetään myös katkoviivalla osoitettua aluetta rantapuistoon saakka.

Kuva 2. Viistokuva suunnittelualueelle kaakosta katsottuna. ©Tuusulan kunta.

Kuva 3. Viistokuva suunnittelualueen liittymisestä keskusta lounaasta katsottuna. ©Tuusulan kunta.

3. ALOITE

Alueen kaavoitus on tullut vireille kunnan aloitteesta. Kaavoituksen työohjelmaa laadittaessa on todettu, että Suutarintien kaavamuutosta voidaan viedä muun keskusta-alueen suunnittelusta erillisenä. Tarve keskustan kehittämiseksi lisäämällä asuntoja on ollut esillä yleiskaavatyön yhteydessä ja tämän ohella erilaisissa keskustan yleissuunnitteluhankkeissa. Keskustan kehittyminen tulee kunnan kehittymisen kannalta aloittaa yhtäaikaaisesti Rykmentinpuiston asemakaavoituksen kanssa. Asuinalueen tehostamiselle on syntynyt tarve uuden paloaseman rakentuessa, sekä asuntotarjonnan lisäämisen tarpeesta keskustan lähellä. Hanke on kunnan kaavoitussuunnitelmasa 2015–2019 ja kaavoituksen työohjelmassa kärkihankkeena.

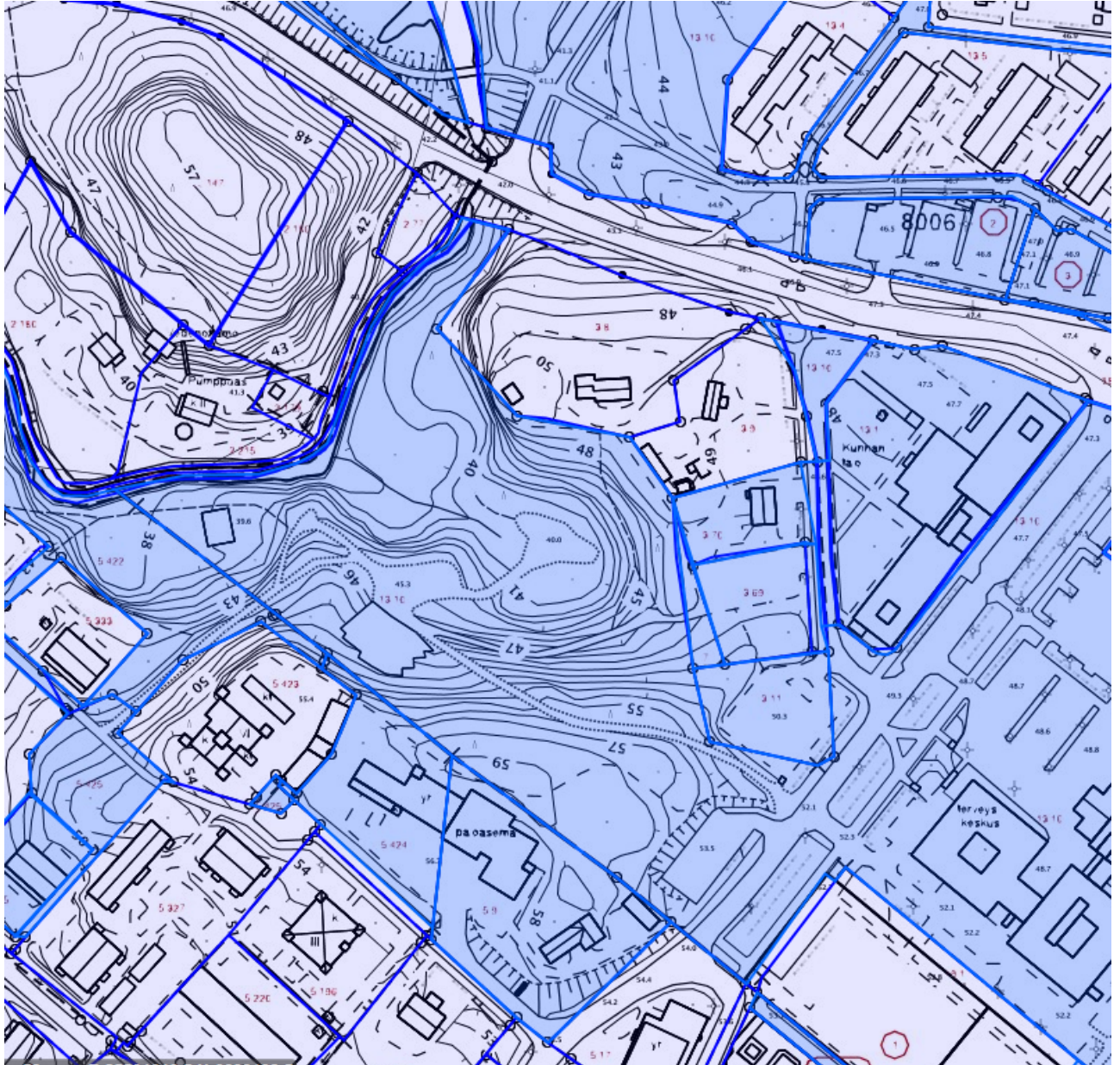
4. TAVOITTEET

Kunnan tavoitteena on muuttaa asemakaavaa siten, että vanhan paloasema kortteliin ja sen lähialueelle voidaan rakentaa tehokas asuinkerrostalokortteli ja tarvittaessa liiketiloja. Samalla selvitetään virkistysalueiden kehittämismahdollisuuksia ja Hyrylätien vierellä olevan vanhan rakennuksen suojelutarve. Tavoitteena on lisätä keskustan asukasmäärää ja Jokipuiston roolia paikallisesti merkittävänä puistoalueena, joka liittyy Tuusulanjärveen. Suunnittelussa tulee huomioida alueen sijainti vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella, Lisäksi asemakaavatyössä tutkitaan pysäköintiratkaisun eri rakenteelliset vaihtoehdot ja kevyenliikenteen jouheva yhteys keskusta ja virkistysalueiden välillä.

5. MAANOMISTUS

Kaava-alue on Tuusulan kunnan omistuksessa lukuun ottamatta Hyrylätien katualuetta eteläosiltaan.

Kuva 3. Maanomistuskartta. Kunnan maanomistus on osoitettu sinisellä.

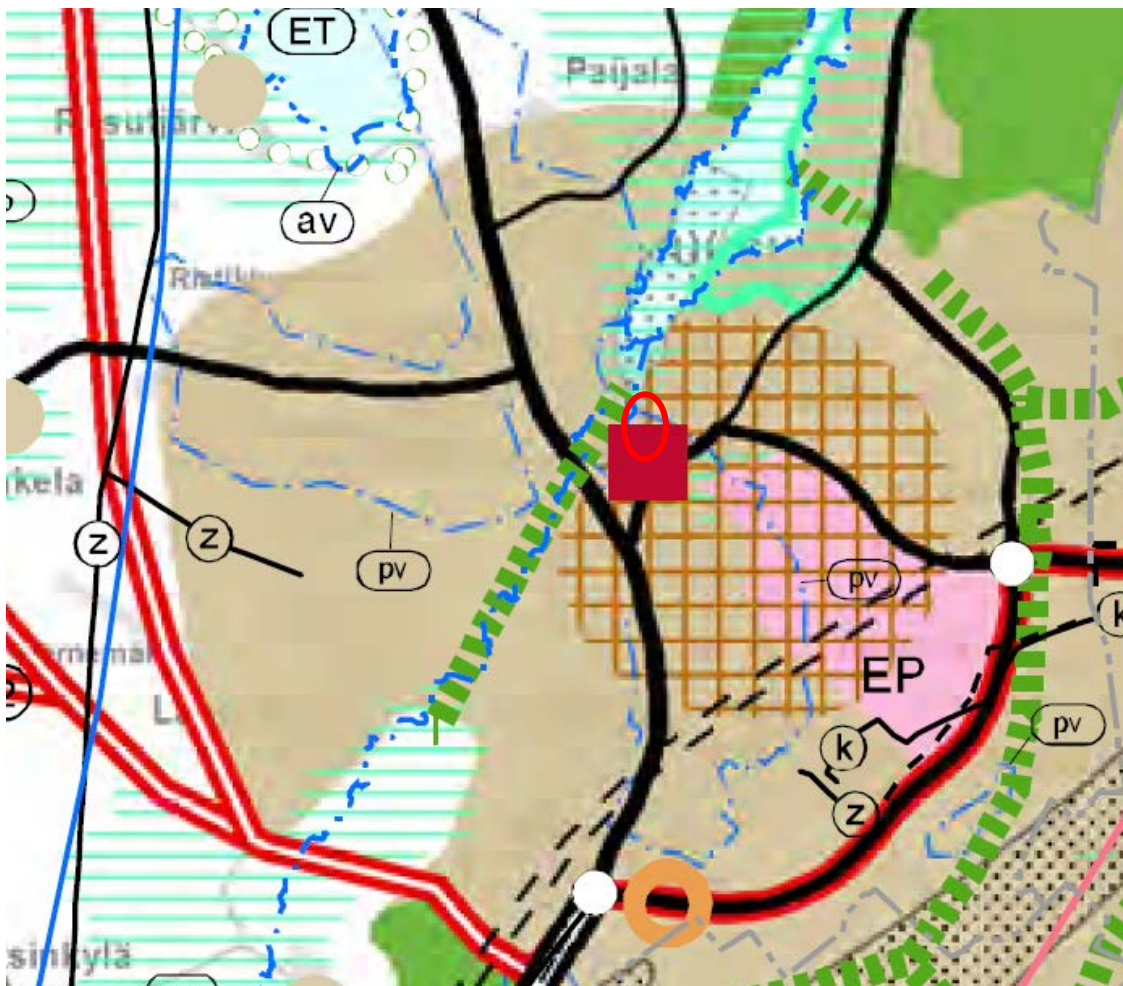
6. KAAVOITUSTILANNE

Maakuntakaava

Ympäristöministeriön 8.11.2006 vahvistamassa maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen ja keskustatoimintojen aluetta ja alue ei ole lentomelualueetta. Suunnittelualue on pohjavesialueella (pv). Ympäristöministeriö vahvisti 2. vaihemaakuntakaavan 30.10.2014. Vireillä oleva 4. vaihemaakuntakaava on ollut luonnoksena nähtävillä 20.1.-20.2.2015.

Vaihemaakuntakaavat

Vireillä olevan Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan teemoja ovat: elinkeinot ja innovaatiotoiminta, logistiikka, tuulivoima, viherrakenne ja kulttuuriympäristöt. Luonnosvaiheessa olevan Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan tavoitteena on mm. osoittaa tiivistettävät alueet (ruskea ruudutus). Hyrylän keskustassa sijaitsevan Suutarintien alueen merkintä on vaihemaakuntakaavassa keskustatoimintojen alue (punainen ruutu). Lännessä olevan Tuusulanjoen varren viheryhteystarve on osoitettu jokilaaksosta Tuusulanjärven eteläpään saakka, jossa järven itäreunassa on Natura 200 verkostoon kuuluva alue. Turkoosi raidoitus on Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue.

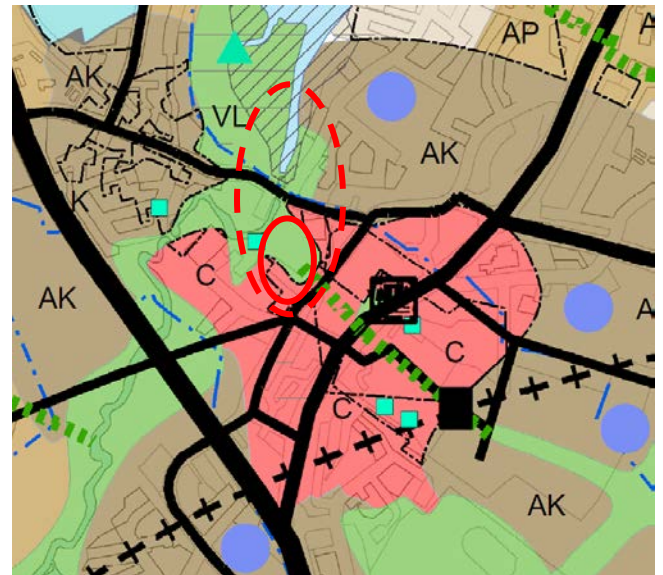
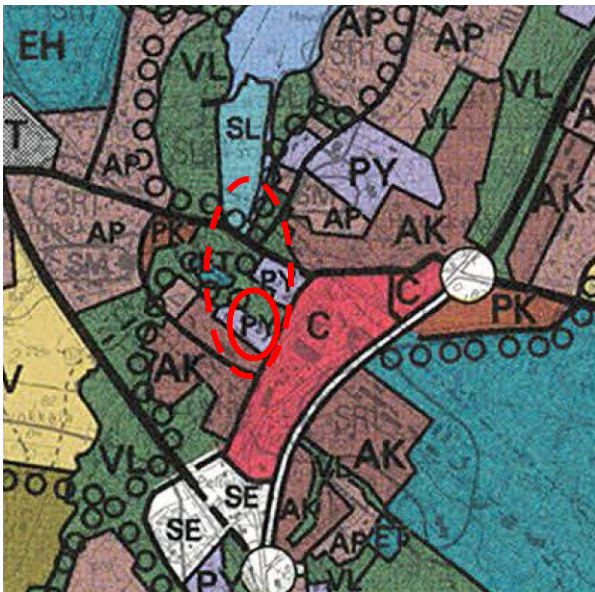
Kuva 5. Ote Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta. Punainen soikio alueen sijainti.
© Uudenmaan liitto ja Itä-Uudenmaan liitto, © Maanmittauslaitos 03/2014

Yleiskaava

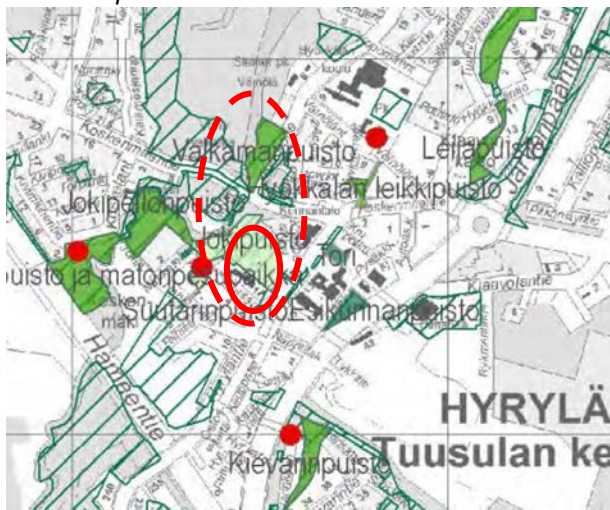
Alueella on voimassa oikeusvaikutukseton **Tuusulan yleiskaava 2010**, jossa suunnittelualue on osoitettu julkisten palveluiden ja hallinnon alueena(PY) ja lähivirkistysalueena(VL), alueella sallitaan ulkoilua ja muuta yleistä virkistystoimintaa palveleva rakentaminen. Alueen läpi on osoitettu kunnan sisäisen ulkoilun pääreitti(palloviiva).

Kunnassa on vireillä **Tuusulan yleiskaava 2040**, jossa on kyse koko kuntaa koskevan strategisen yleiskaavan laadinnasta. Yleiskaavalla pyritään osoittamaan Tuusulan pääasialliset kasvusuunnat. Yleiskaava on luonnosvaiheessa ja kaavaluonnos on ollut julkisesti nähtävillä 11.8. – 30.9.2014. Yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja sen tavoitevuosi on 2040. Suutarintien alue on osoitettu yleiskaavaluonnoksessa keskustatoimintojen alueeksi (C), alueen tavoitetehtokkuus $ea=0,20$ ja viheralueeksi (VL).

Kuvat 6. Ote oikeusvaikutuksettomasta Tuusulan yleiskaava 2010:stä.

Kuvat 7. Ote Tuusulan yleiskaava 2040 kaavaluonnoksesta. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on osoitettu punaisella ovaalilla. Tarkastelualueella on muinaismuistokohde (turkoosi neliö).

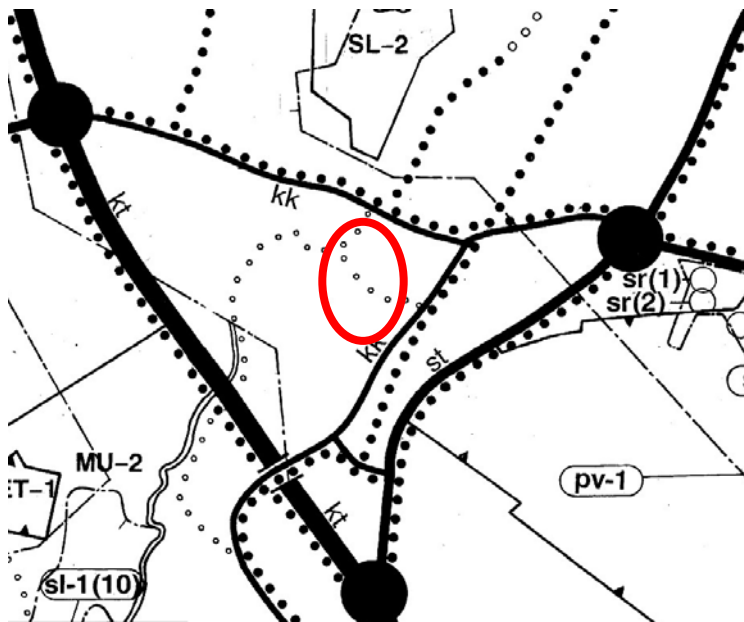

Kuva 8. Ote Tuusulan yleiskaava 2040 kaavaselostuksesta. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on osoitettu punaisella ovaalilla. Suunnittelualueesta osa on Jokipuiston aluetta(A2,A3;C1-hoitoluokkaa), tarkastelualue ulottuu Valkamapuiston alueelle.

Osayleiskaava

Aluetta koskee **Hyrylän laajentumissuuntien osayleiskaava**. Vaihekaava käsittää maa- ja metsätalous-, virkistys-, suojelu-, erityis-, ja vesialueet sekä tieverkon. Osayleiskaava koskee niitä alueita, joilla on käyttötarkoituksmerkintä tai muu alueen käyttöä ohjaava merkintä. Maankäyttö- ja rakennuslain 45 §:n mukaisesti oikeusvaikutuksettomana hyväksytään osayleiskaava teiden, katujen risteyksien ja reittien osalta. Rakennuspaikan kohdalla ei ole kaavassa käyttötarkoituksmerkintää tai muuta alueen käyttöä ohjaavaa merkintää. Suunnittelualue on osoitettu pohjavesialueen alueenosamerkinnällä (pv-1), vedenhankintaa varten tärkeää pohjavesialuetta. Suunnittelualueen läpi on osoitettu ulkoilureitti (palloviiva).

Kuva 8. Kaavaote Hyrylän laajentumissuunnat oikeusvaikutuksettomasta osayleiskaavasta. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on osoitettu punaisella.

Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa seuraavat asemakaavat:

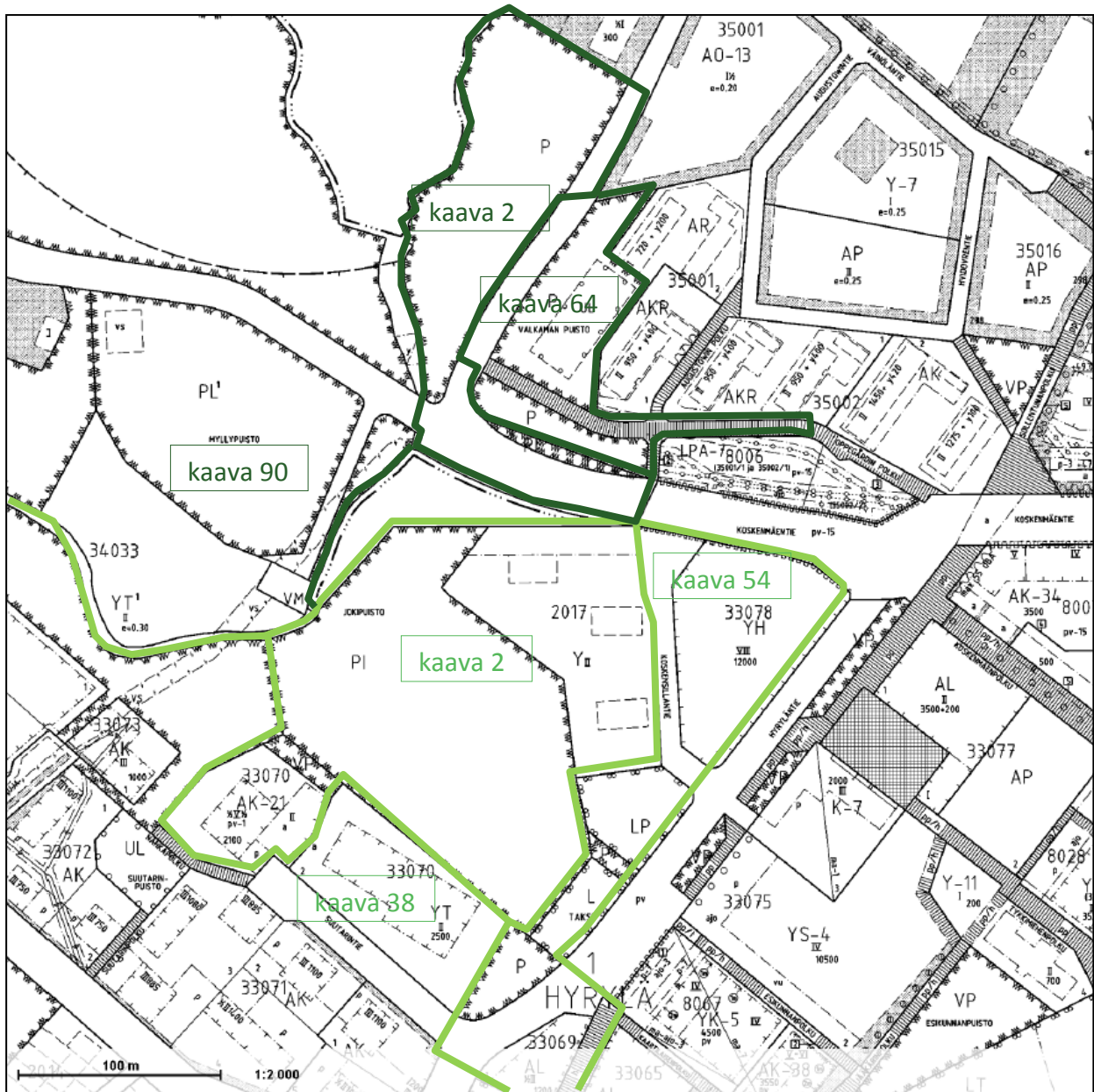
- Hyrylän keskustan rakennuskaava (kaava 2, vuodelta 1965)
- Hyrylinnan alue, korttelit 33070-33074, sekä niihin liittyvät puistoalueet (kaava 38 vuodelta 1976)
- Hyrylän keskusta rakennuskaavan muutos ,korttelit 33069,33075-33278, sekä niihin liittyvät puistoalueet (kaava 54 vuodelta 1978)

Suunnittelualue on asemakaavan 38, 2 ja 54 alueella, sekä tarkastelualue kaavan 2, 54 ja 63 ja 90 alueella. Suunnittelualue rajautuu itäosasta Hyrylän tiehen ja keskusta-alueeseen (Kaava 3205 Terveyskeskuksen ympäristön asemakaava vuodelta 1989). Olemassa olevat asemakaavat ovat vanhentuneet, mm pohjavesialuetta ei ole huomioitu kaavamerkinnöissä.

Kaavasta 38 on mukana korttelialueen 33070 Suutarintien pohjoinen puoli, joka on osoitettu *Yleisten rakennusten korttelialueeksi* (YT), sekä kaavasta 2 korttelista 2017 *istutettavaa puistoaluetta* (PI) eli Jokipuiston alue. Kaavasta 54 ovat mukana korttelissa 33078 oleva alue *takseille*(L) ja

pysäköintiin osoitettu alue(LP), *sekä puistoalue(P)*. Kaava-alue rajautuu *katualueisiin* (Hyryläntie ja Suutarintie). Kaava-alueeseen kuuluu lisäksi kaavoittamaton alue kaavojen 2 ja 90 välissä, Tuusulanjoen alkupäätä Koskenmäen eteläpuolella.

Tarkastelualueella on korttelialueen 2017(kaavasta2) *yleisten rakennusten korttelialue (Y)*, joka muodostaa kunnantalon korttelin 33078(kaavasta54) kanssa yhtenäisen erikseen kaavoitettavan aluekokonaisuuden. Tarkastelualueena voidaan pitää myös Koskenmäentien pohjoispuolella olevat puistoalueet kaavasta 2.

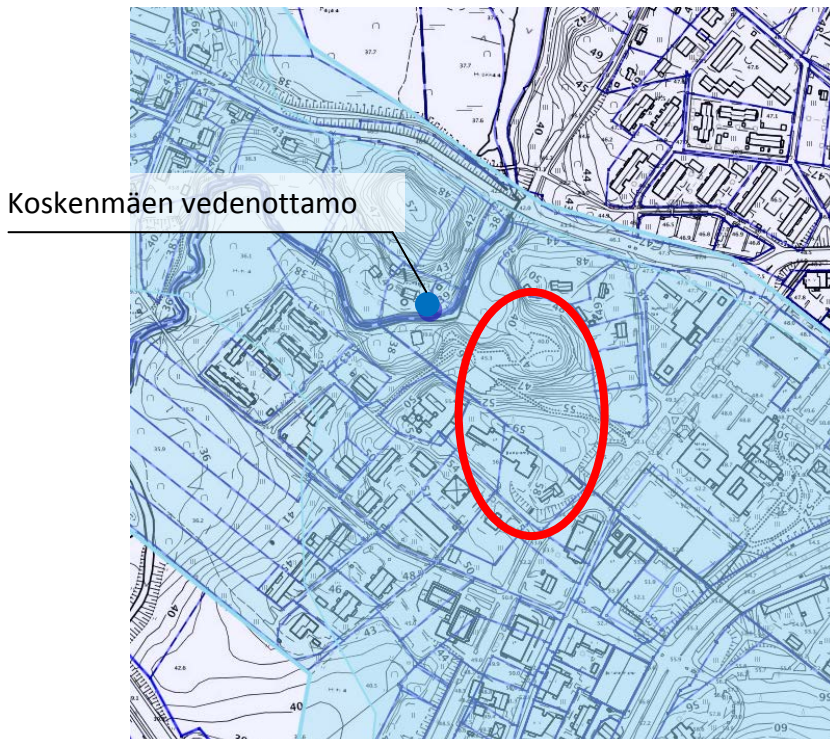

Kuva 9. Ote ajantasaisesta asemakaavasta.

7. LAADITUT SELVITYKSET JA LUONNONOLOT

Pohjavesi

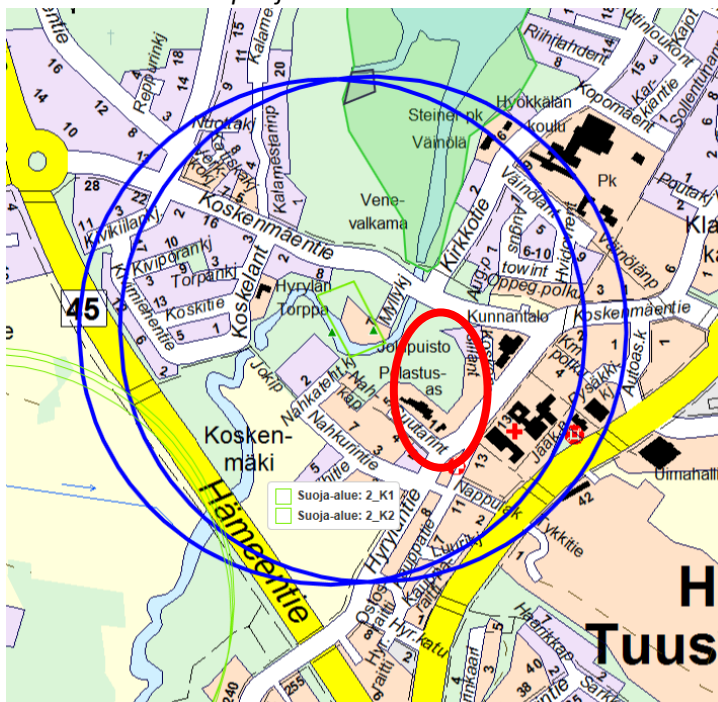
Suunnittelualue on vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella ja pohjaveden muodostumisalueella. Tärkeä vedenottamo on Tuusulanjoen länsipuolella noin 100m päässä kaava-alueesta, tarkastelualue ulottuu Tuusulajokeen saakka. Pohjavesialueet on osoitettu alla olevassa karttaotteessa(kuva 10).

Pohjaveden muodostumisalue
(sisempi sininen alue)

Pohjaveden suoja-alue
(ulompi sininen alue)

Kuva 10. Karttaote pohjavesialueista. Punaisella asemakaavan likimainen sijainti.

Kuva 11. Karttaote pohjavedenottamoiden suoja-alueista. Siniset ympyrät.

Luontoselvitys

Alueesta on tekeillä luontoselvitys, joka valmistuu vuoden 2015 loppuun mennessä ja jota käytetään asemakaavoituksen tausta-aineistona.

Rakennetun kulttuuriympäristön inventointi, luonnos

Kuva 12. Ortokuva ja asemakaavaote, punaisella ympyrällä rakennetun kulttuuriympäristön inventointiselvityksessä olevat rakennukset.

Kulttuurihistoriallinen inventointi on perusselvitys, jonka tavoitteena on maankäytön kautta turvata menneiden aikakausien synnyttämien ympäristöjen säilyminen. Inventointi pyrkii tuomaan esiin säilyttämisen arvoiset rakennukset ja kulttuuriympäristöt, mutta myös antamaan laajempia suuntaviivoja ympäristön kehittämiseksi. Taajamat tai maisemakokonaisuudet saattavat muodostaa laajempia kerroksellisia rakenteita, jotka vaativat tietoa yleispiirteisen kaavoituksen pohjaksi.

Suunnittelualueella sijaitsevat inventointikohteet:

Rapsikanmäki ”pikkukoulu” (luokka I)

- viralliselta nimeltään Hyrylän/kirkonkylän alakansakoulu, otettu pikkulasten kouluksi 1913
- alkujaan aliupseeri Siloffin huvila, joka siirtyi seurakunnalta vuona 1926 kunnalle
- varastorakennus vuonna 1946, jolloin myös päärakennuksen laajennus on tehty
- kouluna vuoteen 1954 saakka, myöhemmin kasvatustoimistona ja kudonta-asemana

Hyrylän paloasema

- vanhin osa rakennettu vuonna 1958 (**luokka II**)
- laajennukset vuosilta 1975 ja 1980

Kiinteät muinaisjäännökset

- Jokipuiston alueella on muinaisjäänteitä, joita ei ole inventoitu

8. ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET

Suunnittelun kuluessa arvioidaan kaavan keskeiset vaikutukset MRL 9 §:n mukaisesti. Tavoitteena on tunnistaa mahdolliset vaikutukset, jolloin otetaan huomioon asiantuntijoiden sekä osallisten merkittäviksi kokemat vaikutukset. Vaikutusten arviointia varten valitaan kuhunkin teemaan soveltuvat menetelmät. Vaikutusten arviointi liitetään osaksi kaavaselostusta ja arviointia korjataan tarpeen mukaan asiantuntijoiden, viranomaisten ja osallisten antamien mielipiteiden ja lausuntojen perusteella.

Osalliset voivat osallistua arviointityöhön joko ottamalla yhteyttä suunnittelijaan tai jättämällä kirjallisen muistutuksen kaavan nähtävilläolon aikana.

Kaavan vaikutukset arvioidaan mm. liittyen

- Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- maa- ja kallioperään, pinta- ja pohjaveteen, mikroilmastoon
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
- kaavatalouteen

Koska suunnittelualueetta ei koske oikeusvaikutteinen yleiskaava määrittäen alueen käyttötarkoitusta, tehdään ns. yleiskaavallinen tarkastelu.

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

9. OSALLISET

Osallisia ovat alueen maanomistajat sekä ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Alla olevaa osallisten luetteloa täydennetään tarvittaessa:

- Kaava- ja lähialueen maanomistajat ja asukkaat sekä yritykset
  - Alueella toimivat yhdistykset
- Viranomaiset
  - Uudenmaan liitto, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY), Keski-Uudenmaan maakuntamuseo, museovirasto
- Tuusulan kunta
  - Kunnan eri hallintokunnat: mm. Maankäyttö- ja karttapalvelut, Tekninen lautakunta, Rakennuslautakunta, Keski-Uudenmaan ympäristölauskunta, Vammaisneuvosto, Ikäihmisten neuvosto, Tuusulan vesihuoltoliikelaitos, elinkeinoneuvottelukunta
- Muut
  - Elisa Networks, Fortum Power and Heat Oy, Fortum Sähkönsiirto Oy, Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä

10. TIEDOTUS JA OSALLISTUMINEN

Kuulutukset

Luonnoksen ja ehdotuksen nähtäville asettamisesta sekä kaavan voimaantulosta julkaistaan kuulutukset paikallis-lehdissä. Maanomistajille ja rajanaapureille tiedotetaan kaavan ehdotusvaiheesta kirjeitse. Halutessaan myös muistutusten jättäjät saavat tiedon kaavan etenemisestä kirjeitse.

Kaavoitusprosessin aikana lisätietoja saa ottamalla yhteyttä kaavan suunnittelijaan.

Vaikuttaminen

Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä. Vaikuttamisessa käytetään vuorovaikutteisia menetelmiä ja kanavia, sekä kaava-näyttelyitä, joissa osallisilla on mahdollista keskustella suunnittelusta valmistelijoiden kanssa.

Ehdotusvaiheen nähtävilläoloaikana muistutus tulee jättää kirjallisesti. Muistutukset ja viranomaisten antamat lausunnot liitetään vastineineen kaavaselostukseen, joka toimitetaan luottamuselimille asian käsittelyn yhteydessä.

Ehdotusvaiheen nähtävilläoloaikana muistutus tulee jättää kirjallisesti osoitteeseen: kaavoitus/ PL 60, 04301 Tuusula.

11. SUUNNITTELUVAIHEET JA TAVOITEAIKATAULU

Vireilletulo ja OAS marraskuu 2015

Vireilletulokuulutus

OAS nähtävillä 14 vrk

Asemakaavan lähtökohdat & tavoitteet

Osallisilla mahdollisuus jättää mielipide suullisesti tai kirjallisesti. Keskustelutilaisuus.

Kaavaluonnos helmi-maaliskuu 2016

Kaavaluonnos hyväksytään kuntakehityslautakunnassa ja asetetaan nähtäville 30 vrk. ajaksi.

Etsitään yhteistyökumppaniksi rakennuttaja, jotta kaavatyö voidaan viedä loppuun hankekaavana.

Osallisilla mahdollisuus jättää **kirjallinen** mielipide nähtävilläolon aikana. Keskustelutilaisuus.

Kaavaehdotus loka-marraskuu 2016

Kaavaehdotus hyväksytään kuntakehityslautakunnassa ja kunnanhallituksessa, jonka jälkeen se asetetaan julkisesti nähtäville 30 vrk. ajaksi.

Osallisilla mahdollisuus jättää **kirjallinen** muistutus nähtävilläolon aikana. Keskustelutilaisuus.

Hyväksyminen alkuvuosi 2017

Esitetään asemakaava hyväksyttäväksi

Kuntakehityslautakunta
Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

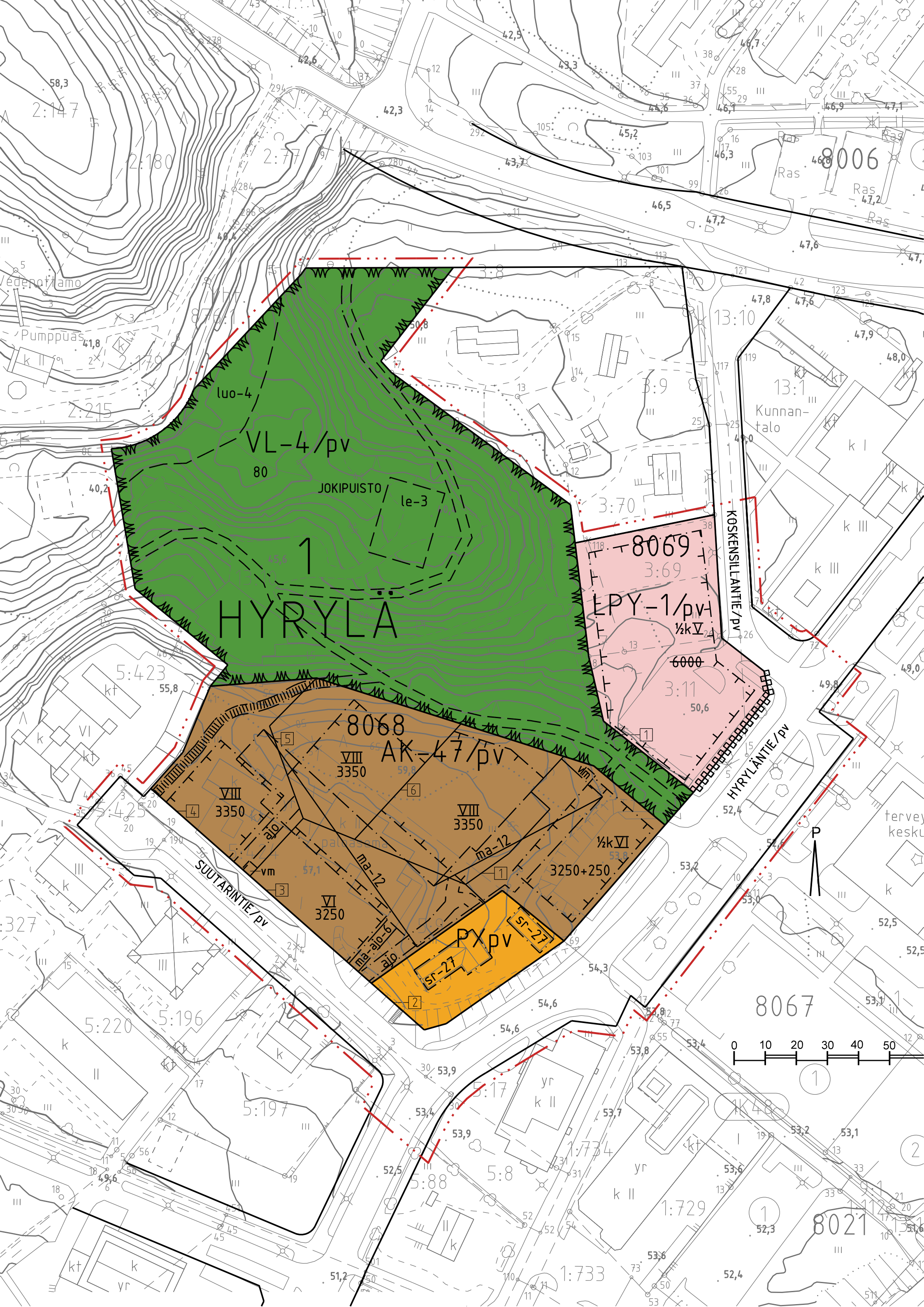
Valitusaika 30 päivää

Osallisilla on mahdollisuus valittaa hallinto-oikeuteen kunnan-valtuuston päätöksestä

Voimaantulo alkuvuosi 2017

Asemakaavan voimaantulosta kuulutetaan sanomalehdissä ja kunnan ilmoitustaululla

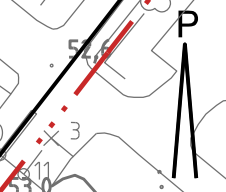
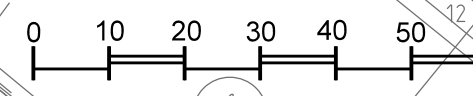

VL-4/pv
80
JOKIPUISTO
le-3
1
HYRYLÄ

8069
3:69
EPY-1/pv
1/2kV
6000
3:11
50,6

8068
VIII 3350
AK-47/pv
VIII 3350
ma-12
1/2kVI
3250+250
SUUTARINTIE/pv
VI 3250
ma-alo-6
alo
PX/pv
sr-27

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

Liite 3.b

1/3

Kortteli- ja katualueen toteutusta ja käyttöä ohjataan kaavamerkinnoin ja -määräyksin. Kaavamääräyksillä ohjataan lisäksi mm. rakennusten sijoittumista ja tarvittavaa pysäköintipaikkojen määrää, joka on autopaikkannormien mukainen.

Asuinkerrostalojen korttelialue.

Alueelle voidaan rakentaa asuinkerrostaloja. Rakennuksen katutasossa saa olla liike-, toimisto- ja kokoontumistiloja. Rakennuksen katutasossa tulee olla liike-, toimisto- tai niihin verrattavaa tilaa niillä tontin osuuksilla, jotka rajoittuvat Hyryläntiehen.

Tontille saa sille merkityn kerrosalan lisäksi rakentaa kunkin porrashuoneen 15 m² ylittävän osan, hissikuilut, asumista palvelevia yhteistiloja, irtaimistovarastoja sekä teknisiä tiloja kerroksiin, kuitenkin yhteensä enintään 15 % asutokerrosalasta.

Maantasokerroksen katujulkisivujen ja katolle sijoitettavien teknisten tilojen ja laitteiden tulee sopia koko rakennuksen ulkonäköön.

Porrashuoneiden tulee saada luonnonvaloa jokaisen kerroksen kohdalla.

Rakennusten julkisivuissa tulee käyttää vähintään kahta luonteeltaan erilaista päämateriaalia tai väriä. Korttelin rakentaminen täytyy toteuttaa kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtonisesti laadukkaasti.

Katosten liittyminen julkisivuihin ja muuhun korttelialueeseen tulee toteuttaa materiaaleiltaan ja yksityiskohdiltaan kaupunkikuvallisesti laadukkaana ratkaisuna.

Pihamaalla olevia tonttien välisiä rajoja ei saa aidata niillä tonteilla, joiden pihamaat rajautuvat toisiinsa. Piha-alueet on suunniteltava istutuksin, kalustein, pinnoittein ja toimintojen osalta yhdeksi kokonaisuudeksi. Oleskelu- ja leikkialueet suunnitellaan kortteleittain yhtenäisenä kokonaisuutena talojen yhteisiksi. Oleskelu- ja leikkipaikat tulee sijoittaa sisäpihan puolelle.

Niillä tonteilla, joiden pihamaat rajautuvat toisiinsa, jätehuollon tilat sekä asuntojen ulkopuoliset asumista palvelevat kerho- ja kokoontumistilat on rakennettava tonttien yhteisiksi. Huolto-, sauna- ja askartelutilat saa rakentaa tonttien yhteisiksi. Saunatilojen yhteydessä on oltava ulkoviitoittelutila. Saunatilat on sijoitettava kattokerrokseen.

Jokaisella asunnolla tulee olla suojattu asuntopiha tai parveke. Parveke tulee lasittaa Hyryläntiehen suuntautuvilla parvekkeilla.

Asuntokohtaisen koneellisen ilmanvaihdon ottoaukot on sijoitettava pihan puolelle, mahdollisimman korkealle maantasosta niillä tontinosuuksilla, jotka rajoittuvat Hyryläntiehen.

Hyryläntiehen rajoittuvissa rakennushankkeissa tulee rakennusluvan yhteydessä osoittaa, että voimassa olevan lainsäädännön mukaiset melutason ohjearvot täyttyvät.

Palvelurakennusten korttelialue.

Lähivirkistysalue.

Alueen käytössä ja kunnostuksessa tulee huomioida alueen sijainti tärkeällä pohjavesialueella. Aluetta tulee käyttää ja kunnostaa erikseen laadittavan hoito- ja käytösuunnitelman mukaisesti.

Yleisten pysäköintilaitosten korttelialue.

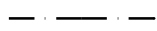
Pysäköintilaitoksen julkisivu tulee toteuttaa laadukkailla materiaaleilla ja suunnitella kaupunkikuvallisesti korkeatasoiseksi. Maantasokerros ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa. Alueelle saa rakentaa myös huolto- ja varastotiloja kerrosalataan enintään 150 k-m².

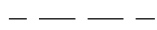
3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

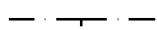
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

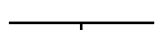
Osa-alueen raja.

Ohjeellinen osa-alueen raja.

Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

1
HYR
8068

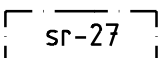
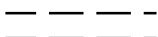
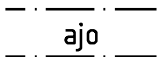
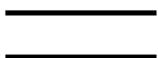
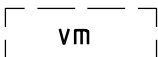
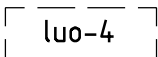
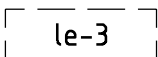
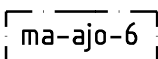
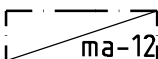
SUUTARINTIE

3350

3250+250

VIII

½kVI

/pv

Kunnanosan numero.

Kunnanosan nimi.

Korttelin numero.

Kadun, tien tai puiston nimi.

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Lukusarja, jossa ensimmäinen luku ilmoittaa asuntokerrosalan neliömetrimäärän ja toinen luku liiketilaksi varattavan kerrosalan neliömäärän.

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kellarikerroksessa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi.

Rakennusala.

Maanalainen pysäköintilaitos. Alueelle saa sijoittaa lisäksi muutoin maanpinnan alapuolelle rakennettavaksi sallittuja tiloja ja yhdyskuntateknisen huollon tiloja. Maanalaisissa pysäköintitiloissa on oltava koneellinen ilmanvaihto. Hormit ja poistumistiet saa rakentaa kerrosalan lisäksi. Maanalaisissa autohalleissa ei tarvitse rakentaa tontin rajaseiniä. Jos rajaseiniä ei rakenneta, tulee paloteknisiä ratkaisuja suunniteltaessa käsitellä korttella yhtenä kokonaisuutena riittävän turvallisuustason saavuttamiseksi.

Alueen osa, johon saa sijoittaa maanalaisiin tiloihin johtavan ajoliuskan. Sijainti ohjeellinen, yhteys sitova.

Sijainniltaan ohjeellinen leikkipuisto.

Tärkeä ekologinen siirtymäreitti ja lepakoille tärkeä ruokailualue. Ohjeellinen alue, joka tulee säilyttää ja hoitaa siten, että suotuisat olosuhteet eläinten liikkumiseen ja lepakoiden saalistamiseen alueella säilyvät.

Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.

Katu.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

Ajoyhteys.

Ohjeellinen kevyen liikenteen reitti.

Yleiselle jalankululle varattu alueen osa.

Kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus, jota ei saa purkaa. Korjaus- ja muutostöiden yhteydessä rakennuksen historiallinen arvo tulee säilyttää. Rakennukset ja pihapiiri ovat kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas osa Hyrylän keskustan rakennettua ympäristöä.

Sijaitsee pohjaveden muodostumisalueella.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Asuinkerrostalot: 1 ap / 85 k-m² tai vähintään 0,8 ap / asunto, 0,6 ap / asunto yksioissa.

Liike- ja toimistotilat: 1 ap / 50 k-m².

Yleisten rakennusten tilat: 1 ap / 100 k-m².

Enintään 30% asuintilojen autopaikoista voidaan toteuttaa vuoropysäköintinä toimisto-, palvelu- tai työtilojen kanssa. Jos pelkästään asunnoille osoitetut autopaikat ovat nimeämättömiä ja vapaasti valittavissa, voidaan määrää pienentää 10%.

Yhdellä yhteiskäyttöautolla saa korvata enintään 10 asuntojen autopaikkaa.

Yhteiskäyttöautoilla voidaan korvata enintään 20% asuntojen autopaikoista.

AK-korttelialueilla autopaikat tulee toteuttaa rakenteellisena ja ne saadaan sijoittaa tonttijaosta riippumatta. Piha-alueelle saa sijoittaa ainoastaan inva- ja asiointipaikat.

Kortteleissa saa rakentaa kerrosalan estämättä maanalaiseen pysäköintitilaan tai pihan alle.

Rakenteellinen pysäköinti tulee toteuttaa kaupunkikuvallisesti laadukkaana.

Kortteliin toteutettavat autopaikat tulee jakaa asuinkerrostalojen käyttöön rakennusoikeuksien suhteessa.

Osa vaadittavista autopaikoista voidaan osoittaa viereisestä LPY- korttelista.

Korttelit tulee liittää kaukolämpöverkkoon MRL:n 57:n mukaisesti.

Koko aluetta koskeva pohjavedensuojelumääräys:

Tärkeä pohjavesialue. Alueella on kielletty kaikki pohjaveden laatua heikentävät toimenpiteet.

Tavoitteena on, että alueella muodostuvan pohjaveden määrä ei merkittävästi vähene.

Rakennukset on perustettava niin, ettei rakentaminen vaikuta pohjaveden korkeuteen eikä virtauksiin. Alueella ei saa irrallaan säilyttää tai varastoida nestemäisiä polttoaineita eikä pohjavettä likaavia aineita. Moottoriajoneuvojen ajo- ja pysäköintialueet sekä jäteastian sijoituspaikat ja muut vastaavat tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojausten sisältävällä rakenteella ja niiden valumavedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Määräys koskee myös kellaritiloja ja maanalaista pysäköintitilaa. Rakennusluvan yhteydessä tulee esittää suunnitelma sammutusvesien hallinnasta niin, että sammutusvedet ja muut ei-imeytyskelpoiset hulevedet johdetaan öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin.

Pohjavesialueella ei saa rakentaa maalämpökaivoja tai kenttiä, eikä öljypohjaiseen lämmitykseen tarkoitettuja polttoainesäiliöitä.

Kattovedet tulee imeyttää takaisin maaperään pohjavedeksi.

Imeyttäminen tulee tapahtua biosuotimen tai vastaavan kautta, ei suoraan kivennäismaaperään.

Muilta kuin moottoriajoneuvojen ajo- ja pysäköintialueilta ja jäteastian sijoituspaikoilta muodostuvat hulevedet voidaan ohjata Jokipistoon pintavaluntana laajalta alueelta.

Pistemäisiä hulevesien purkukohtia puistoon ei sallita.

Pohjavesi ja hulevesimääräys:

Rakennuslupa-asiakirjoihin on liitettävä selvitys hulevesien järjestämisestä sekä pohjaveden hallintasuunnitelma. Rakennusluvan yhteydessä tulee esittää suunnitelma rakennusaikaisesta pohjaveden sekä hulevesien hallinnasta.

Likaisia hulevesiä ei saa johtaa käsittelemättöminä Tuusulanjokeen.

Mikäli hulevesien puhdistamiseen käytetään öljynerotuskaivoja, ne tulee mitoittaa oikein ja niistä tulee rakennusluvan yhteydessä esittää periaatepiirrokset, mitoitusperiaatteet ja käyttöohjeistus.

Kattopintoja saa käyttää huolellisesti suunniteltuina viherkattoina. Pysäköintitalon katto tulee toteuttaa viherkattona.

Yleisillä alueilla on viivytettävä ja imeytettävä puhtaat hulevedet.

Korttelialueilla kiinteistöjen on viivytettävä ja imeytettävä hulevesiä alueellaan periaatteella viivytystilavuudeltaan 1 m³ vettä jokaista 100 m² läpäisemätöntä pintaa kohden.

Hulevesien biosuodattimilla tai muilla vastaavilla rakenteilla varustetut viivytys- ja imeytysrakenteet tulee suunnitella tyhjentyviksi sateen loppua seuraavan 24 tunnin kuluessa.

Rakenteessa tulee olla suunniteltu ylivuoto kiinteistön alueella syntyvien hulevesien johtamiseksi alueelliseen hulevesien hallintaratkaisuun johtavaan järjestelmään.

Puiston hulevedet

Jokipuiston hulevedet johtuu kaava-alueen osalta Tuusulanjokeen. Puistoalueen suunnitelmat ovat kesken ja Suutarintien kaavan osuus on osa suurempaa kokonaisuutta. Jos tilanne pysyy ennallaan ja puisto pysyy pääasiassa kasvillisuuden peitossa, hulevedet voi edelleen laskea vapaasti Tuusulanjokeen.

Pysäköintilaitos

Pysäköintilaitoksen katto- ja pihavedet voidaan johtaa puistoon pintavaluntana tai hulevesiviemäriin. Jos vedet ohjataan puistoon ne täytyy johtaa pintavaluntana laajalta alueelta, pistemäisiä hulevesien purkukohtia puistoon ei sallita.

Laitoksen autopaikkojen pesuvedet ohjataan JV-viemäriin viemäriin.

Päällystetyt alueet

AK-korttelin Päällystettyjen alueiden vedet täytyy viivyttaa tontilla. Viivytystilavuus täytyy olla $1\text{m}^3/100\text{m}^2$ päällystettyä pintaa kohden. AK-korttelin päällystettyjen alueiden vedet voidaan johtaa puistoon tai hulevesiviemäriin. Jos vedet ohjataan puistoon ne täytyy johtaa pintavaluntana laajalta alueelta, pistemäisiä hulevesien purkukohtia puistoon ei sallita.

Katto- ja pihavedet

AK-korttelin kattovedet ja päällystämättömien alueiden vedet voidaan johtaa puistoon tai hulevesiviemäriin. Jos vedet ohjataan puistoon ne täytyy johtaa pintavaluntana laajalta alueelta, pistemäisiä hulevesien purkukohtia puistoon ei sallita.

Suutarintie –asemakaavan muutos

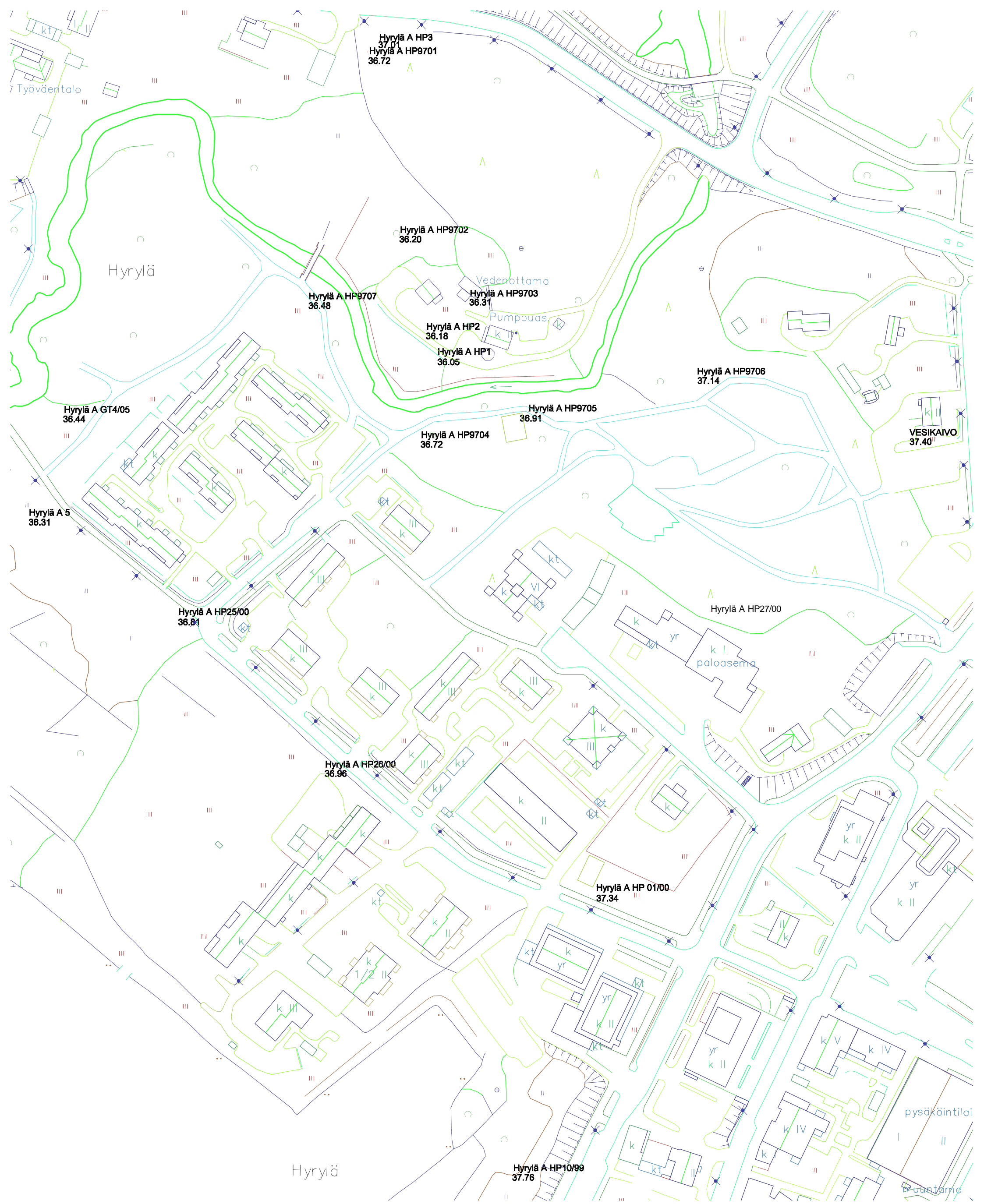
nro. 3517

Ehdotus kh 26.3.2018

Pohjaveden kertymisen muutosta varten tehty laskelma alueen pintamateriaalien määrästä.

Nykyinen tilanne	ha	
Katot	0,15	
Asfaltit	0,18	
Imeytyvä	1,09	
yht.	1,42	
AK-47	0,93	
P	0,13	
LPY-1	0,36	
yht.	1,42	
Ehdotus	ha	muutos
Katot	0,55	0,40
Asfaltit	0,17	-0,01
Imeytyvä	0,70	-0,39
yht.	1,42	

Korttelin rakentaminen nykytilannetta tehokkaammaksi vähentää pohjavesialueen antoisuutta. Antoisuus heikkenee asfaltoitavien piha-alueen osalta, joilta hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin. Laskelman perusteella alueelta imeytyy n. 4000 m²:n alueelta nykyistä vähemmän hulevesiä maaperään.

7 Työväentalo

Hyrylä

Hyrylä A HP3
37.01
Hyrylä A HP9701
36.72

Hyrylä A HP9702
36.20

Hyrylä A HP9707
36.48

Hyrylä A HP9703
36.31

Hyrylä A HP2
36.18

Hyrylä A HP1
36.05

Hyrylä A GT4/05
36.44

Hyrylä A HP9705
36.91

Hyrylä A HP9706
37.14

VESIKAIVO
37.40

Hyrylä A 5
36.31

Hyrylä A HP9704
36.72

Hyrylä A HP25/00
36.81

Hyrylä A HP27/00

Hyrylä A HP26/00
36.96

palosema

Hyrylä A HP 01/00
37.34

Hyrylä

Hyrylä A HP10/99
37.76

pysäköintiläi

Aunustamo

4
mp +39,95
pvp +40,96
pap +33,65
kuiva

WAKO1 kaivo
mp +49,05
kan +49,40
21.11.2012
W +37,60
5.11.2012
W +37,70

TK 105
mp +52,80
pvp +53,95
21.11.2012
W +37,80
5.11.2012
W +39,75

TK 102
mp +49,58
pvp +49,68
21.11.2012
W +37,88
5.11.2012
W +36,78

HP32/00
mp +55,01
pvp +55,92
pap +39,92
27.4.2012
kuiva

16 kaivo
mp +47,70
kan +48,09
W +44,49

HUOM
putki on 80 m
etelään

HP
mp +54,45
pvp +55,35
pap +46,35
10.12.2012
W +50,85

Tuusulan kunta

Hyrylän keskustakortteleiden melu- ja värinäselvitys

27.5.2007

ESIPUHE

Melu- ja tärinäselvityksen selvityksen tilasi Tuusulan kunta ja laati Sito Oy. Työhön osallistuivat:

Mika Heikkilä	Tuusulan kunta
Jarmo Kyllönen	Tuusulan kunta
Tarja Nakari	Tuusulan kunta
Jukka-Matti Laakso	Tuusulan kunta
Anne Määttä	Sito OY
Siru Parviainen	Sito OY
Janne Järvinen	Kalliotekniikka OY
Juha Tuovinen	Kalliotekniikka OY

Sito Espoossa toukokuussa 2007

SISÄLTÖ

ESIPUHE	1
SISÄLTÖ	2
MELUSELVITYS	3
1 LÄHTÖKOHDAT	3
2 MENETELMÄT JA LÄHTÖTIEDOT	3
2.1 Melun ohjearvot	3
2.2 Melulaskenta	3
2.3 Liikennetiedot	3
2.4 Maastomalli	4
3 MELUNTORJUNTAMENETELMÄT	4
3.1 Melukaide	4
3.2 Meluaita	4
3.3 Meluvalli	4
3.4 Hiljainen päällyste	4
4 MELULASKENTATULOKSET	4
4.1 Nykyinen melutilanne	5
4.2 Ennustetilanne vuonna 2030 nykyisillä rakennuksilla	5
4.3 Ennustetilanne vuonna 2030 suunnitelluilla rakennuksilla	6
4.4 Yömelut	6
5 RAKENNUSTEN ÄÄNIERISTÄVYYSVAATIMUKSET	8
6 PÄÄTELMÄT	9
TÄRINÄSELVITYS	10
7 JOHDANTO	10
8 OHJEARVOT	10
9 TÄRINÄMITTAUKSET	11
9.1 Pohjaolosuhteet	12
9.2 Mittauspisteet	12
10 MITTAUSTULOKSET	13
10.1 Mittauslinja 1	13
10.2 Mittauslinja 2	14
11 TULOSTEN TARKASTELUA	14
11.1 Mittauslinja 1, suunnittelualueen rakentamaton maa-alue	15
11.2 Mittauslinja 2, seurakuntakeskuksen kellarikerros	16
LIITTEET	
1 Meluvyöhykekartat (6 kpl)	
2 Tärinämittauspisteiden sijainti	

MELUSELVITYS

1 LÄHTÖKOHDAT

Meluseelvitys liittyy Tuusulan keskustakortteleihin 33065 ja 33075 laadittavaan asemakaavan muutokseen. Selvitys on tehty erikseen sekä nykyisillä että suunnitelluilla rakennuksilla.

2 MENETELMÄT JA LÄHTÖTIEDOT

2.1 Melun ohjearvot

Melutason ohjearvoina, joihin melulaskentatuloksia verrataan, on käytetty valtioneuvoston päätöstä melun ohjearvoista (N:o 993 29.10.1992). Ohjearvot on annettu erikseen päivä- (klo 7-22) ja yöajan (klo 22-7) melutasoille. Ulkomelutasot nykyisillä asuinalueilla eivät ohjearvon mukaan saa päivällä ylittää 55 desibeliä (dB) ja yöllä 50 dB. Uusilla asuinalueilla yöajan ohjearvo on 45 dB.

Taulukko 1. Melun ohjearvot.

Melun keskiäänitason L_{Aeq} enimmäisarvo	Päivällä klo 7-22	Yöllä klo 22-7
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	50 dB
Uudet asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja hoitolaitoksia palvelevat alueet	55 dB	45 dB
Loma-asumiseen käytettävät alueet, leirintäalueet, virkistysalueet taajamien ulkopuolella ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB

2.2 Melulaskenta

Tieliikenteen aiheuttamat melutasot on laskettu SoundPlan 6.4 -melulaskenta-ohjelmalla, joka perustuu yhteispohjoismaiseen tieliikennemelun laskentamalliin (1996). Melutasot on laskettu 2 m laskentakorkeudelta tietokoneeseen muodostettua kolmiulotteista maastomallia käyttäen. Melulaskenta perustuu melulähteen aiheuttamiin lähtömelutasoihin ja äänen leviämiseen maastossa maastomallin pohjalta. Pohjoismaisen tieliikennemelun laskentamallin tarkkuus on ± 2 dB.

2.3 Liikennetiedot

Melulaskennat perustuvat vuoden 2006 liikennelaskentoihin sekä vuodelle 2030 ennustettuihin liikennemääriin. Liikenne-ennusteet on saatu Tuusulan kunnalta. Liikenneverkko pysyy tarkastelualueen osalta samana.

Nopeustasot ovat Tuusulanväylällä 50 km/h ja Hyryläntiellä ja Nappulakadulla 40 km/h.

Taulukko 2. Laskennoissa käytetyt teiden liikennemäärätiedot ja nopeustasot.

Katuosuus	Nopeus	Raskas-% nyky- tilanne	Raskas-% ennuste- tilanne	Päiväajan osuus	Nykytilanne				Ennuste 2030			
					KVL	Päiväliikenne Kevyt Raskas	Yöliikenne Kevyt Raskas	KVL	Päiväliikenne Kevyt Raskas	Yöliikenne Kevyt Raskas		
Tuusulanväylä	50	13,7	13,9	0,9	21900	1131 183	210 34	26700	1379 223	255 41		
Nappulakatu, Tuusulanväylän pää	40	1,0	1,0	0,9	1700	101 1	19 0	2860	170 2	31 0		
Nappulakatu, Kauppakadun pää	40	1,0	1,0	0,9	1600	95 1	18 0	2440	145 1	27 0		
Hyryläntie	40	1,0	0,9	0,9	7500	446 4	83 1	10620	631 6	117 1		

2.4 Maastomalli

Maastomallista saadaan melulaskentojen pohjaksi tarkasteltavia teitä ympäröivän maaston muodot. Maastomalli sisältää selvitysalueen maaston korkeustiedot sekä teiden ja rakennusten sijainti- ja korkeustiedot. Melulaskentojen maastomalli muodostettiin kunnan toimittamien digitaalisten pohjakarttojen ja havainnekuvien perusteella. Maastomalleja on kaksi erilaista, toisessa ovat nykyiset rakennukset, ja toiseen on lisätty suunnitellut rakennukset.

3 MELUNTORJUNTAMENETELMÄT

3.1 Melukaide

Melukaide on tien reunaan sijoitettava, tien tasausviivasta yleensä 1,0–1,4 m korkeudelle ulottuva melueste. Useimmiten kaide on valmistettu betonista. Korkea kaide asettaa vaatimuksia kunnossapidolle; lumi täytyy kuljettaa pois kaiteen kohdalta jos aurasnopeus ei ole riittävä lumen lentämiseksi kaiteen yli.

3.2 Meluaita

Meluaita on kaidetta korkeampi (korkeus meluvalliin yhdistettynä vähintään metri, itsenäisenä yleensä yli 1,5 metriä) ja sijaitsee kauempana tiestä. Aita vaatii kunnan perustuksen tuulen aiheuttamaa kuormitusta vastaan. Aitaa voidaan valmistaa useista eri materiaaleista joko ääntä heijastavana tai absorboivana.

3.3 Meluvalli

Melusuojauksen toteuttaminen maavallina vaatii valliin kelpaavan materiaalin lisäksi paljon tilaa ja kantavan maapohjan. Vallin parhaat ominaisuudet ovat sen edullisuus ja helppo maisemointi. Valli voidaan toteuttaa myös kevennyttynä ratkaisuna, jolloin se sopii myös pehmeämmälle maapohjalle tai maapohjaa voidaan vahvistaa. Kustannuksiltaan nämä ovat jo huomattavasti kalliimpia ratkaisuja. Usein valliratkaisua pidetään melusuojauksista neutraaleimpana vaihtoehtona.

3.4 Hiljainen päällyste

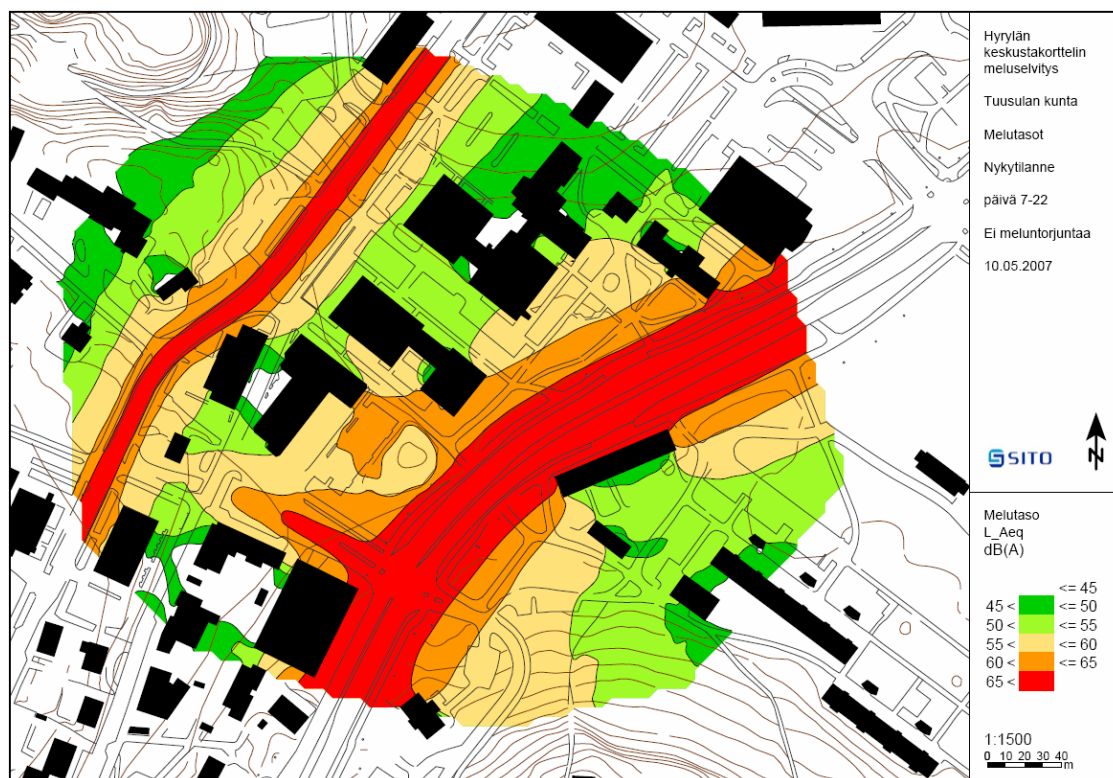
Tieliikenteen aiheuttamien melutasojen vaimentamiseksi voidaan sopivissa olosuhteissa käyttää toimenpiteenä tien päällystämistä hiljaisella asfaltilla. Hiljainen asfaltti on kiviainekseltaan tavallista asfalttia pienirakeisempaa ja sisältää enemmän bitumia. Tämän vuoksi hiljaista asfalttia päällystetään ohuempina rakennekerroksina ja päällyste voidaan joutua uusimaa useammin.

Hiljainen asfaltti madaltaa nykytiedon mukaan renkaiden aiheuttamaa lähtömelutasoa noin 3 dB (Hiljaiset päällysteet; tuotevaatimukset ja mittarit -tutkimusprojekti, HILJA-projekti 2001-2004), joka vastaa liikennemäärien puolittumista. Melulaskentaohjelmaan hiljainen asfaltti mallinnetaan alentamalla lähtömelutasoa 3 dB. Tämän selvityksen laskennoissa ei ole käytetty hiljaista asfalttia.

4 MELULASKENTATULOKSET

Seuraavissa kohdissa on kuvattu työssä tehdyt melulaskennat. Laskentojen perusteella tehdyt meluvyöhykekartat ovat kussakin kohdassa olevien kuvien lisäksi liiteaineistossa A3-kokoisina karttoina.

4.1 Nykyinen melutilanne

Kuva 1. Nykyinen melutilanne.

Nykytilanteessa päivämelun 55 dB:n raja ulottuu noin 50–60 metrin etäisyydelle Tuusulanväylästä ja 20-30 metrin etäisyydelle Hyrylän tiestä. Yli 65 dB:n vyöhyke ulottuu noin 10-20 metrin etäisyydelle Tuusulanväylästä.

4.2 Ennustetilanne vuonna 2030 nykyisillä rakennuksilla

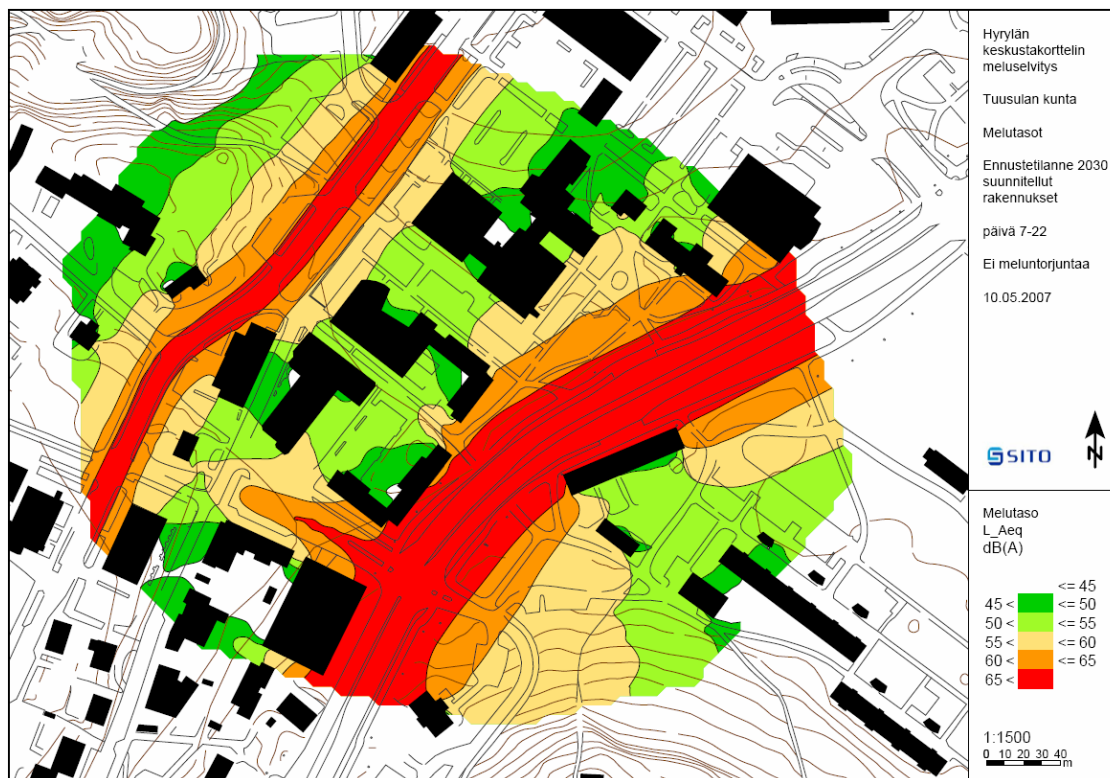

Kuva 2. Ennustetilanne 2030 nykyisillä rakennuksilla.

Ennustetilanteessa nykyisillä rakennuksilla päivämelun 55 dB:n raja ulottuu 60-70 metrin päähän Tuusulanväylästä ja 30-40 metrin päähän Hyrylängtiestä. Yli 65 dB:n alue ulottuu noin 20 metrin päähän Tuusulanväylästä. Tarkasteltavan korttelin osalta melutasot ylittävät 55 dB koko alueella, suurelta osin melutasot ovat yli 60 dB.

4.3 Ennustetilanne vuonna 2030 suunnitelluilla rakennuksilla

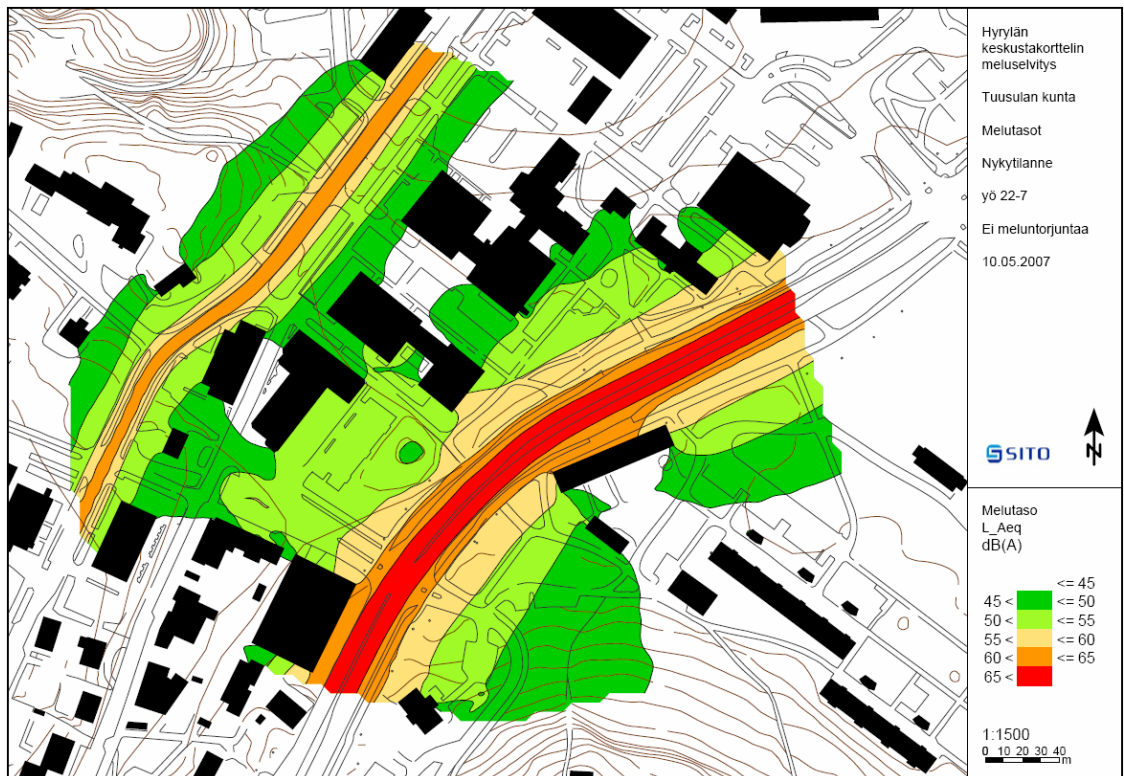

Kuva 3. Ennustetilanne 2030 suunnitelluilla rakennuksilla.

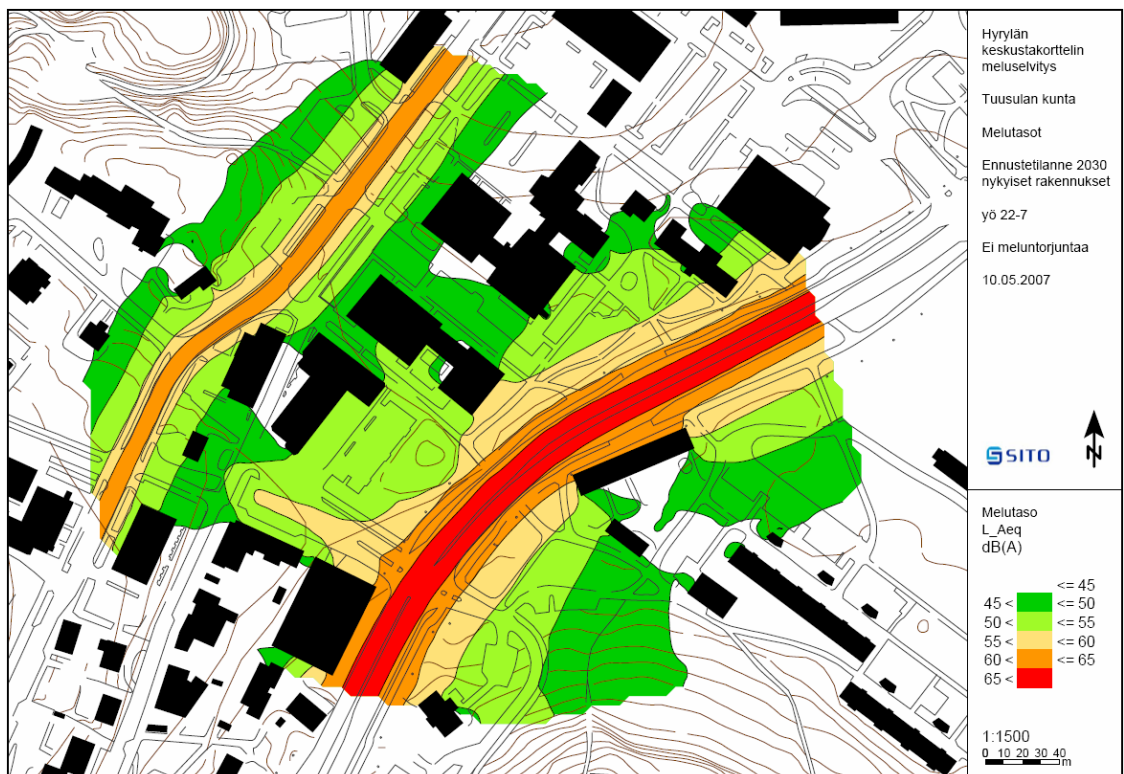
Ennustetilanteessa suunnitelluilla rakennuksilla melualueet ovat samat kuin edellä, paitsi kohdissa joissa on tullut uusia rakennuksia. Tarkasteltavan korttelin osalta melutasot ovat käytännössä koko alueella alle päivämelun ohjearvon 55 dB. Rakennukset suojaavat oleskeluun tarkoitetut piha-alueet hyvin melulta, ja näin ollen erillistä melusuojausta ei tarvita.

4.4 Yömelut

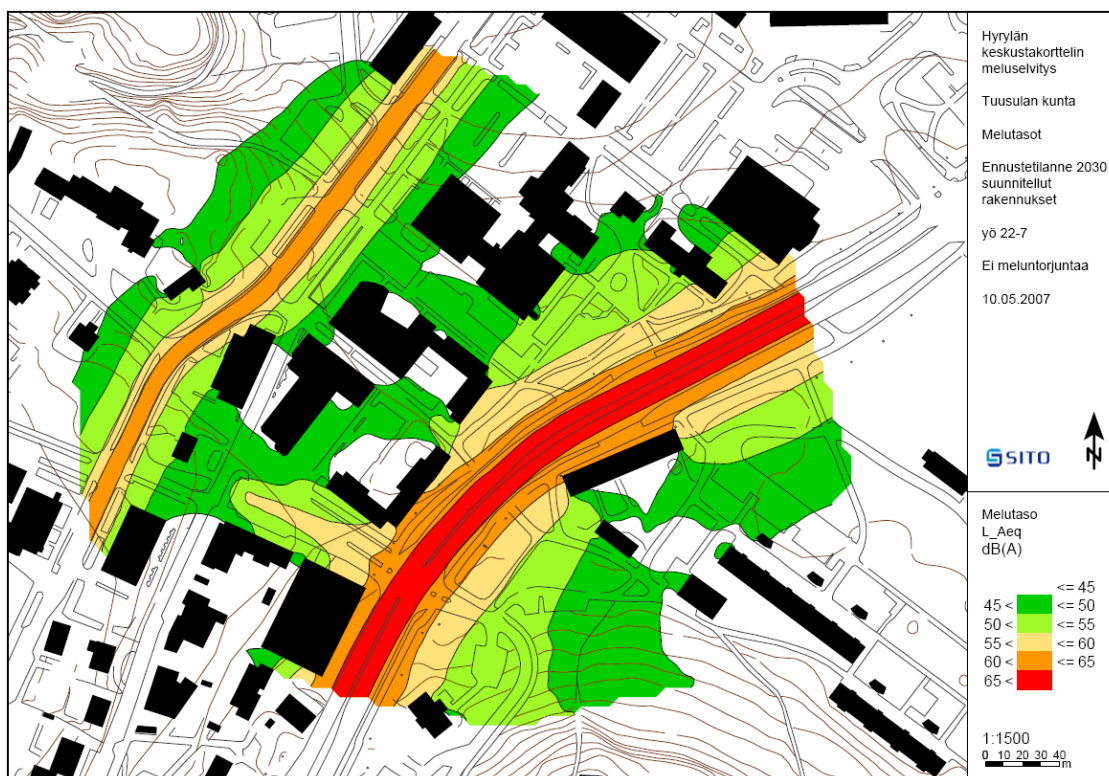
Yöajan melutasot kaikissa tilanteissa on esitetty seuraavissa kuvissa. Melutaso yöllä on noin 5-10 dB alhaisempi kuin päivällä.

Kuva 4. Yömelu nykytilanteessa.

Kuva 5. Yömelu 2030 nykyisillä rakennuksilla.

Kuva 6. Yömelu 2030 suunnitelluilla rakennuksilla.

Ohjearvon mukainen yöajan melutaso uusilla asuinalueilla on 45 dB ja vanhoilla asuinalueilla 50 dB. Uusien asuinalueiden ohjearvon mukainen melutaso (alle 45 dB) saavutetaan niillä alueilla, joilla ei kuvissa ole lainkaan väriä.

Yömelutasossa alueella saavutetaan osittain uusien alueiden ohjearvo 45 dB, ja vanhoja asuinalueita koskevan 50 dB:n alle päästään koko alueella.

5 RAKENNUSTEN ÄÄNERISTÄVYYSVAATIMUKSET

Valtioneuvoston päätös melun ohjearvoista (VNp 993/1992) koskee myös sisämelua. Asuinrakennuksissa sallittava sisämelun keskiäänitason päiväohjearvo on 35 dB ja yöohjearvo 30 dB. Selvitysalueella tieliikenteen melutaso yöllä on 5-10 dB alhaisempi kuin päivällä. Siten ääneneristävyysvaatimusten mitoitus voidaan tehdä päiväajan melutason ja ohjearvojen mukaan, jolloin samalla saavutetaan myös yöajan ohjearvon mukainen taso.

Ympäristöministeriö on julkaissut vuonna 2003 ympäristöoppaan 108, Rakennuksen julkisivun äänieristävyyden mitoittaminen. Siinä on ohjeita mm. asemakaavan ääneneristävyysvaatimuksista.

Tämän meluseelvityksen meluvyöhykekarttojen avulla pystytään määrittämään asemakaavaan ääneneristävyysvaatimus yksinkertaisesti vähentämällä ulkoseinän kohdalla olevasta päiväajan melutasosta sisämelun päiväajan ohjearvon mukainen 35 dB. Yleisesti ottaen mikäli seinän kohdalla on useita meluvyöhykkeitä, valitaan näistä suurin arvo.

Sopiva melulaskenta tämän tarkastelun tekemiseen on ennustetilanteen melutaso suunnitelluilla rakennuksilla (kuva 3). Uusien rakennusten kohdalla voidaan kuvasta 3 laskea tarvittava ääneneristävyysvaatimus.

Asemakaavamerkinnän muoto voi olla seuraava: ”Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka puoleisten rakennusten ulkoseinien sekä ikkunoiden ja muiden rakenteiden ääneneristävyyden liikennemelua vastaan on oltava vähintään XX dB(A)”.

Rakennusten suunnittelussa on otettava huomioon, että huoneet pitää pystyä tuuletamaan muualta kuin meluisan seinän ikkunoista.

6 PÄÄTELMÄT

Melulaskennat osoittavat että ennustetilanteessa suunnitelluilla rakennuksilla melualueet ovat samat kuin ennustetilanteessa nykyisillä rakennuksilla, lukuun ottamatta korttelissa, johon on tullut uusia rakennuksia. Tarkasteltavan korttelin osalta melutasot ovat käytännössä koko alueella alle päivämelun ohjearvon 55 dB. Yömelutasossa alueella saavutetaan osittain uusien alueiden ohjearvo 45 dB, ja vanhoja asuinalueita koskevan 50 dB:n alle päästään koko alueella.

Rakennukset suojaavat oleskeluun tarkoitettut piha-alueet hyvin melulta, ja näin ollen erillistä melusuojausta ei tarvita.

Asettamalla uusille rakennuksille äänieristävyyksivaatimuksia, voidaan asunnoiksi suunnitelluilla rakennuksille varmistaa ohjearvojen mukaiset sisämelutasot.

TÄRINÄSELVITYS

7 JOHDANTO

Sito-yhtiöt Oy on tehnyt Tuusulan kunnan toimeksiannosta Tuusulan Hyrylän ydin-keskustan kortteleiden 33065 ja 33075 alueella tärinäselvityksen. Tutkittavat alueet sijaitsevat vilkkaasti liikennöidyn Tuusulanväylän varrella. Tutkittavia kortteleita ympäröivät myös Nappulakatu ja Hyryläntie. Työn tavoitteena oli selvittää tieliikennetärinän vaikutukset ja arvioida tärinäriskialueet maankäytön suunnittelua varten.

Yleensä maantieliikenteen ongelmana ovat pehmeikköalueet, korkeat töyssyt ja raskas rekka- tai bussiliikenne. Tutkittavalla alueella ei ole hidastetöyssyjä mutta raskaasta liikennettä Tuusulanväylällä kulkee runsaasti. Raskaan liikenteen osuus koko liikennemäärästä Tuusulanväylällä on noin 14 %. Nappulakadun ja Hyryläntien raskaan liikenteen osuus on vähäistä, joten näiden teiden liikenne ei oletettavasti vaikuta mitattuihin tärinätuloksiin.

Ajoväylän läheisyydessä suurin tärinä on yleensä hienorakeisilla maapohjilla, kuten lieju-, turve-, savi- ja silttikerrostumissa. Kovissa kivennäismaalajeissa tärinäalue on pienempi. Pienin liikennetärinän vaikutusalue on kovissa karkearakenteisissa kivennäismaalajeissa (sora, hiekka) ja moreenimaalajeissa (silttimoreeni, hiekkamoreeni, soramoreeni) sekä kalliossa.

Käytettävissä olevien pohjatutkimusten ja muiden tietojen mukaan tien lähialueet tutkittavalla alueella ovat kovempia, karkearakenteisia hiekka ja hiekkamoreeni maa-alueita. Tuusulanväylän läheisyyteen on lisäksi ajettu karkearakenteista hiekkamoreenia.

Ihmisen kokeman värähtelyn merkittävin taajuusalue on yleensä pehmeillä savimailla 5-15 Hz ja kovilla soramailla 10-25 Hz.

Aiemmat tärinätutkimukset osoittavat, että maaperän vaakasuuntaiset värähtelyt ovat useissa tapauksissa suuremmat kuin pystysuuntaiset värähtelyt. Maaperän vaakasuuntaisten värähtelyjen vaikutuksista rakennusten värähtelyihin ei kuitenkaan vielä ole tehty riittävästi selvityksiä. Tästä syystä tämä tutkimus keskittyy pystysuuntaisen värähtelyn tutkimiseen. Värähtelyn tunnusluku määritetään eri etäisyyksillä ajoväylästä VTT:n Tiedotteen 2278 (Asko Talja, Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta, 2004) esitetyn suosituksen mukaisesti.

Mittausjaksolla ohikulkevasta liikenteestä ei ole tarkkoja liikennetietoja, koska mittauslinjoilla ei mittausjakson pitkän keston (vähintään 5 vuorokautta) vuoksi ole käytetty videokuvausta.

Liikennelaskentoihin perustuvat liikennemäärät suunnittelualueella on esitetty tässä tutkimuksessa erikseen tehdyssä meluselvityksessä. Tuusulanväylällä nopeusrajoitus on tutkittavien kortteleiden läheisyydessä 50 km/h.

8 OHJEARVOT

Liikennetärinän värähtelyluokituksen suosituksena käytetään VTT:n Tiedotteen 2278 (Asko Talja, Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta, 2004) mukaista luokitusta. Värähtelyluokituksessa käytettävä tunnusluku vastaa asuintiloissa esiintyvän värähtelyn tilastollista maksimiarvoa viikon pituisella tarkastelujaksolla. Suositus koskee sekä yö- että päiväaikaa.

Taulukko 3. Suositus rakennusten värähtelyluokituksesta (NS 8176, 1999)

Värähtelyluokka	Kuvaus värähtelyolosuhteista	$V_{W,95}$ (mm/s)
A	Hyvät asuinolosuhteet. <i>Ihmiset eivät yleensä havaitse värähtelyitä.</i>	$\leq 0,10$
B	Suhteellisen hyvät asuinolosuhteet. <i>Ihmiset voivat havaita värähtelyt, mutta ne eivät ole häiritseviä.</i>	$\leq 0,15$
C	Suositus uusien rakennusten ja väylien suunnittelussa. <i>Keskimäärin 15 % asukkaista pitää värähtelyitä häiritsevinä ja voi valittaa häiriöstä.</i>	$\leq 0,30$
D	Olosuhteet, joihin pyritään vanhoilla asuinalueilla. <i>Keskimäärin 25 % asukkaista pitää värähtelyitä häiritsevinä ja voi valittaa häiriöstä.</i>	$\leq 0,60$

Yllä olevaa taulukkoa ei sovelleta rakennuksille, joissa ihmiset ovat pääasiassa liikenteessä tai muut kuin liikenteestä aiheutuvat häiriöt voivat olla merkittävämpiä (esim. toimistot, kaupat, kahvilat, ostokeskukset, tavaratalot, liikuntatilat).

Lisäksi liikennetärinää tutkittaessa voidaan arvioida rakennusten vaurioitumisriskiä rakennuksista mitattujen tulosten perusteella. Mitattuja tärinän huippuarvoja verrataan VTT:n laatimaan suositukseen rakennusten vaurioitumisriskin määrittämisestä. Suosituksessa aluerajauksen perusteena on tärinän suuruus rakennusten perusrakenteissa. Näiden rakenteiden on todettu tärisevän maaperän kanssa samalla aallonpituudella.

Suosituksessa käytetään seuraavaa aluejakoa:

- Kohonneen tärinäalttiuden alueeksi, V-alueeksi, rajataan sellaiset alueet, joilla tärinän heilahdusnopeuden resultantti voi rakennuksen perustuksessa ylittää 3 mm/s. Tällä alueella rakennuksen vauriot ovat mahdollisia.
- Vähäisen tärinäalttiuden aluetta kutsutaan H-alueeksi, jossa heilahdusnopeuden resultantti on välillä 1..3 mm/s. H-alueella rakennukseen kohdistuvat haitat ovat mahdollisia.
- Aluetta, jossa heilahdusnopeuden resultantti jää alle 1 mm/s, kutsutaan E-alueeksi. Tällä alueella rakennukseen kohdistuvat haitat ovat epätodennäköisiä.

9 TÄRINÄMITTAUKSET

Tieliikennetärinäselvitys sisältää tieliikenteen tärinämittauksia kahdelta mittalinjalta. Mittaukset on suoritettu 23.4.2007 – 30.4.2007 välisenä aikana. Mittaukset suoritti Siton alikonsulttina Kalliotekniikka Consulting Engineers Oy. Sitolta tärinäselvityksen vastuuhenkilönä toimi insinööri Anne Määttä.

Tärinästä mitattiin heilahdusnopeudet (mm/s) ja taajuudet (Hz) Instatelin MiniMate Plus mittarilla kolmessa toisiaan kohtisuorassa suunnassa jokaiselle komponentille, pysty- (vert), pitkittäis- (long) ja poikittaissuunnassa (trans). Pitkittäissuunta (long) on radan suuntainen ja poikittaissuunta (tran) kohtisuoraan rataa vasten. Mittausanturit

sijoitettiin kahteen mittalinjaan. Liitteessä 2 on esitetty mittalinjojen sekä –pisteiden sijainti. Mittauslinjalle 1 sijoitettiin 2 anturia, joiden etäisyydet Tuusulanväylästä olivat 15-25 metriä. Anturit kiinnitettiin maapiikkien avulla pintamaahan ja päälle asetettiin hiekkasäkki. Mittauslinjalle 2, sijoitettiin 1 anturi Tuusulanväylän varrella sijaitsevan seurakuntakeskuksen kellariin. Seurakuntakeskus on perustettu maanvaraisesti.

Kuva 7. Kuvassa maahan maapiikillä sijoitettu mittausanturi

Linjamittauksella (mittauslinja 1) selvitettiin tärinän leviämistä ja vaimenemista etäisyyden mukana. Mittauspisteellä, joka oli sijoitettu rakennuksen kellariin (mittauslinja 2) selvitettiin tärinän voimakkuutta suunnittelualueella sijaitsevassa rakennuksessa. Mittaukset oli suunniteltu käynnistyviksi tärinän ylistettyä kynnyksarvon 0,10 tai 0,15 mm/s linjasta riippuen.

9.1 Pohjaolosuhteet

Hyrylän ydinkeskustan kortteiden 33065 ja 33075 alueella on tehty kairauksia. Kairautietojen perusteella kyseisien alueiden maaperä on kovempaa, karkearakenteista hiekkapohjaa. Lisäksi suunnittelualueella Tuusulanväylän välittömässä läheisyydessä on hiekkamoreenipitoista täytemaata.

9.2 Mittauspisteet

Linja 1

Mittaus suoritettiin 23.4.2007 - 27.4.2007. Suunnittelualan rakentamattomalle maalle oli sijoitettu 2 kpl mitta-antureita. Mittauspiste 1 sijaitti 15 m Tuusulanväylästä ja mittauspiste 2 sijaitti 25 m Tuusulanväylästä.

Linja 2

Mittaus suoritettiin 23.4.2007 – 30.4.2007. 1 kpl mittareita sijoitettiin suunnittelualueella sijaitsevan seurakuntakeskuksen kellariin. Rakennuksen sisäpuolella perustukseen kiinnitetyn anturin etäisyys Tuusulanväylästä oli noin 36 m (11m srk:n tien puoleisesta seinästä + 25 m seinän etäisyys tiehen). Perustuksen värähtelyt on mitattu kantavasta rakenteesta.

10 MITTAUSTULOKSET

Maasta mitatuista värinän mittaustuloksista (MP 1 ja MP 2) määritetään värähtelyn tunnusluku $v_{w,95}$ määritettiin seuraavasti:

- mitatuista värähtelysignaaleista valitaan 15 merkittävintä mittauservoa (pystyvärähtelyä)
- kustakin signaalista määritetään suurin painotettu tehollisarvo $v_{w,j}$
- painotetuista tehollisarvoista lasketaan keskiarvo ja keskihajonta, jonka jälkeen lasketaan värähtelyn tunnusluku $v_{w,95}$.

Värähtelyn tunnusluvun laskenta perustuu Asko Taljan kirjoittamaan VTT:n tiedotteeseen 2278 "Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokitukselta" Espoo 2004.

Seurakuntakeskuksen perustuksesta mitattuja tuloksia käytetään rakennusten vaurioitumisriskin arviointiin. Mitattuja värinän huippuarvoja verrataan VTT:n suosituksen mukaisesti värinäalttiuden aluejakoon.

Mittaustulokset ja niiden käsittely on esitetty kappaleissa 10.1 ja 10.2.

10.1 Mittauslinja 1

Liikennetärinämittaus, 23.4-27.4.2007

Mittalinja 1, MP1, 15 m maantiestä

PVM	AIKA	SUUNTA	f painot. RMS	freg
23.4.2007	9:40	vert	0,07	9
23.4.2007	9:42	vert	0,03	12
24.4.2007	0:44	vert	0,05	11
24.4.2007	2:13	vert	0,08	13
25.4.2007	0:32	vert	0,04	16
25.4.2007	3:31	vert	0,05	13
25.4.2007	8:14	vert	0,04	16
25.4.2007	8:14	vert	0,04	12
26.4.2007	0:18	vert	0,04	15
26.4.2007	2:38	vert	0,04	11
27.4.2007	0:19	vert	0,04	16
27.4.2007	0:39	vert	0,07	11
27.4.2007	0:49	vert	0,04	18
27.4.2007	1:08	vert	0,11	16
27.4.2007	1:17	vert	0,04	12

taajuuspainotettu (5,6Hz)

Keskiarvo	0,05
Keskihajonta	0,021
Värähtelyn tunnusluku	0,09
Värähtelyluokka	C

10.2 Mittauslinja 2

Liikennetärinämittaus, 23.4-27.4.2007

Mittalinja 1, MP2, 25 m maantiestä

PVM	AIKA	SUUNTA	f painot. RMS	freg
24.4.2007	2:13	vert	0,07	17
24.4.2007	6:52	vert	0,05	15
24.4.2007	6:53	vert	0,06	15
25.4.2007	4:54	vert	0,06	12
25.4.2007	6:27	vert	0,06	15
25.4.2007	6:45	vert	0,05	14
25.4.2007	6:47	vert	0,06	18
25.4.2007	9:47	vert	0,07	11
25.4.2007	12:12	vert	0,10	15
25.4.2007	12:12	vert	0,07	11
26.4.2007	0:18	vert	0,05	17
26.4.2007	5:24	vert	0,05	13
27.4.2007	1:08	vert	0,08	13
27.4.2007	1:35	vert	0,06	12
27.4.2007	6:25	vert	0,06	16

taajuuspainotettu (5,6Hz)

Keskiarvo	0,06
Keskihajonta	0,013
Värähtelyn tunnusluku	0,09
Värähtelyluokka	C

11 TULOSTEN TARKASTELUA

Kaikista maasta mitatuista värähtelyistä määritettiin värähtelyn tunnusluku VTT:n suosituksen mukaan. Kun arvioidaan suunnitteilla olevien asuntojen värähtelyä, lähtökohtana on yleensä maaperän pystysuuntainen värähtely. VTT:n Tiedotteen mukaan uusille alueille suositellaan värähtelyluokkaa C, jolloin asunnossa värähtelyn tunnusluvun tulee olla alle 0,3 mm/s.

Tässä raportissa esitetyt mittaustulokset on mitattu sekä maaperästä että rakennuksesta.

Maaperän pysty- ja vaakavärähtelyjen siirtyminen rakennukseen riippuu rakennuksen dynaamisten ominaisuuksien lisäksi maaperän värähtelyn taajuusjakautumasta, pinta-aallon pituudesta sekä perustusten ja maaperän vuorovaikutuksesta. Rakennuksen värähtelyistä merkittävimmät ovat rungon vaakasuuntaiset värähtelyt ja lattian pystysuuntaiset värähtelyt. Erityisen merkittäviä ovat ne maaperän värähtelykomponentit, jotka ovat lähellä rungon tai lattian ominaistajuuksia, sillä resonanssi-ilmiö voi kasvattaa ominaistajuutta lähellä olevien värähtelykomponenttien suuruuden merkittävästi.

Kirjallisuudesta löytyneiden tulosten perusteella voidaan suunnittelun perusteena rakennuksiin siirtävästä tärinästä suuntaa-antavasti arvioida seuraavaa:

- yksikerroksisilla rakennuksilla vaakavärähtelyä ei tarvitse huomioida
- kaksikerroksisten rakennusten vaakavärähtelyssä on suositeltu varautumista kaksinkertaiseen värähtelyn tunnuslukuun

- ala- ja välipohjien pystysuuntaisessa värähtelyssä suositellaan varautumista kaksinkertaiseen värähtelyn tunnuslukuun.

Poikkeuksena edellä mainitusta ovat paaluille perustettujen 1-2-kerroksisten talojen ala- ja välipohjat sekä maanvaraiset lattiat, joilla riittää varautuminen maaperän värähtelyn suuruiseen tunnuslukuun.

Matalien kerrostalojen lattian sekä rungon käyttäytymisestä ei ole riittävästi aiempia tutkimustuloksia. Vaikka kirjallisuudessa esittävien arvioiden mukaan kerrostalojen vaakavärähtelylle riittää varautuminen maaperän pystyvärähtelyiden suuruiseen värähtelyyn, tulee värinähaitan pienentämiseksi mahdollisesti ilmenevä vaakavärähtely ottaa huomioon.

11.1 Mittauslinja 1, suunnittelualueen rakentamaton maa-alue

Mittauslinjalta 1 mitatut ja värähtelyn tunnusluvuksi muutetut tulokset on koottu alla olevaan taulukoon 2.

Taulukko 4. Mittauslinjan 1 tulokset

Mittauspiste /etäisyys radasta	Värähtelyn tunnusluku $v_{w,95}$ (mm/s)	Taajuusalueella (Hz)	Värähtelyluokka
MP1/ 15m	0,09	9-16	C
MP2/ 25m	0,09	11-18	C

Mittaus tuloksien perusteella voidaan sanoa että suositusten mukainen värähtelyluokka C ei ylitä tutkitulla alueella mitatuissa pisteissä. Mitatut värähtelyt suunnittelualueella ovat matalia.

Rakentamattomalle maalle suunniteltu uudisrakennus sijaitsee noin 15 metriä Tuusulanväylästä. Mittauspisteen 1 (15 m ajoväylästä) tulokset edustavat näin ollen värähtelyn suuruutta rakennettavan talon paikalla.

Tuloksista huomioidaan että värähtelyn tunnusluku ei pienene etäisyyden kasvaessa maantiestä. Tämä johtunee värähtelyn vaikeasti ennustettavissa olevasta käyttäytymisestä eri maaperäkerrostumissa ja värähtelyn heijastumista eri pinnoista. Mittauspisteen 1 (15 m tiestä) maaperä on todennäköisesti kovempaa hiekkamoreenipitoista täyttömaata kuin kauempana sijaitsevan mittauspisteen 2 maaperä.

Tutkimusalueen maaperän kovuuden ja karkearakenteisuuden sekä suunniteltavien rakennusten tyyppin/käyttötarkoituksen perusteella voidaan olettaa, ettei asuintiloissa esiinny värähtelyä. Mittaus hetkellä suunnittelualueelle osuvan Tuusulanväylän kunto on erinomainen.

Suunniteltujen rakennuksien tullaan pohjakerroksien osalta käyttämään liikehuoneistona ja ylempien kerroksien osalta asuintarkoitukseen. Liikehuoneistolle ei sovelleta värähtelylle annettuja ohjearvoja, joten rakentaminen 15 metrin etäisyydelle maantiestä on hyväksyttävää. Suunnitellut rakennukset ovat noin 4-5-kerroksisia. Kuten jo aiemmin mainittu ei korkeampien rakennusten rungon ja lattian käyttäytymisestä ole riittävästi aiempia tutkimustuloksia. Mahdollisen värähtelyn estämiseksi voidaan värähtelyn siirtymistä rakennukseen selvittää rakennuksen ja herätteen (tieliikenne) ominaistuuksien suhteella. Selvityskohteessa maaperän värähtelyn taajuudet (9-18 Hz) eivät satu lähelle rakenteen (3-4 Hz) ominaistuuksia, joten todennäköisesti värähtelyä vahvistavaa resonanssia ei synny.

Mikäli kyseiselle alueelle aiottaisiin rakentaa esimerkiksi kaksikerroksisia rakennuksia, on varauduttava kaksinkertaiseen värähtelyn tunnuslukuun. Tällöin olisi suositeltavaa rakentaa vähintään noin 20 metrin etäisyydelle ajoväylästä.

Mikäli Tuusulanväylällä liikennöivän raskaanliikenteen painot tai määrät kasvavat merkittävästi tai tielle asennetaan hidastetyyssyjä, on mahdollista että liikenteestä aiheutuva värinä tulee lisääntymään ja tällöin tutkittavien alueiden värinäluokat saattavat muuttua (esimerkiksi C:stä D luokaksi).

11.2 Mittauslinja 2, seurakuntakeskuksen kellarikerros

Seurakuntakeskuksen perustuksesta mitatut värähtelyn huippuarvot kaikissa mitatuissa suunnissa (pysty- (vert), pitkittäis- (long) ja poikittaissuunnassa (trans) jäävät alle 1 mm/s. Tätä aluetta kutsutaan E-alueeksi ja tällä alueella rakennukseen kohdistuvat haitat ovat epätodennäköisiä. Suurimmat pystysuuntaiset huippuarvot olivat 0,11 mm/s, pitkittäissuuntaiset 0,12 mm/s ja poikittaissuuntaiset 0,06 mm/s. Mittausten perusteella voidaan siis todeta, ettei Seurakuntakeskuksen alueella esiinny värinähaittaa.

LIITE 1 MELUKARTAT

Hyrylän
keskustakorttelin
meluseelvitys

Tuusulan kunta

Melutasot

Nykytilanne

päivä 7-22

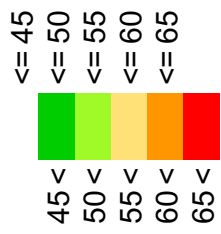
Ei meluntorjuntaa

10.05.2007

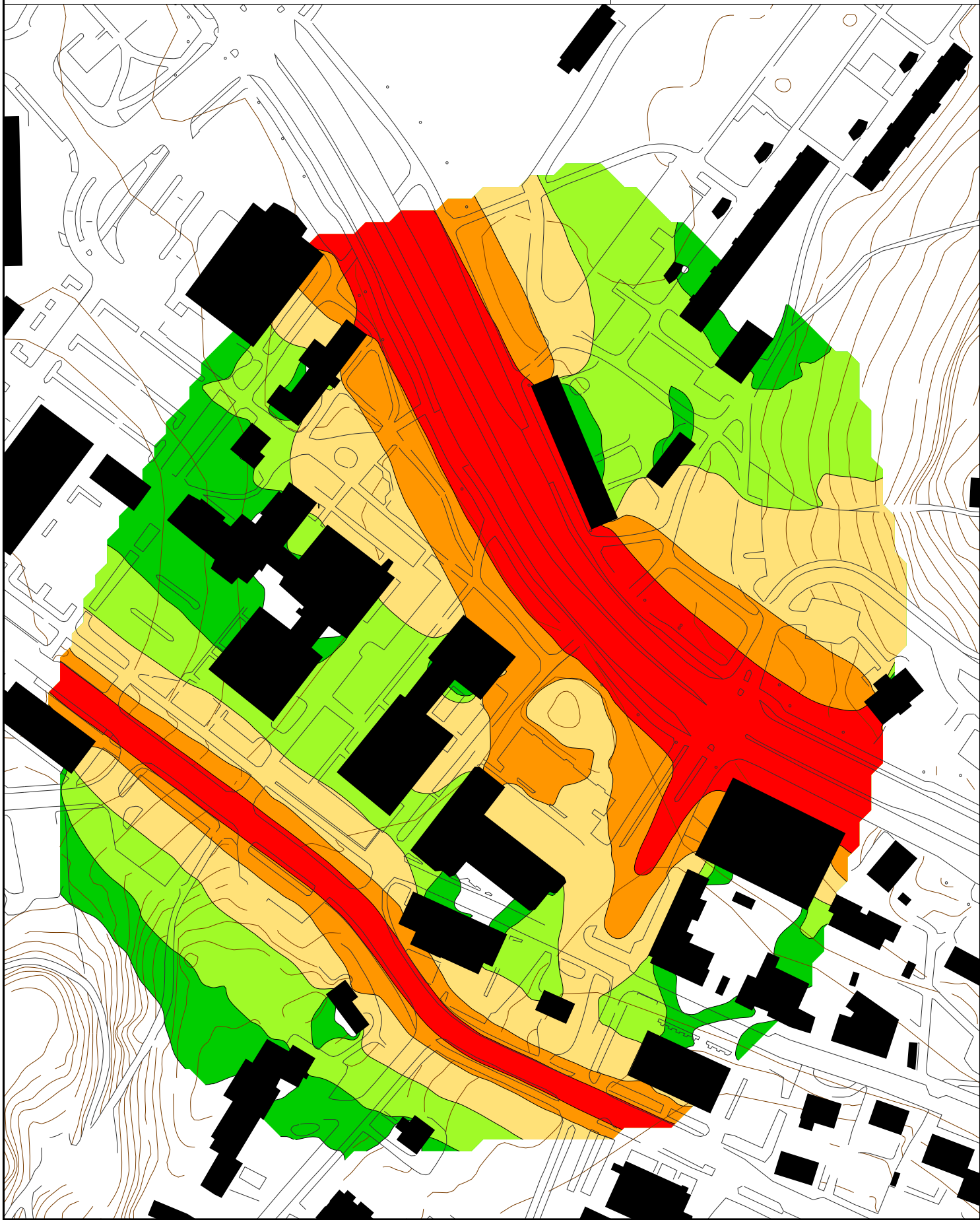

SSITO

Melutaso
L_{Aeq}
dB(A)

1:1500
0 10 20 30 40
m

Hyrylän
keskustakorttelin
meluseelvitys

Tuusulan kunta

Melutasot

Nykytilanne

yö 22-7

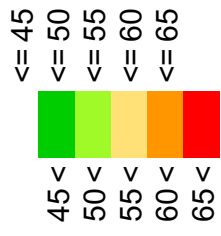
Ei meluntorjuntaa

10.05.2007

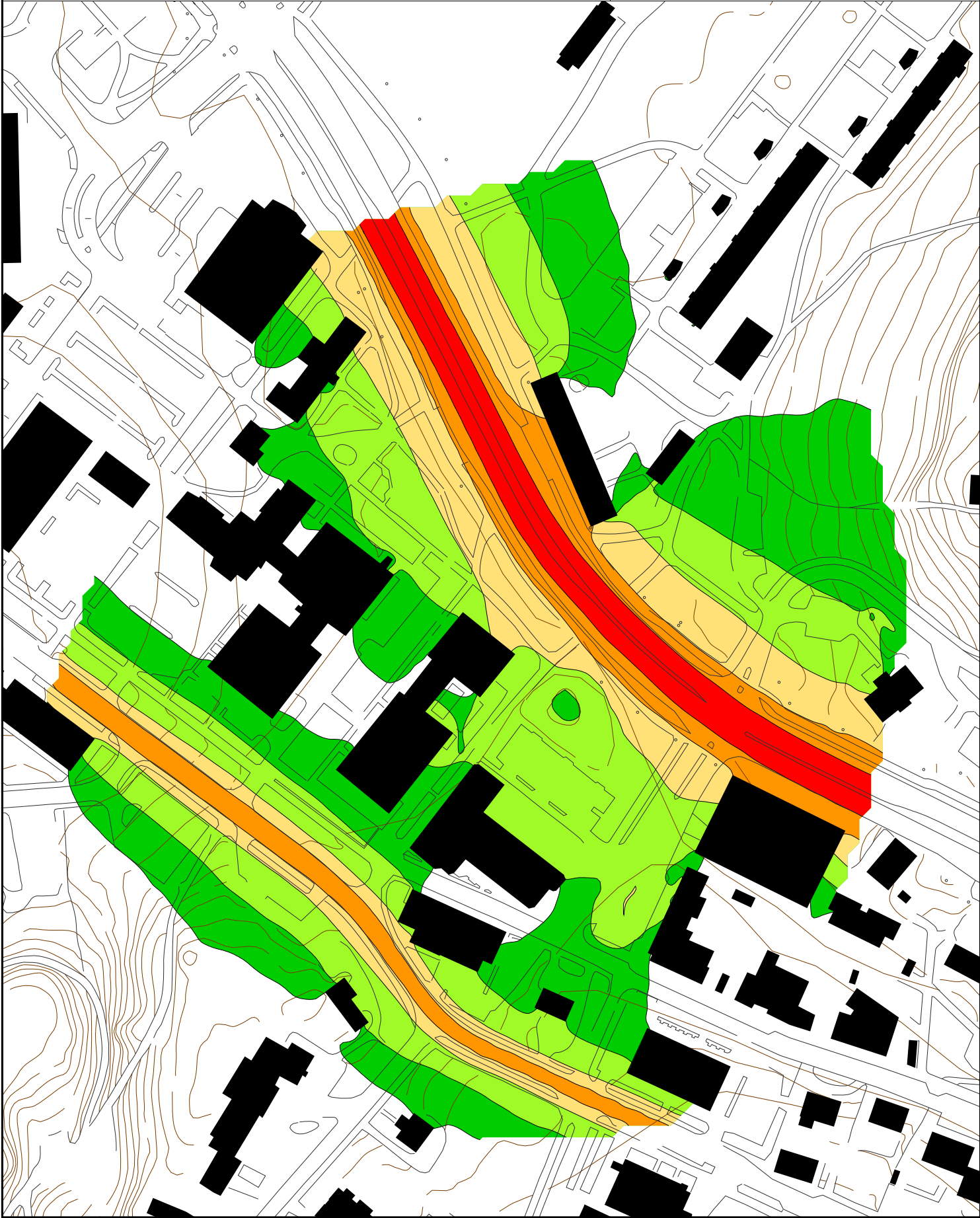

SSITO

Melutaso
 L_{Aeq}
dB(A)

1:1500

Hyrylän
keskustakorttelin
meluselvitys

Tuusulan kunta

Melutasot

Ennustetilanne 2030
nykyiset rakennukset

päivä 7-22

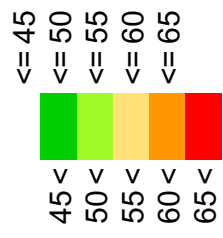
Ei meluntorjuntaa

10.05.2007

GSITO

Melutaso
 L_{Aeq}
dB(A)

1:1500

Hyrylän
keskustakorttelin
meluselvitys

Tuusulan kunta

Melutasot

Ennustetilanne 2030
nykyiset rakennukset

yö 22-7

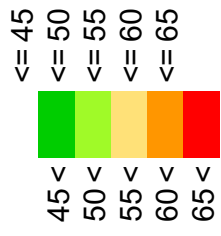
Ei meluntorjuntaa

10.05.2007

GSITO

Melutaso
 L_{Aeq}
dB(A)

1:1500

Hyrylän
keskustakorttelin
meluseelvitys

Tuusulan kunta

Melutasot

Ennustetilanne 2030
suunnitellut
rakennukset

päivä 7-22

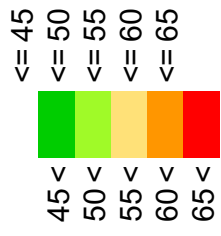
Ei meluntojuntaa

10.05.2007

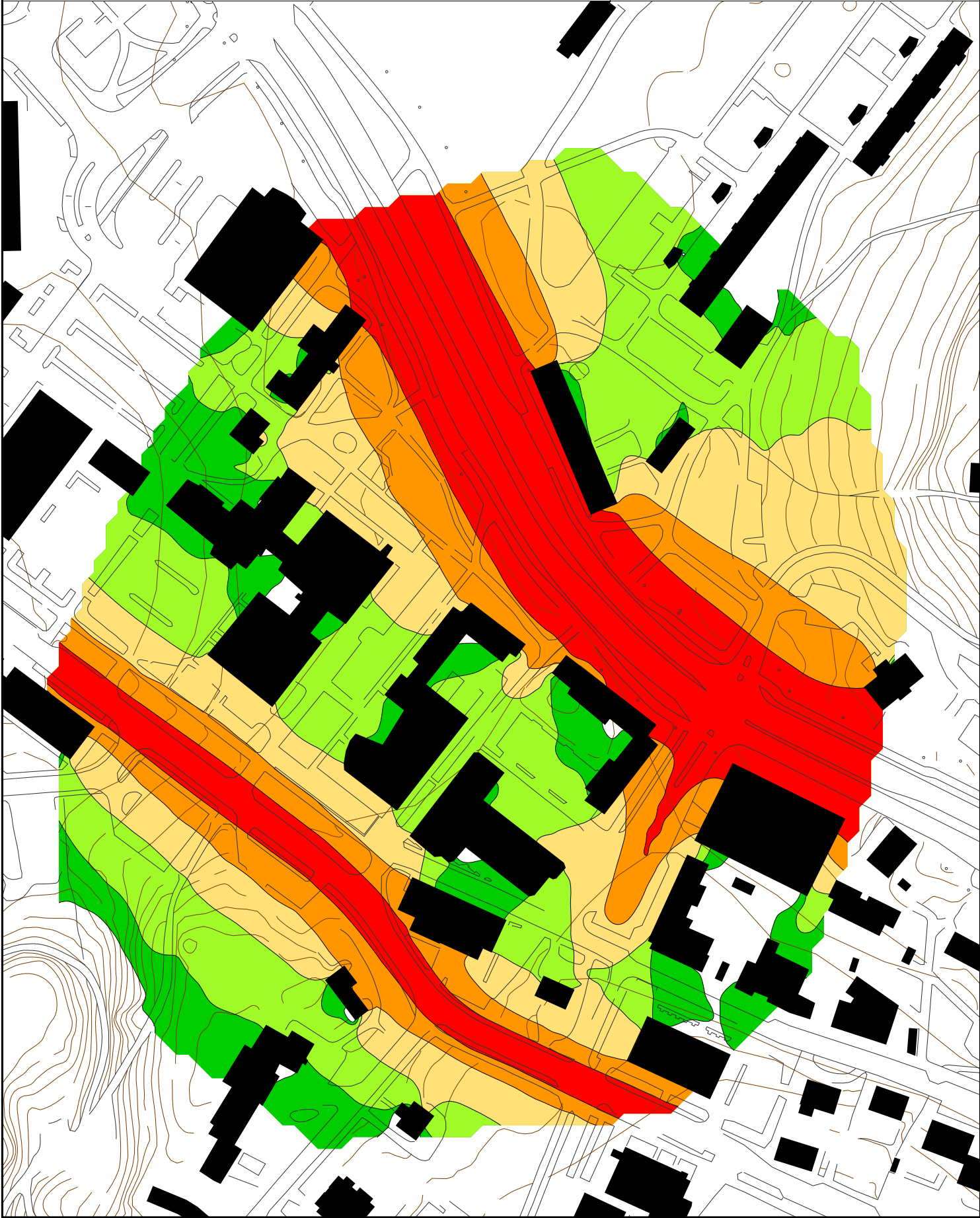

GSITO

Melutaso
 L_{Aeq}
dB(A)

1:1500

Hyrylän
keskustakorttelin
meluselivitys

Tuusulan kunta

Melutasot

Ennustetilanne 2030
suunnitellut
rakennukset

yö 22-7

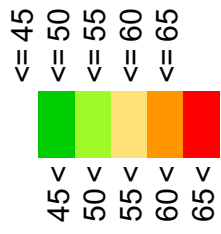
Ei meluntoerjuntaa

10.05.2007

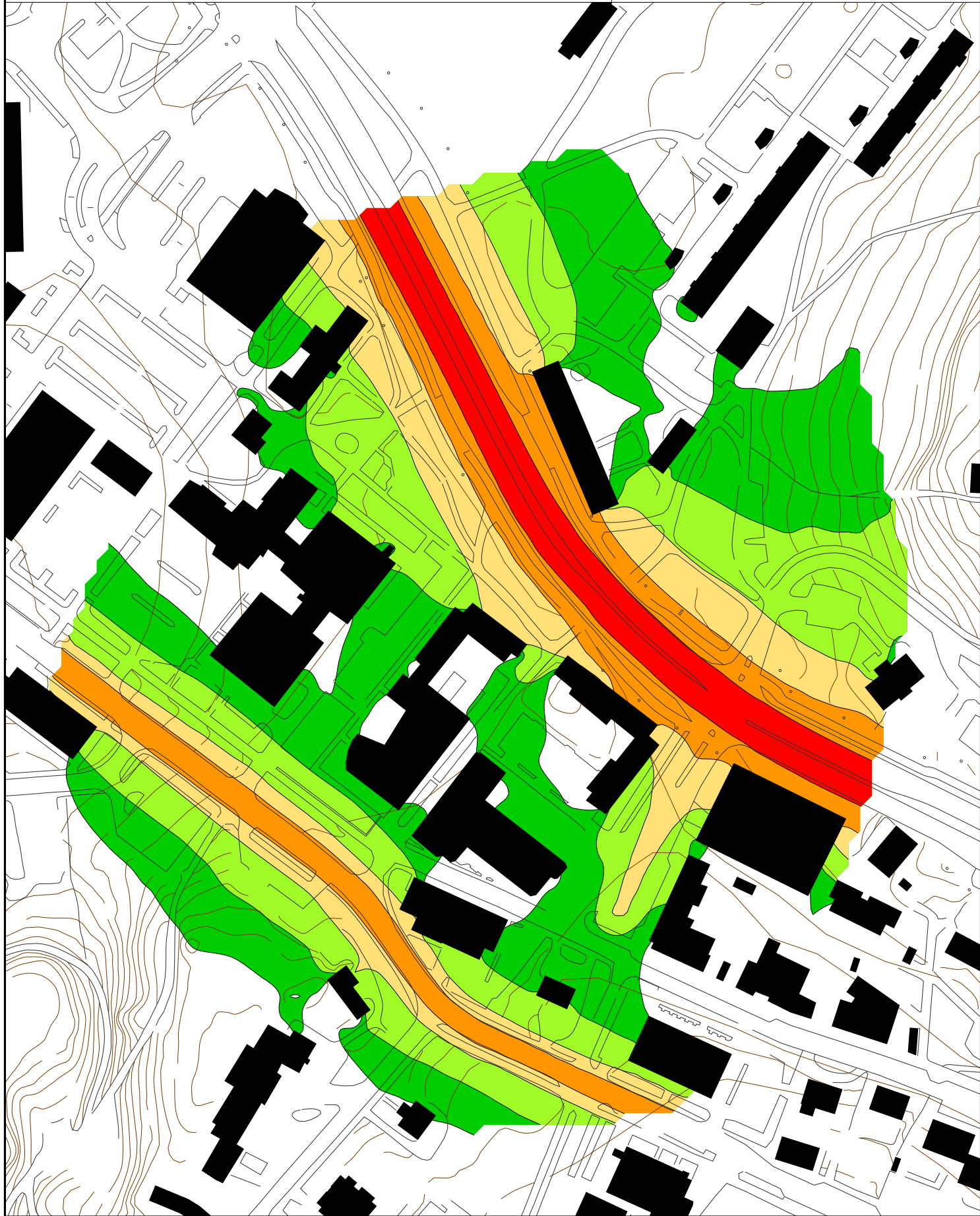

GSITO

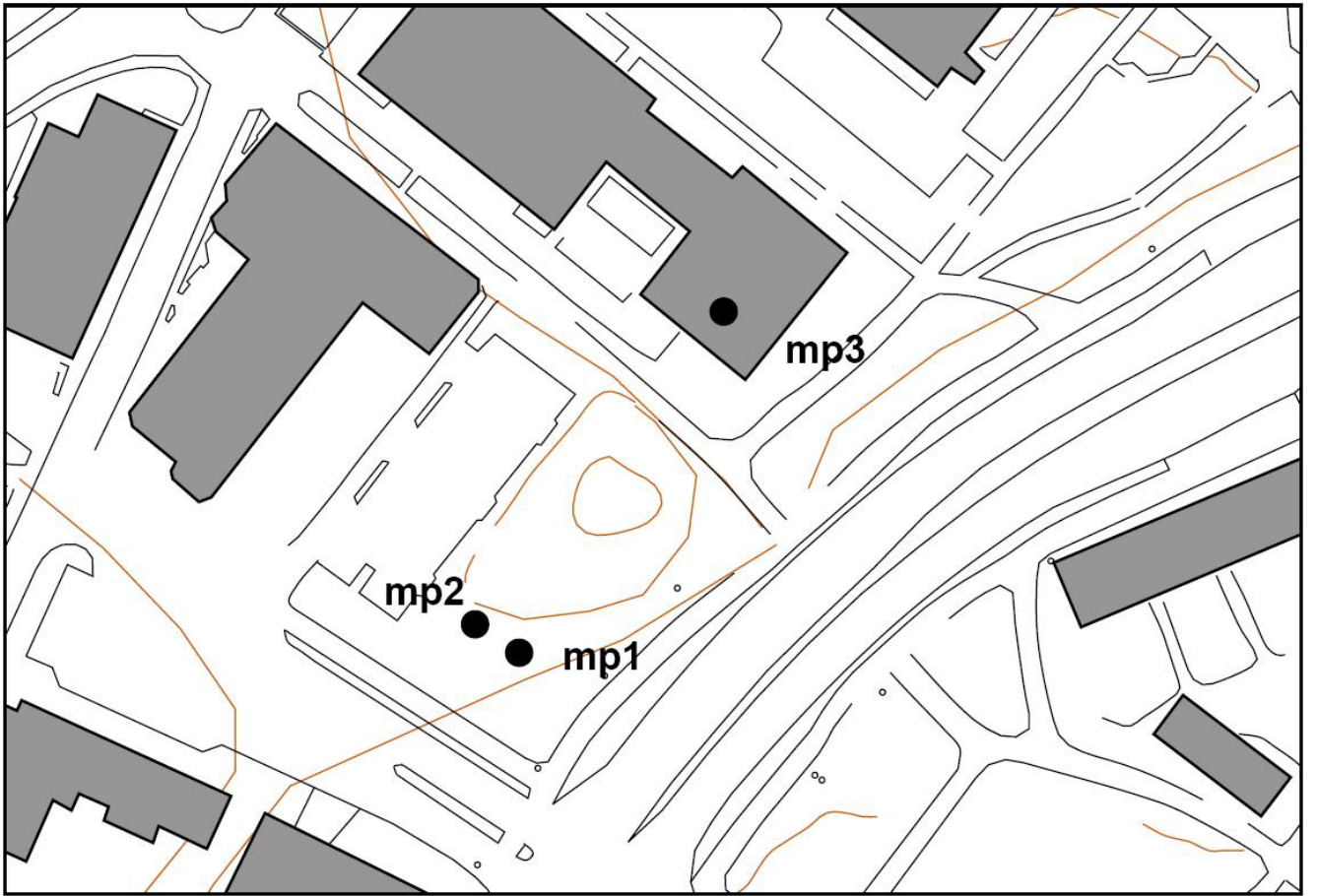
Melutaso
 L_{Aeq}
dB(A)

1:1500

LIITE 2 TÄRINÄMITTAUSPISTEET

Hyrylän keskustakorttelin meluselvityksen päivitys

Jarno Kokkonen

1 LÄHTÖKOHDAT

Tässä lisäselvityksessä on laskentamallin avulla täydennetty aiemmin valmistunutta meluselvitystä (*Hyrylän keskustakortteleiden melu- ja tärinäselvitys, päivätty 27.5.2007*) vastaamaan ennustetilannetta, jossa Nappulakadulla ei ole suunniteltua L-muotoista asuinrakennusta. Muilta osin lähtötiedot ja ennustetilanne ovat aiemmin valmistuneen selvityksen mukaisia.

2 MELULASKENTATULOKSET

2.1 Uudet rakennusmassat ennustetilanteessa ilman meluntorjuntaa

Laskentatulokset on esitetty liitteessä 1 olevilla päivä- ja yöajan melukuville.

Ennustetilanteesta poistettu rakennus (L-muotoinen asuinrakennus) olisi toiminut hyvänä melusuojana. Rakennuksen poiston myötä melutasot nousevat seurakuntakeskuksen asuinrakennuksen pihalla. Suurelta osin oleskelualueetta päiväohjearvo 55 dB ei kuitenkaan ylity. Yöajanohjearvo 45 dB ylittyy lähes koko piha-alueella.

Yöajan ohjearvoa ei sovelleta päiväkodin piha-alueeseen.

Jäljelle jääneelle seurakuntakeskuksen asuinrakennukselle sopiva äänitasoerovaatimus Tuusulanväylän puoleiselle julkisivulle olisi 30 dB.

2.2 Uudet rakennusmassat ennustetilanteessa meluntorjunnalla

Ennustetilanne paranee merkittävästi, jos seurakuntakeskuksen asuinrakennuksen piha-alue suojataan tiiviillä maanpinnasta 2 metriä korkealla tonttiaidalla.

Liitteessä 1 oleva meluntorjuntatilanne on laskettu nykyisillä maastonmuodoilla. Kun tonttia rakentamisen yhteydessä korotetaan, on ennustetilanne nyt laskettua tilannetta vielä hiukan parempi.

Suunnitellulla esteellä päivämelutasot jäävät lähes koko piha-alueella alle 55 dB päiväohjearvon ja yömelutasotkin ovat lähes koko oleskelualueella alle 45 dB.

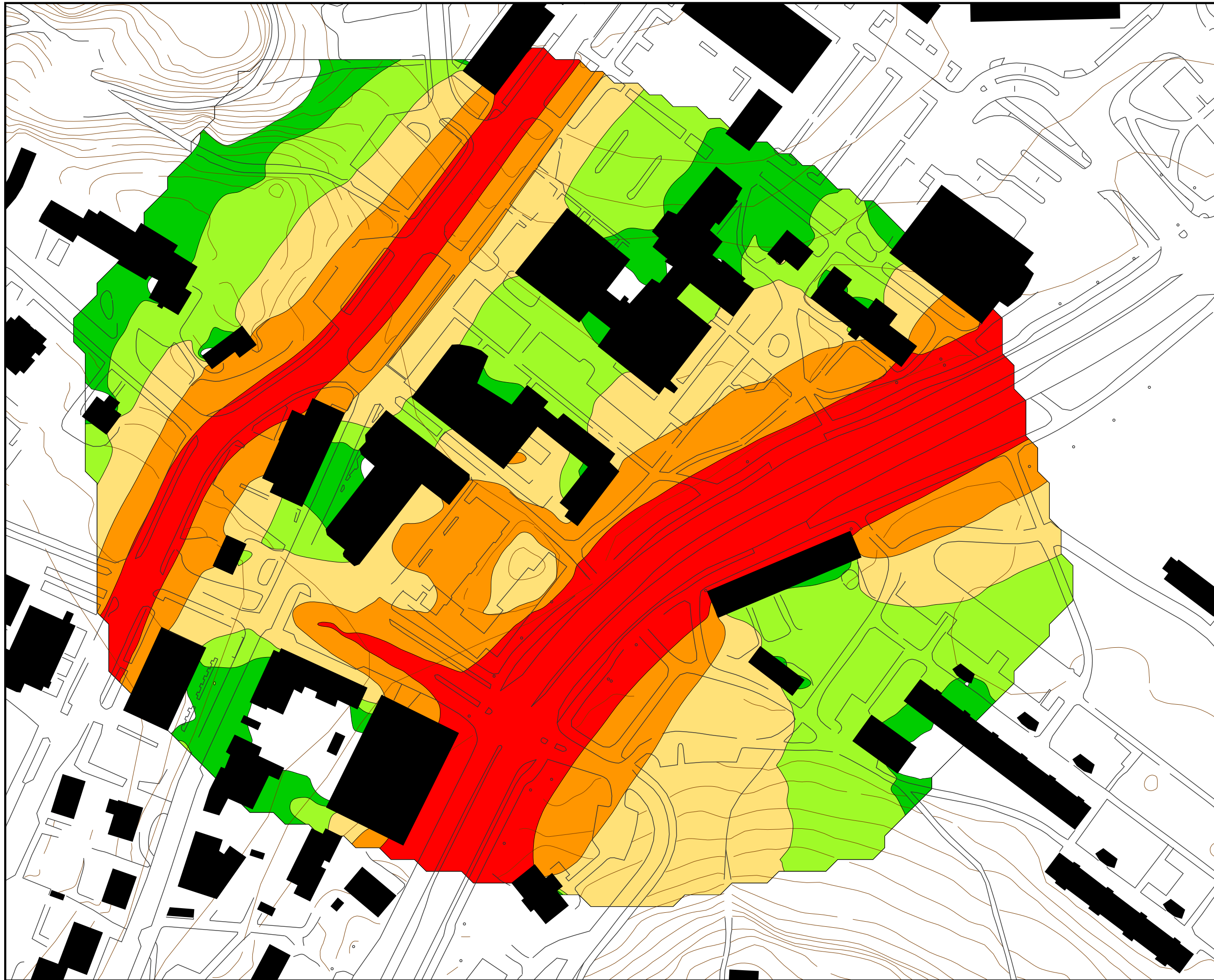
LIITTEET

LIITE 1 MELUVYÖHYKEKARTAT

LIITE 1

MELUVYÖHYKEKARTAT

Hyrylän
keskustakortteli
meluselvitys

Tuusulan kunta

Melutasot

Ennustetilanne 2030
suunnitellut
rakennukset

päivä 7-22

Ei meluntorjuntaa

JKo/06.03.2009

SITO

Melutaso
L_{Aeq}
dB(A)

		≤ 45
45 <		≤ 50
50 <		≤ 55
55 <		≤ 60
60 <		≤ 65
65 <		

1:1500

0 10 20 30 40
m

Hyrylän
keskustakorttelin
meluselvitys

Tuusulan kunta

Melutasot

Ennustetilanne 2030
suunnitellut
rakennukset

yö 22-7

Ei meluntorjuntaa

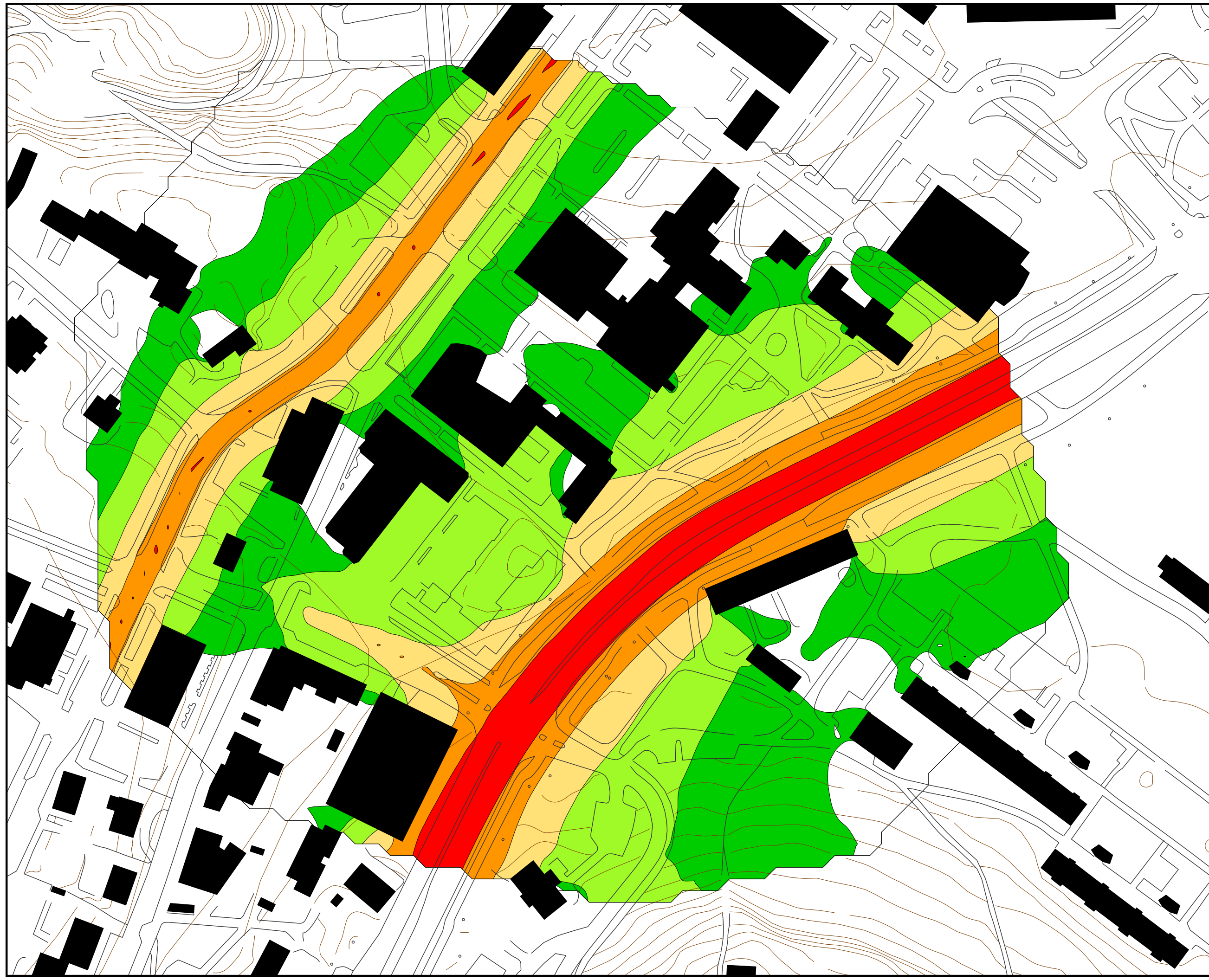
JKo/06.03.2009

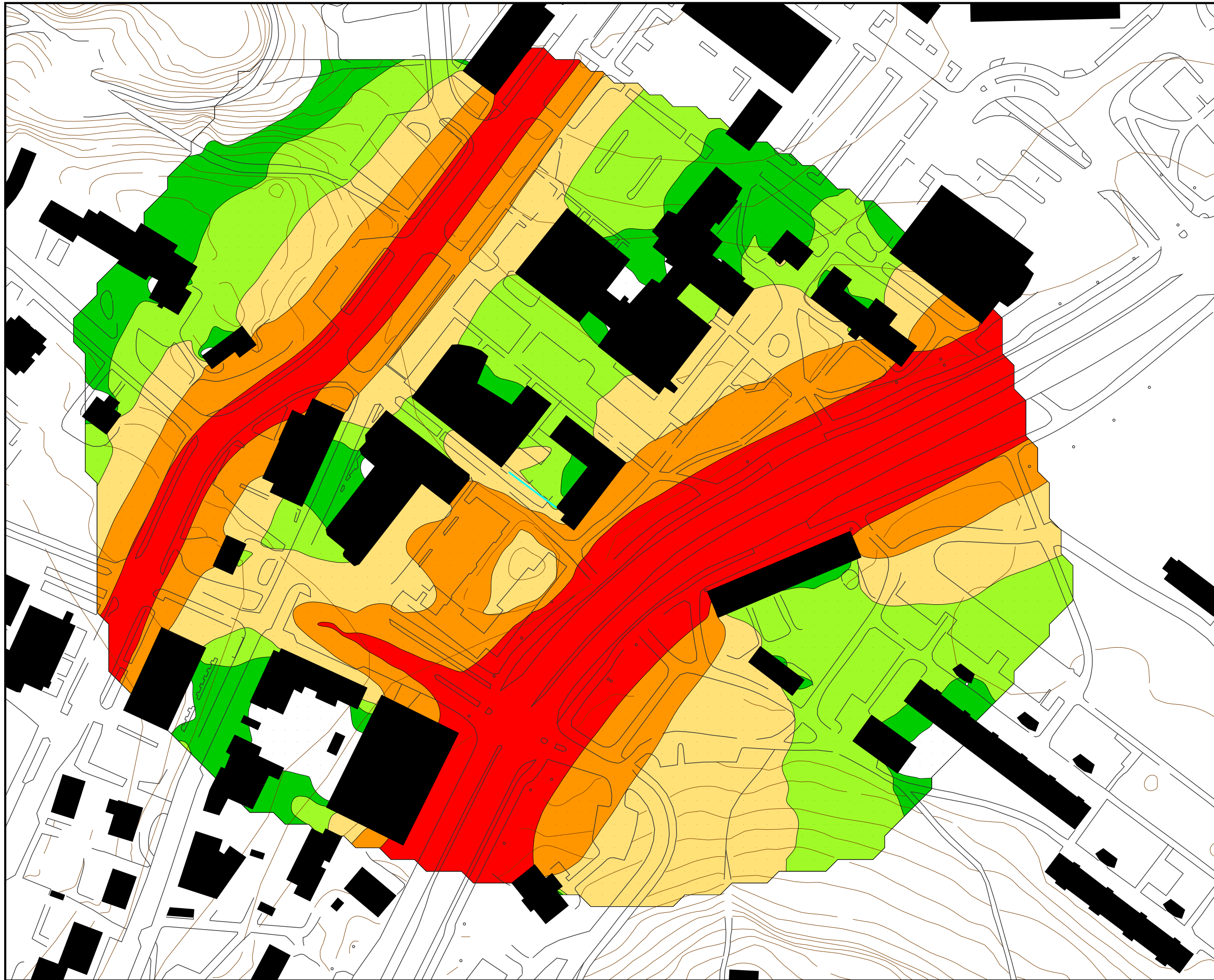
Melutaso
L_{Aeq}
dB(A)

		<= 45
45 <		<= 50
50 <		<= 55
55 <		<= 60
60 <		<= 65
65 <		

1:1500
0 10 20 30 40
m

Hyrylän
keskustakortteli
meluselvitys

Tuusulan kunta

Melutasot

Ennustetilanne 2030
suunnitellut
rakennukset

päivä 7-22

Meluntorjuntaa
2m aita

JKo/13.03.2009

SITO

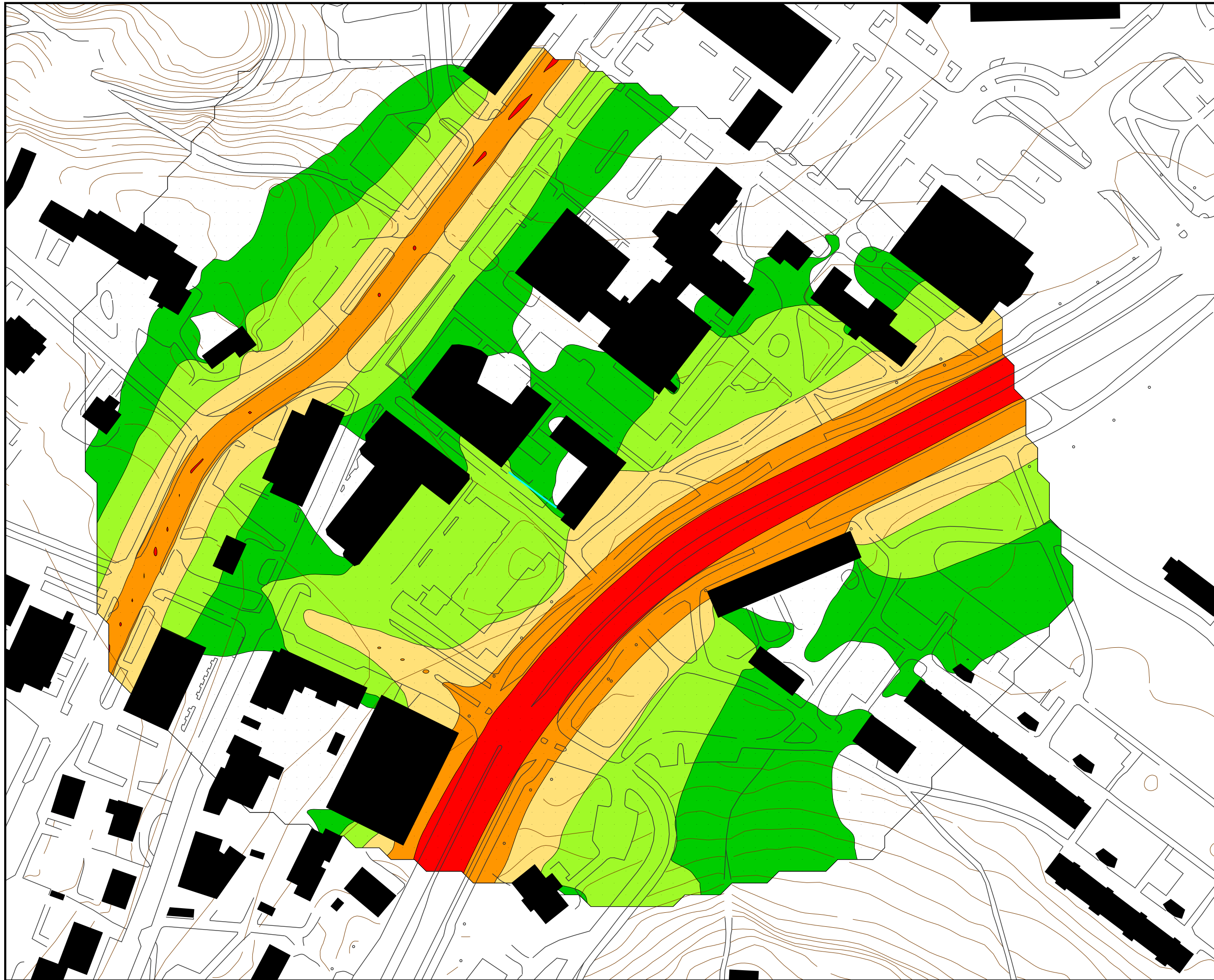

Melutaso
L_{Aeq}
dB(A)

		≤ 45
45 <		≤ 50
50 <		≤ 55
55 <		≤ 60
60 <		≤ 65
65 <		

1:1500

0 10 20 30 40
m

Hyrylän
keskustakorttelin
meluselvitys

Tuusulan kunta

Melutasot

Ennustetilanne 2030
suunnitellut
rakennukset

yö 22-7

Meluntorjuntaa
2m aita

JKo/13.03.2009

SITO

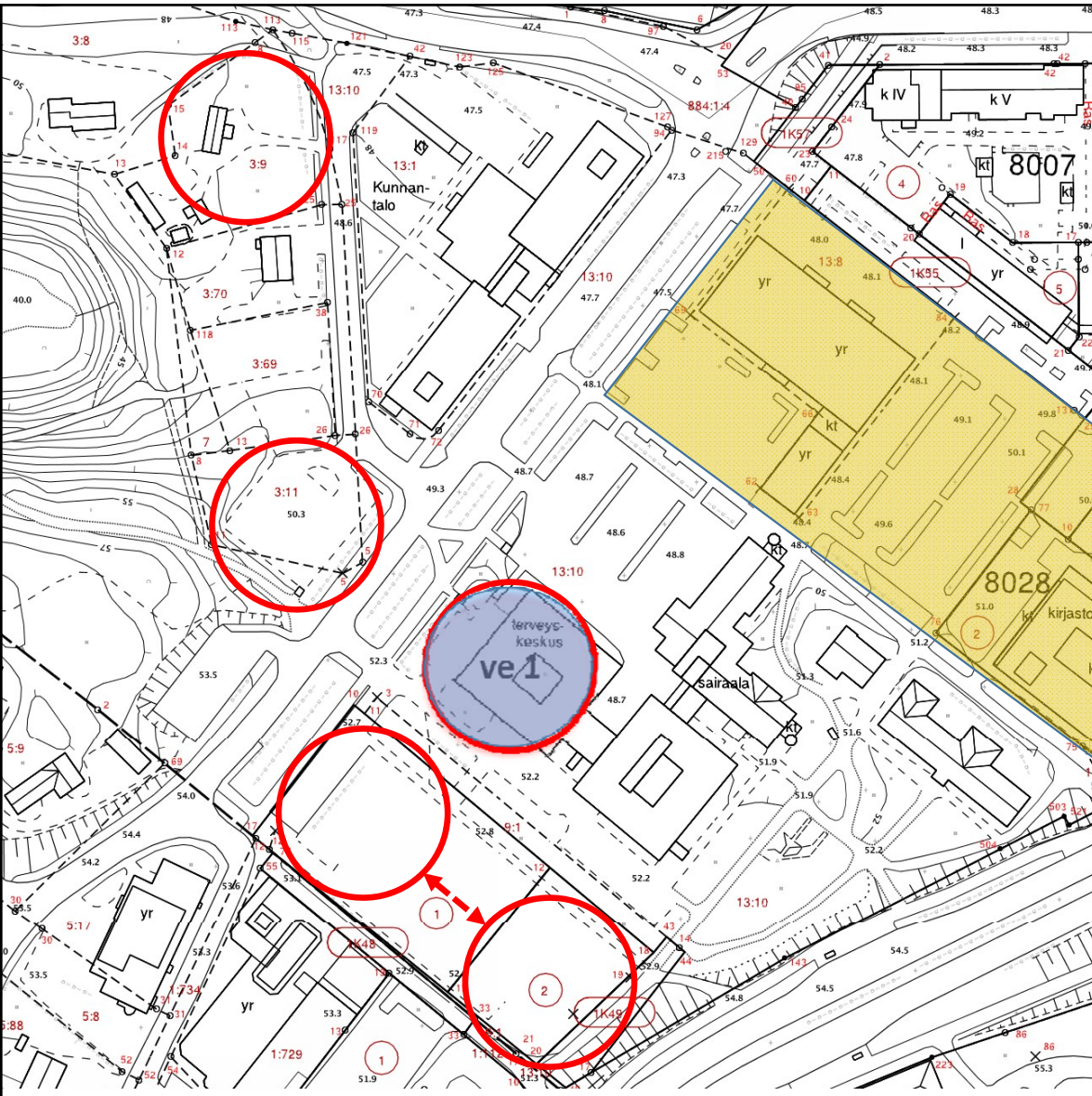
Melutaso
L_{Aeq}
dB(A)

≤ 45	
$45 <$	≤ 50
$50 <$	≤ 55
$55 <$	≤ 60
$60 <$	≤ 65
$65 <$	

1:1500

0 10 20 30 40
m

Pysäköintitalon sijaintivaihtoehtoja

ve 1

Soten 1. vaiheen alue

Hyvä:

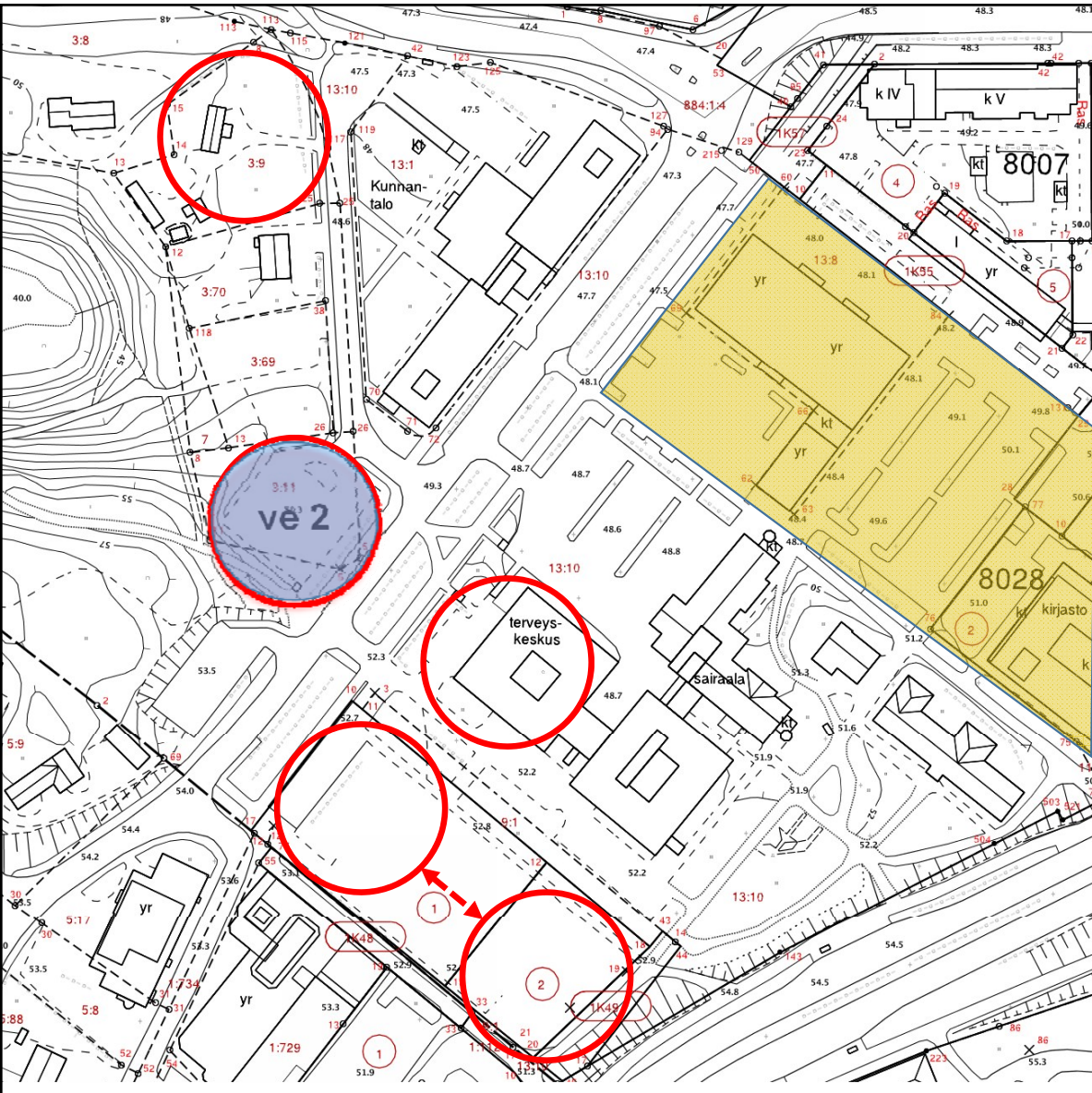
- Näkyvä paikka, katukuva edellyttää laatua ja toimintaa
- Rinteessä, mahdollisuus liittyä eri tasoihin
- Liittymä pääkadulta, saavutettavuus hyvä
- Keskeinen sijainti
- Kunnan maata

Huonoa:

- Edellyttää sote-aseman 1. vaiheen purkamista (aikaisintaan vuonna 2024, Klami 22.12.15)

Muuta:

- Jos Suutarintien AK edellyttää p-taloa Hyryläntien länsipuolella, tämä vaihtoehto ei ole enää ensisijainen?

Pysäköintitalon sijaintivaihtoehtoja

ve 2

Hyryläntie

Hyvä:

- Näkyvä paikka, katukuva edellyttää laatua ja toimintaa
- Rinteessä, mahdollisuus liittyä eri tasoihin
- Liittymä pääkadulta, saavutettavuus hyvä
- Keskeinen sijainti
- Kunnan maata

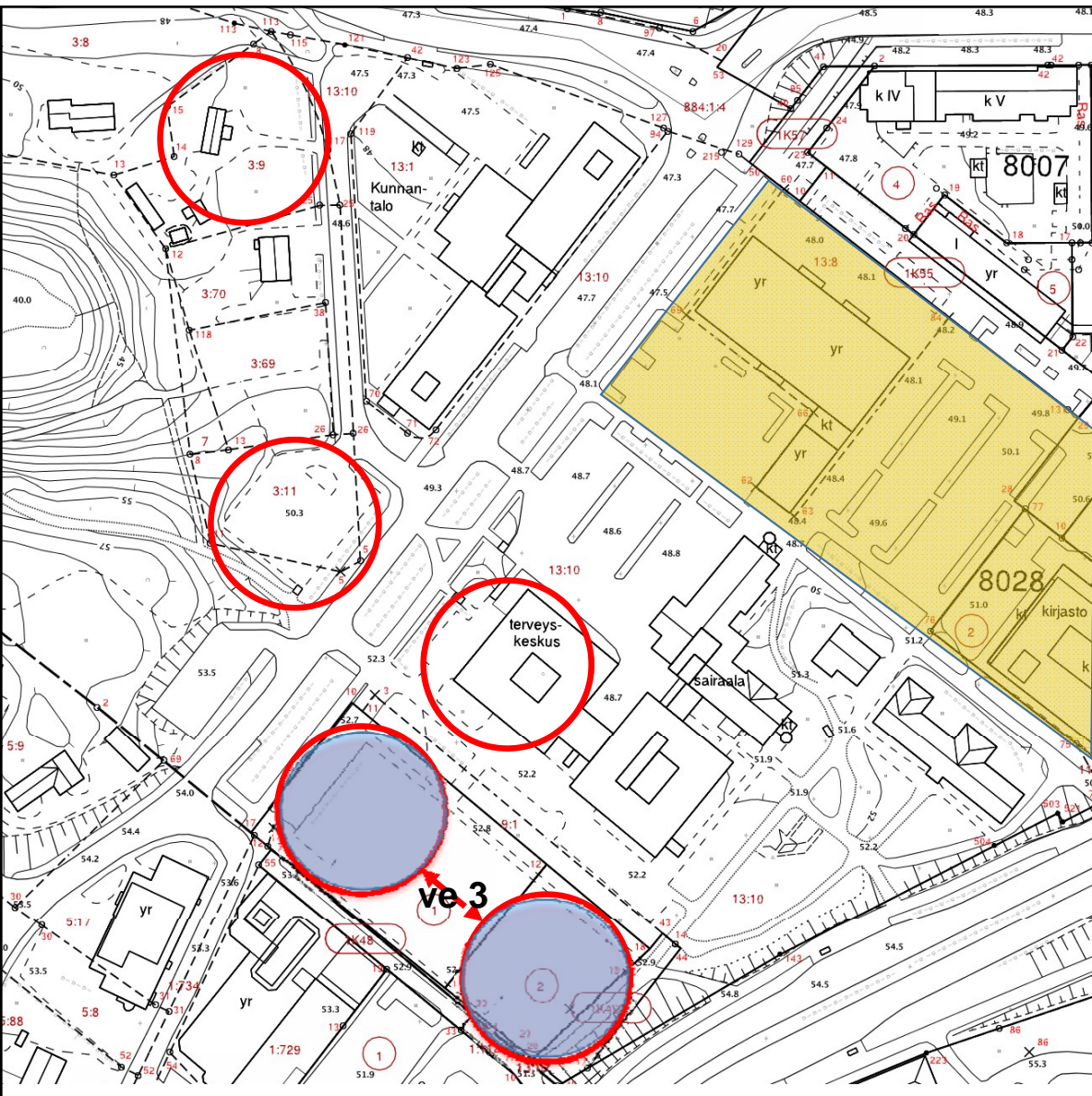
Huonoa:

- ”Syö” tulevaa asuinkerrostalokorttelia puiston laidalta

Muuta:

- Montun viheryhteys tulee varmistaa

Pysäköintitalon sijaintivaihtoehtoja

ve 3

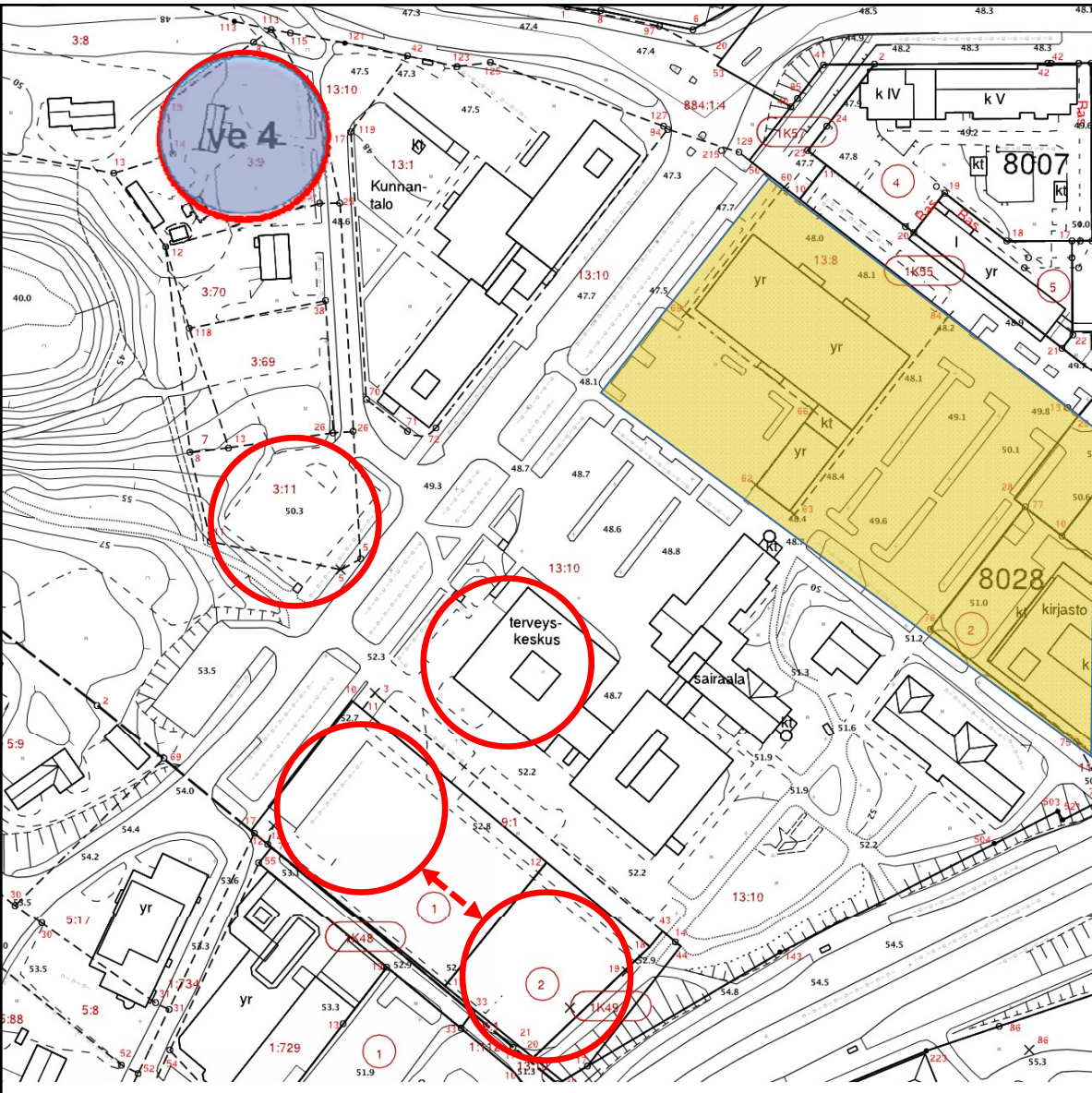
Seurakuntakeskuksen tontti

Hyvä:

- Näkyvä paikka, katukuva edellyttää laatua ja toimintaa
- Rinteessä, mahdollisuus liittyä eri tasoihin
- Liittymä pääkadulta, saavutettavuus hyvä

Muuta:

- Keskeinen sijainti, hieman etäämmällä käyttäjistä
- Jos p-talo on Hyryläntien laidassa, Järvenpääntien laitaa jää AK-tontille tila, mutta tällöin kerrostalon piha aukeaa suoraan p-talon suuntaan
- Jos p-talo tulisi Järvenpääntien varteen, suojaisi se melulta, mutta saavutettavuus olisi heikompi

Pysäköintitalon sijaintivaihtoehtoja

ve 4

Koskensillantie

Hyvää:

- Näkyvä paikka, katukuva edellyttää laatua
- Jos Montun rinteeseen tulee asuinkerrostaloja, sijainti niihin nähden hyvä, eli varjon puolella

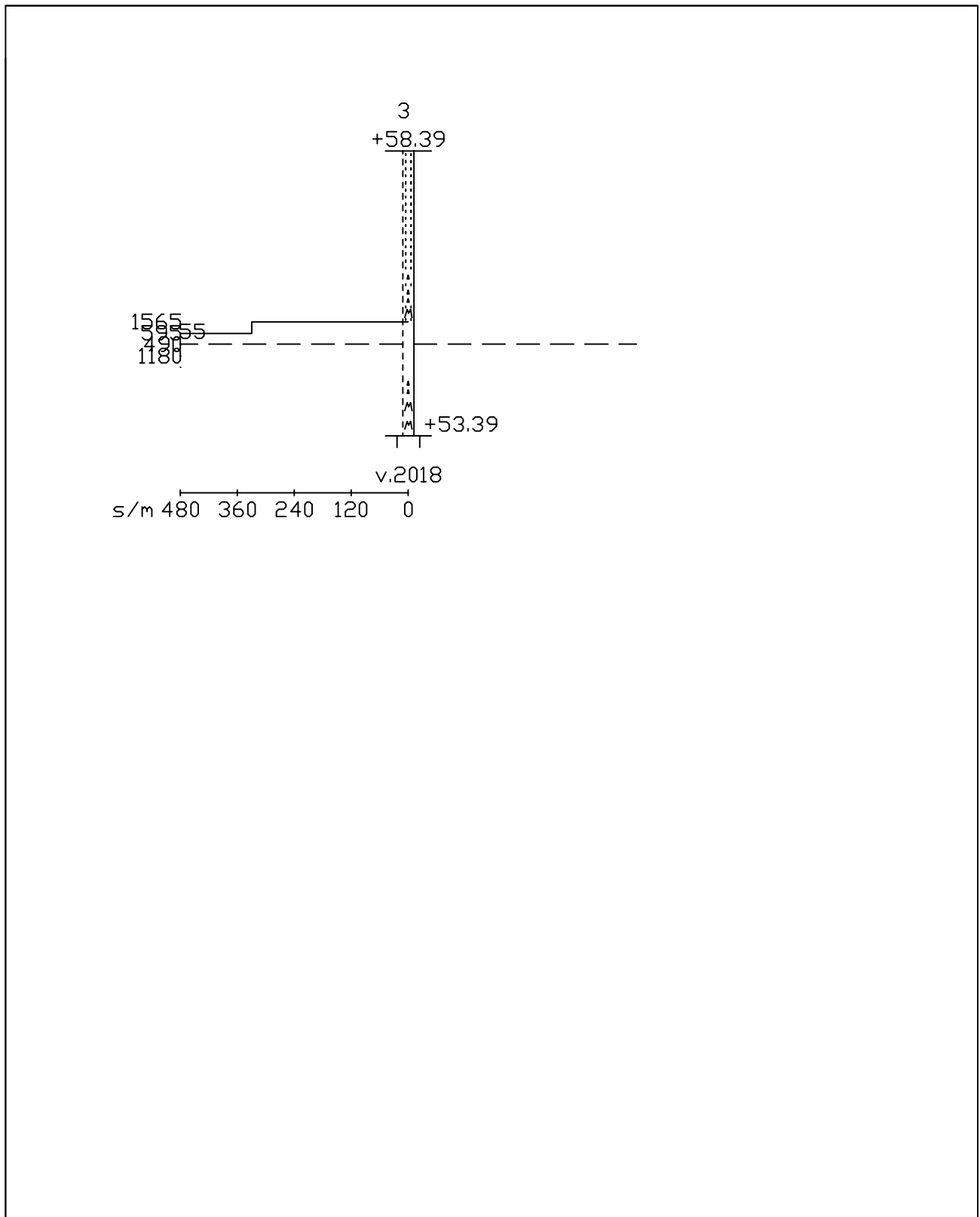
Huonoa:

- Ei liittymää Koskenmäentieltä, liittymien sujuvuus uhattuna muutoin
- Saavutettavuus voisi olla parempi
- Edellyttää viereisten kiinteistöjen hankkimista

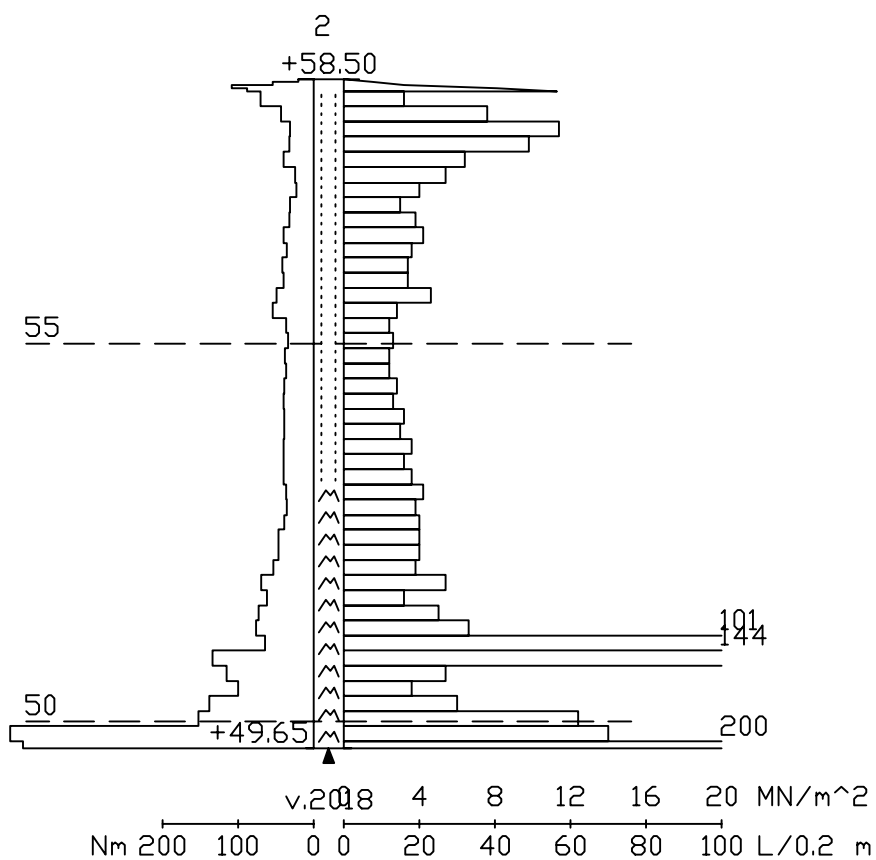

Työnumero	Työn nimi		Pisteen nro
39663			3
Koordinaatisto	X	Y	Z
	6698860.000	25501160.000	58.390
Korkeusjärjestelmä	Pohjaveden pinta	Kairauspvm.	Alkukalraus
		7.2.2018	
Kairaustapa	Päättymistapa		
Porakone	Määräsyvyys		
Kalraaja	Kairauste		

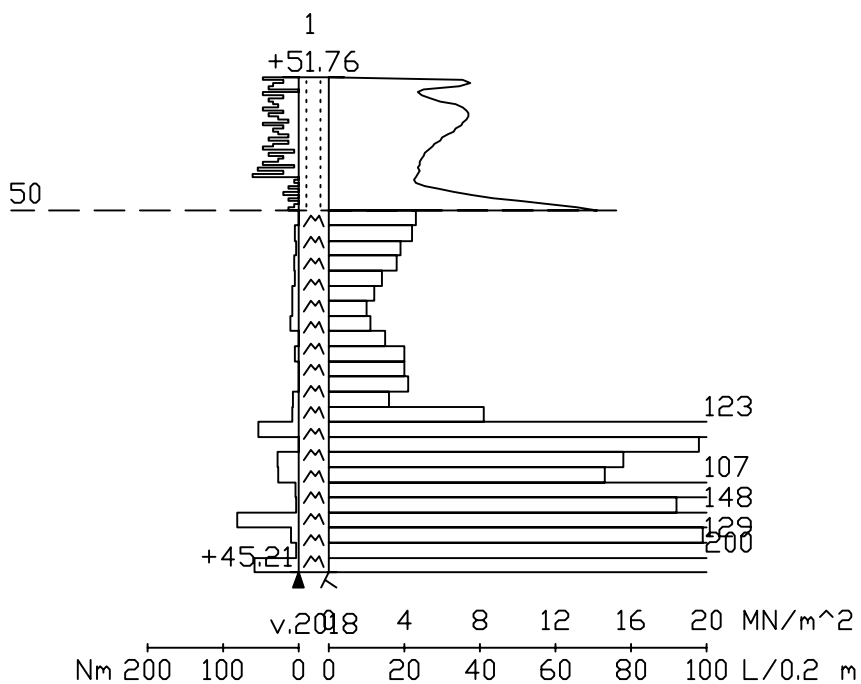

Työnumero	Työn nimi		Pisteen nro
39663			2
Koordinaatisto	X	Y	Z
	6698880.000	25501208.300	58.500
Korkeusjärjestelmä	Pohjaveden pinta	Kairauspvm.	Alkukalraus
		6.2.2018	
Kairaustapa	Päättymistapa		
Purheijari	Kivi tai lohkare		
Kalraaja	Kairaustalite		

Mittakaava 1:100

Työnumero	Työn nimi		Pisteen nro
39663			1
Koordinaatisto	X	Y	Z
	6698880.000	25501258.200	51.760
Korkeusjärjestelmä	Pohjaveden pinta	Kairauspvm.	Alkukaira
		6.2.2018	
Kairaustapa	Päättymistapa		
Purheijari	Kivi, lohkare tai kallio		
Kairaaja	Kairauste		

Mittakaava 1:100

TUUSULANJÄRVEN ETELÄPÄÄN JA TUUSULANJOKILAAKSON LUONTOSELVITYS

Sisällys

1 Johdanto	3
2 Selvitysalue ja tietolähteet	3
3 Menetelmät.....	3
3.1 Viitasammakko	5
3.2 Pesimälinnusto	5
3.3 Lepakot	6
3.4 Luonto- ja kasvillisuustyytit, arvokkaat luontokohteet ja kasvilajit	8
4 Alueen yleiskuvaus	9
5 Viitasammakko	16
6 Pesimälinnusto	17
7 Lepakot	21
7.1 Lepakohavainnot	21
7.2 Lepakoille tärkeät alueet	23
7.3 Tulosten tarkastelu	24
7.4 Suositukset	25
8 Arvokkaat luontokohteet ja Lajit	26
8.1 Tuusulanjärven lintuveden Natura 2000 -alue	27
8.2 Tuusulanjärven eteläpään rantametsä	28
8.3 Kirkkotien lehtorinne	28
8.4 Merkittävät kasvilajit.....	29
9 Suositukset	29
10 Lähteet ja kirjallisuus	30

Kansi: Tuusulanjärven eteläpään luhtaa lintutornista nähtynä.

Ilmakuvat ja pohjakartat © Maanmittauslaitos.

Valokuvat © Esa Lammi, paitsi kuva 16 © Rasmus Karlsson.

1 JOHDANTO

Tuusulan kunta tilasi keväällä 2015 Tuusulanjärven eteläpään ja Tuusulanjokilaakson alueen luontoselvityksen Ympäristösuunnittelu Enviro Oy:ltä. Selvitystä käytetään maankäytön suunnittelun tausta-aineistona. Toimeksiantoon kuuluivat viitasammakkoinventointi, pesimälinnustoselvitys, lepakkoselvitys sekä kasvillisuuden ja arvokkaiden luontokohteiden inventointi.

Tässä raportissa esitellään alueen luonnonolot, arvokkaat luontokohteet sekä huomionarvoisten eläin- ja kasvilajien esiintymät. Lisäksi annetaan suosituksia maankäytön suunnittelun tueksi. Selvityksen ovat laatineet biologit FM Esa Lammi ja FM Marko Vauhkonen Ympäristösuunnittelu Enviro Oy:stä. Lepakoita käsittelevästä osuudesta vastasi FM Nina Hagner-Wahlsten (Tmi BatHouse).

2 SELVITYSALUE JA TIETOLÄHTEET

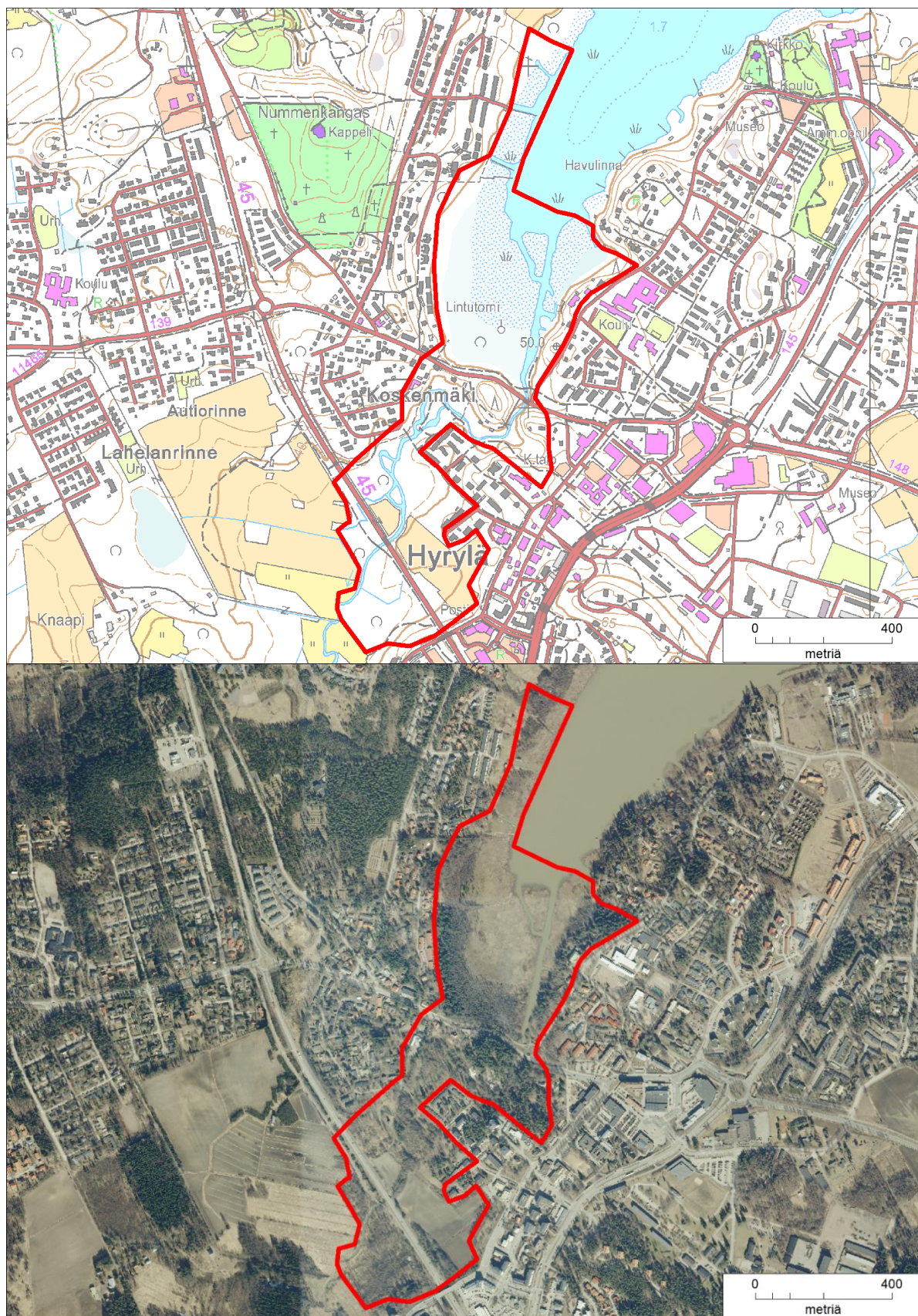
Selvitysalue käsittää Tuusulanjärven eteläpään kosteikon ja järvestä laskevan Tuusulanjoen ympäristön Hämeentien eteläpuolelle asti (kuva 1). Tuusulanjärven eteläpään laaja luhta-alue kuuluu Tuusulanjärven lintuveden Natura 2000 -alueeseen. Selvitysalueessa ovat mukana myös kosteikon reunametsät. Järven eteläpuolinen jokivarsi on vaihteleva alue, jossa on metsää, puistomaisena hoidettuja alueita, metsittyneitä peltoja ja hieman viljelykäytössä olevaa peltoakin. Alueella on myös muutama vanha asuinrakennus. Selvitysalueen pinta-ala on noin 57 hehtaaria, josta metsää on noin 12 hehtaaria.

Tuusulanjärven Natura 2000 -alueen luonnonoloja on selvitetty aiemmin ja alueelle on myös laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma (Yrjölä ym. 2003). Jokivarren alueelta ei ole tehty kattavaa luontoselvitystä, mutta yksi kohde mainitaan vuonna 1988 valmistuneessa Tuusulan arvokkaita luontokohteita käsittelevässä selvityksessä (Laamanen 1988). Alueen linnustosta on aiempia tietoja Lavinnon & Niirasen (1988), Karlssonin (2004) sekä Honkalan & Niirasen (2012) raporteissa. Ympäristöhallinnon Hertta-tietojärjestelmään on tallennettu alueelta kaksi ruisräikkähavaintoa 1990-luvun alkupuolelta. Luonnonsuojelualueita tai luonnonmuistomerkkejä jokivarren alueella ei ole.

3 MENETELMÄT

Luontoselvitys tehtiin asemakaavatarkkuudella soveltaen *Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi* -oppaan (Söderman 2003) ohjeita. Työ painotettiin niihin lajeihin ja luontotyyppeihin, joiden säilyttämiseen on lainsäädännön tuomat velvoitteet.

Kuva 1. Selvitysalue kartta- ja ilmakuvapohjalla.

Tuusulanjärven Natura 2000 -alueelta selvitettiin viitasammakon, lepakoiden ja huomionarvoisten lintulajien esiintyminen, mutta alueen kasvillisuutta ja luontotyyppisiä ei tarkoin selvitetty. Jokivarren piha-alueet ja puistomaisena hoidetut nurmialueet jätettiin maastotöiden ulkopuolelle. Maastossa käytettiin GPS-paikanninta (Garmin 60Cx ja 62s), jolla luontokohteet ja lajien havaintopaikat voitiin paikantaa asemakaavoituksen kannalta riittävällä tarkkuudella.

Maastossa inventoitiin viitasammakon, huomionarvoisten lintulajien ja lepakoiden sekä huomionarvoisten kasvilajien esiintyminen. Lisäksi selvitettiin arvokkaiden luontokohteiden esiintyminen. Näitä ovat

- luonnonsuojelulain 29 §:n mukaiset suojellut luontotyypit
- vesilain 2 luvun 11 §:n mukaiset pienvesikohteet
- metsälain 10 §:n mukaiset elinympäristöt
- Suomessa uhanalaiset luontotyypit (Raunio ym. 2008a, b) sekä
- mahdolliset muut arvokkaat luontokohteet.

3.1 Viitasammakko

Viitasammakon inventointi perustuu sammakkokoiraiden keväisillä kutupaikoilla pitämään, helposti tunnistettavaan ääntelyyn. Selvitys tehtiin *Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa* -oppaan (Sierla ym. 2004) ohjeiden mukaisesti. Kaikki ranta-alueet kierrettiin jalkaisin kahdesti keväällä ja viitasammakoiden soidinääntelyä kuunneltiin lähellä rantaa, mutta kuitenkin sen verran etäällä, ettei soidin häiriintynyt. Soidintavat koiraat paikallistettiin ja merkittiin karttapohjalle. Ääntelevien koiraiden määrä arvioitiin ja kirjattiin muistiin.

Inventointikierrokset tehtiin 28.4. ja 5.5.2015. Inventoinnit aloitettiin illalla klo 21 jälkeen ja niitä jatkettiin puoleen yöhön saakka. Molemmilla kerroilla ilta oli lämmin ja tyyni ja viitasammakot olivat hyvin äänessä. Selvityksestä vastasivat eri iltoina Esa Lammi ja Marko Vauhkonen.

3.2 Pesimälinnusto

Yleispiirteisen pesimälinnustoselvityksen tavoitteena oli selvittää ns. huomionarvoisten lajien (ks. jäljempänä) ja pesivälle linnustolle tärkeiden kohteiden esiintyminen selvitysalueella. Laskennoissa ei pyritty selvittämään yleisten lintujen parimääriä tai reviirien sijaintia. Inventoinneissa sovellettiin lintujen reviirikäyttäytymiseen perustuvaa kartoituslaskentamenetelmää sekä vesi- ja rantalinnuston piste- tai kiertolaskentaa (Eläinmuseon seurantaohjeet; Koskimies & Väisänen 1988). Alue kierrettiin huolellisesti ja havaitut huomionarvoiset linnut merkittiin karttapohjalle. Laskennat tehtiin varhain aamulla ja aamupäivällä, jolloin pesimäpaikoillaan oleskelevat linnut olivat parhaiten havaittavissa (laulu yms.).

Lintulaskenta toistettiin neljä kertaa, 23.4., 12.5., 29.5. ja 21.6.2015. Laskennan toistaminen on tarpeen vesi- ja rantalinnuston sekä eri aikaan saapuvien ja eri aikaan pesivien muuttolintulajien havaitsemisen kannalta. Yöaktiivista linnustoa (lähinnä rantakanat ja kaulushaikara) havainnoitiin lisäksi viitasammakkoselvityksen yhteydessä.

Laskennoissa kiinnitettiin erityistä huomiota seuraaviin huomionarvoisiin lintulajiin:

- tikat lukuun ottamatta yleistä käpytikkaa
- petolinnut
- lintudirektiivin liitteen I lajit
- erityisesti suojeltavat ja muut uhanalaiset lajit
- silmälläpidettävät lajit
- alueellisesti uhanalaiset lajit
- Suomen erityisvastuulajit
- merkittävien elinympäristöjen, esim. lehtojen ja vanhojen metsien, ilmentäjälajit.

Laskennoissa merkitään kartalle kaikki huomionarvoiset lintulajit käyttämällä Helsingin yliopiston eläinmuseon ohjeiden mukaisia merkintätapoja. Tulokset tulkittiin ns. maksimiperiaatteen mukaisesti, jolloin reviiiriksi katsottiin yksikin pesintää ilmaiseva havainto (pää)muuttokauden jälkeen lajille sopivassa ympäristössä. Lintulaskennoista vastasi Marko Vauhkonen.

3.3 Lepakot

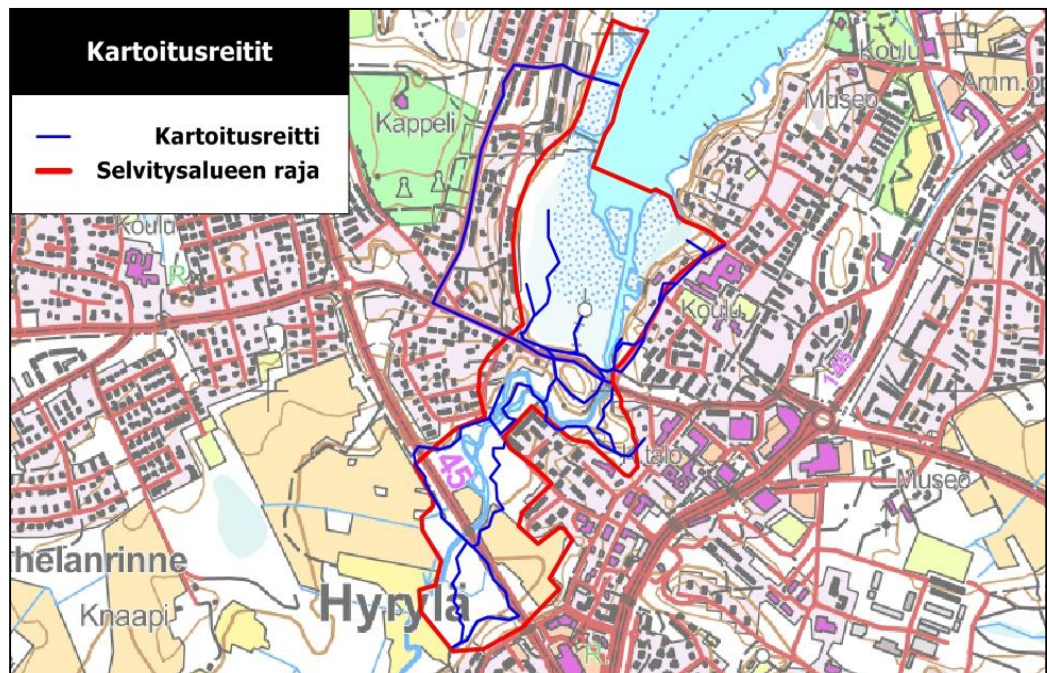
Lepakkoselvityksen tavoitteena oli selvittää selvitysalueen lepakkolajistoa ja eri lajien runsautta, paikallistaa lepakoille tärkeitä saalistusalueet sekä niille johtavat mahdolliset kulkureitit. Lisäksi etsittiin valoisana aikana lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja tarkistamalla mm. luonnonkoloja ja pönttöjä.

Lepakot ovat Suomen oloissa aktiivisia tavallisesti toukokuusta syys-lokakuuhun. Ne käyttävät mm. ruokailuun eri alueita kesän eri vaiheissa, minkä vuoksi lepakkokartoitus tulee toistaa alku-, keski- ja loppukesällä. Lepakkoselvitys toistettiin Tuusulanjärven eteläpään ja Tuusulanjokilaakson alueella neljänä tyynenä ja saateettomana yönä (28.5., 15.6., 6.7. ja 18.8.2015).

Selvityksessä käytettiin reittikartoitusmenetelmää ja maastoon selvityskierroksen ajaksi jätettyjä lepakoiden kaikuluotausääniä automaattisesti tallentavia laitteita. Reittikartoituksessa noudatettiin Suomen lepakotieteellisen yhdistyksen (SLTY 2012) ja Bat Conservation Trustin (Parsons ym. 2007) suosituksia. Kartoitusreitit (kuva 2) suunniteltiin kartta-aineiston ja päiväaikaisten maastokäyntien perusteella. Kartoitukset keskitettiin lepakoille parhaiten soveltuville alueille. Kartoitusreitit seurasivat polkuja ja teitä, mikä helpotti reitin toistettavuutta eri kartoituskerroilla ja vähensi oleellisesti korkean kasvillisuuden seassa kävelemisestä aiheutuvaa, ultraääni-ilmaisimen toimintaa häiritsevää taustamelua. Tuusulanjärven rannan tuntumassa ja Hämeentien eteläpuolisella metsäalueella maasto on osittain avointa, soistunutta ja paikoitellen erittäin vaikeakulkuista. Nämä alueet eivät ole lepakoille erityisen sopivia ja ne jätettiin pääosin selvityksen ulkopuolelle.

Kartoituskierrokset aloitettiin valaistusolojen mukaan noin 45 minuuttia auringonlaskun jälkeen. Vertailukelpoisuuden vuoksi lepakoita kartoitettiin vain hyvällä säällä, eli saateettomina, melko tyyninä ja lämpiminä (> +10 °C) öinä. Sade, ko-

va tuuli ja kylmyys vähentävät oleellisesti lepakoiden saalistusaktiivisuutta. Kartoitusrreittiä pitkin käveltiin rauhallisesti ja lepakoita kuunneltiin kannettavan ultraääni-ilmaisimen eli lepakodetektorin (Pettersson D240x) avulla. Laitteella voidaan havaita lepakoiden päästämät korkeataajuiset kaikuluotausäänet. Lepakohavainnot kirjattiin ylös ja paikannettiin. Siipojen ääniä nauhoitettiin tarvittaessa digitaalisella tallentimella (Edirol R-09). Lajit tunnistettiin maastossa tai jälkikäteen analysoimalla tallennettuja ääniä tietokoneella äänianalyysiohjelmalla (BatSound® -ohjelmisto). Lepakot pyrittiin aina myös näkemään lajinmäärityksen varmistamiseksi.

Kuva 2. Lepakoiden kartoitusreitit Tuusulanjärven eteläpäässä ja Tuusulan jokilaakson alueella.

Selvityksessä käytetyt automaattiset passiiviseurantadetektorit (AnaBat SD1, Titley Electronics) tallentavat lepakoiden ultraääniä muistikortille. Laitteita on mahdollista jättää maastoon pitkiksi ajoiksi. Niillä saatiin havaintoja lepakoiden aktiivisuudesta tietyissä paikoissa täydentämään kartoittajan havainnointia.

Passiiviseurantalaite tallentaa jokaisen lepakon ohilennon havaintona. Havaintomäärä ei kerro, kuinka monta lepakkoa alueella saalistaa, sillä yksikin lepakko voi pienellä alueella saalistaessaan tuottaa kymmeniä havaintoja. Havaintojen lukumäärä antaa kuitenkin viitteitä lepakoiden suhteellisesta aktiivisuudesta kyseisellä paikalla, mikä on avuksi määriteltäessä lepakoille tärkeiden alueiden sijaintia.

Detektorit vietiin ennen kartoituskierron alkua maastoon ja niiden annettiin olla paikoillaan kartoituskierron ajan. Kesän aikana passiiviseurantalaitteita pidettiin viidessä eri paikassa (kuva 3).

Selvityksessä todetut lepakoiden käyttämät alueet luokiteltiin ja arvotettiin Suomen Lepakkotieteellisen yhdistyksen ohjeen (SLTY 2012) mukaisesti (luokat

I–III). Lepakkolajia ei aina pystytä määrittämään ääni- ja näköhavaintojen perusteella. Lajipari viiksisiiippa ja isoviiksisiiippa on erotettavissa ainoastaan anatomisten rakenteiden perusteella, joten nämä lajit käsitellään tässä työssä lajiparina nimellä viiksisiiipat.

Lepakkoselvityksestä vastasi Environ alikonsulttina Tmi BatHouse. Maastoinventoinnin teki biologi FM Rasmus Karlsson. Aineiston käsittelyyn osallistui FM Nina Hagner-Wahlsten.

Kuva 3. Passiiviseurantadetektorien sijaintipaikat.

3.4 Luonto- ja kasvillisuustyytit, arvokkaat luontokohteet ja kasvilajit

Selvitysalueen kasvillisuutta ja luontotyyppiä sekä arvokkaita luontokohteita inventoitiin 27.7. ja 3.8.2015. Rakentamattomat, Natura 2000 -alueen ulkopuolella olevat alueet kierrettiin kattavasti läpi. Pihamaiden ja hoidettujen nurmialueiden kasvillisuutta ei inventoitu. Luonnonolojen ja maankäytön perusteella jaetuilta osa-alueilta kirjattiin muistiin luonnonolojen yleiskuvaus, runsaimmat kasvilajit sekä mahdolliset huomionarvoiset (erityisesti suojeltavat, valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaiset sekä silmälläpidettävät ja muut harvinaiset) kasvilajit. Huomionarvoisten kasvilajien esiintymät paikannettiin GPS-laitteella ja merkittiin karttapohjalle.

Inventointitietojen perusteella arvioitiin, onko selvitysalueilla merkittäviä luontokohteita. Arvokkaat luontokohteet rajattiin kartalle ja niistä kirjoitettiin muistiin tiiviit kuvaukset. Kasvillisuus- ja luontotyyppien sekä luontokohteiden inventoinnista vastasi Esa Lammi.

4 ALUEEN YLEISKUVAUS

Selvitysalueelta rajattiin luonnonolojen ja maankäytön perusteella 17 osa-aluetta (kuvat 4 ja 7), joiden luonnonoloja kuvataan seuraavassa.

Kuvio 1

Järven eteläpään luhta kuuluu lähes kokonaan Tuusulanjärven lintuveden Natura 2000 -alueeseen (alaluku 8.1). Rajaus noudattaa pääosin rantametsien reunoja. Jokisuun soutuvenevalkama ja osa rantapuistosta on myös mukana Natura-rajauksessa.

Kuva 4. Tuusulanjärven eteläpää osa-alueet 1–7. Natura 2000 -alue (osa-alue 1) on rajattu vihreällä viivalla.

Kuvio 2

Natura 2000 -alue rajautuu selvitysalueen luoteiskulmassa pihamaiden nurmiententtiin. Aivan selvitysalueen pohjoispäässä Natura-rajauksen länsipuolella on pieni metsäkuvio ja entistä peltoa. Metsikkö on varttuvaa haavikkoja, jossa on aluskasvillisuutena mm. vuohenputkea, aitovirnaa, rönsyleinikkiä, koiranheinää ja metsäkortetta. Kuvion eteläosan entisellä pellolla kasvaa tavanomaista suurruohoniityn lajistoa, kuten vuohenputkea, maitohorsmaa, hiirenvirnaa, komea-

lupiinia, juolavehnää ja niittynurmikkaa. Niityn reunaosat ovat pajukoitumassa. Natura-alueen puolella niityn reunassa on nuorta lehtimetsää ja pajukkoluhaa.

Kuvio 3

Länsirannan rivitalojen eteläpuolella on laajahko alue valoisaa, kosteapohjaista hieskoivikkoa. Puusto on jo lähes 20-metristä, mutta silti vielä melko nuorta. Varttuneempaa koivikkoa on vain kuvion pohjoispäässä, jossa on hieman lahopuutakin. Koivujen katveessa kasvaa tuomia, pihlajaa ja haapoja. Aluskasvillisuudessa on mm. metsäkortetta, metsäalvejuurta ja vadelmaa sekä paikoin oravanmarjaa ja mesimarjaa. Kuviolla on vanhoja oja ja se on ehkä entistä, maatalouskäytössä ollut rantaniittyä.

Kuvio 4

Asuinrakennusten ja Natura-alueen välisen kuvion länsipuolisko on varttunutta ja länsireunastaan vanhaa kuusisekametsää. Kuusikkoisella alueella on useita vanhoja oja ja puolittain umpeenkasvaneita lampareita, jotka vaikuttavat entisiltä turpeenottoalueilta. Puusto on tiheää ja lahoppuuta on paikoitellen. Ojien varsilla ja kaivantojen reunoilla kasvaa järeitä tervaleppiä, mutta muu puusto on kuusivaltaista (kuva 5). Aluskasvillisuudessa on lähinnä lehtomaisen kankaan lajistoa, mm. käenkaalia, mustikkaa ja metsäalvejuurta. Kuvion itäosassa kuusikko vaihtuu hieskoivikoksi, jossa kasvaa luhtalajistoa, lähinnä järvikortetta, raatetta ja ranta-alpia.

Kuva 5. Ojanvarren puustoa Tuusulanjärven lounaisrannan kuviolta 4.

Kuvion eteläpäässä Koskenmäentien alapuolella on pieni alue ojitettua lehtokorpea, jonka kasvilajistoon kuuluvat mm. hiirenporras, mustaherukka, punakoiso ja mesiangervo. Puusto on varttunutta kuusta ja koivua. Korpialueen länsipuolelle

on hiljattain kaivettu putkilinja. Linjan varrella vanhojen kuusten katveessa kasvaa mm. jänönsalaattia ja käenkaalia sekä entisen asutuksen jäänteinä vaahteroita ja keltamoita.

Kuviot 4 ja 5 muodostavat yhdessä Natura-aluetta suojaavan rantametsän. Alueen säilyttäminen luonnontilaisena on suotavaa (alaluku 8.2).

Kuvio 5

Kuvioon kuuluu Tuusulanjärven eteläpään rantametsä ja Natura-aluetta reunustava avoluhta. Rantametsä on hankalakulkuista, upottavaa ruoho- ja heinäkorpea, joka järven suuntaan siirryttäessä muuttuu matalan hieskoivikon vallitsemaksi ruohokorveksi ja lopulta aukeaksi luhtanevaksi.

Rantametsän puusto on vaihtelevan ikäistä koivua, jonka seassa kasvaa myös nuoria tervaleppiä ja mäntyjä. Aluskasvillisuudessa on mm. suo-orvokkia, suoputkea, raatetta, terttualpia ja okarahkasammalta. Nuorta hieskoivikkoa kasvavalla vyöhykkeellä on runsaasti järvikortetta, kurjenjalkaa, terttualpia ja rantalpia (kuva 6). Mätäspinnoilla kasvaa myös isokarpaloo. Sammallajistossa on runsaan okarahkasammalen lisäksi ainakin viita- ja lettorahkasammalta. Puustossa on jonkin verran myös nuoria tervaleppiä. Kuvion pohjoispään luhtanevalla kasvaa järvikortteen ja raatteen lisäksi aitoja suokasvejakin, kuten tupasvillaa, riipasaraa, leväkköä ja pyöreälehtikihokkia.

Kuvio muodostaa yhdessä kuvion 4 kanssa Natura-aluetta suojaavan rantametsän, jonka säilyttäminen luonnontilaisena on suotavaa (alaluku 8.2).

Kuva 6. Nuorta hieskoivikkoa lintutornille vievän pitkospuureitin varrelta.

Kuvio 6

Jokisuun itäpuolella sijaitseva kuvio, jonka eteläosa on hoidettua puistoa. Pohjoispuoliskossa on varttuneita koivuja, mäntyjä ja kuusia kasvava rinne ja entinen pihamaa, jonka rakennukset on hiljattain hävitetty. Rinteellä on lehtokasvillisuutta, mm. valkovuokkoa, ahomansikkaa, kioloa, kevättähtimöä, lehtokuusamaa ja nuokkuhelmikkää. Rinteen yläosassa kasvaa tuomea, haapaa ja vaahteraa tiheänä vesaikkona. Vanha ylispuusto on koivuvoittoista. Aluskasvillisuudessa on lehtomaisen kankaan lajistoa.

Kuvio 7

Pihamaiden välinen, rantaan viettävä metsärinne, jonka puusto on vanhaa kuusikkoa. Alueella on runsaasti lahoppua. Kasvillisuustyyppi on tuoretta lehtoa ja lehtokorpea. Hyvin säilynyt metsäkuvio on paikallisesti arvokas luontokohde (alaluku 8.3).

Kuva 7. Jokilaakson osa-alueet 8–17. P = piha-alueita (ei inventoitu). Keltainen piste on ketoneilikan kasvu-
paikka.

Kuvio 8

Koskenmäentien eteläpuolella sijaitseva pieni luode–kaakkosuuntainen harju (Hyrylänharju; kuva 7), jonka laki nousee noin 15 metriä tien tason yläpuolelle. Harju on jyrkkärinteinen. Sen eteläpuolella on vedenottamo ja itäpuolella vanha sorakuoppa sekä vedenottamolle johtava tie. Harjun pohjoisrinteen puusto on harvennettu muutama vuosi sitten. Jäljelle on jätetty lähinnä varttuneita mäntyjä. Kenttäkerroksen kasvillisuus on harvennuksen jälkeen kuivahtanut. Lajistossa on lehtomaisen kankaan ja harjulehtojen kasveja, kuten käenkaalia, sinivuokkoa ja kieloa. Rinteeseen on kasvamassa tiheäksi vesaikoksi pihlajaa, vaahteraa, haapaa ja pihoilta levinnyttä isotuomipihlajaa.

Harjun etelärinteellä kasvaa kookkaita mäntyjä, kuusia ja haapoja. Puustoa ei ole harvennettu. Aluskasvillisuudessa on sinivuokkoa, metsäorvokkia, kieloa ja nuokuhelmikkää. Ylärinteellä vallitsevat kielo ja mustikka.

Hyrylänharju on aiemmin arvioitu merkittäväksi luontokohteeksi (Laamanen 1988). Harjumuodostumana se on edelleenkin säilyttämisen arvoinen, mutta muut luontoarvot ovat kärsineet voimakkaasta puuston harvennuksesta.

Kuvio 9

Tuusulanjoen ja kunnanviraston välinen metsäalue, joka kuuluu samaan, Tuusulanjoen kahtia jakamaan harjumuodostumaan kuin joen länsipuolinen Hyrylänharju. Alue on kumpuilevaa maastoa, jonka rinteet viettävät jokivarteen. Keskellä olevaa notkelmaa on käytetty kesäteatterin näyttämönä. Notkelman kautta kulkee ulkoilureitistö. Muu alue on puustoltaan varttunutta ja paikoin vanhaa mänty- ja kuusivaltaista metsää, jossa kasvaa sekapuuna mm. koivuja, haapoja, tuomia, joitakin vaahteroita ja jokivarressa tervaleppiä. Rinteiden kasvillisuudessa on lähinnä lehtomaisen kankaan lajistoa, kuten mustikkaa, kieloa, jänönsalaattia, käenkaalia ja metsäkastikkaa.

Kuvio 10

Jokivarren ja Hyrylänharjun välinen alue, joka on ilmeisesti entistä pihamaata. Kuvio on säilynyt lähes puuttomana, sillä vain jokivarressa kasvaa tuomia ja muutama koivu. Muutoin alue hyvin rehevää kosteaa niittyä, jonka kasvistoon kuuluvat hiirenporras, mesiangervo, vuohenputki, nokkonen, lehtopalsami ja erittäin haitallisiin vieraskasveihin lukeutuva jättipalsami.

Kuvio 11

Vaihteleva alue, jossa vuorottelevat puistonurmikot sekä rehevät, koivuja ja isoja tervaleppiä kasvavat kosteapohjaiset metsäkuviot. Alueen keskellä on jokihaarojen toisistaan erottama saari. Metsiköiden aluskasvillisuutena on mm. nokkosta, maitohorsmaa, vuohenputkea, mesiangervoa, koiranvehnä ja korpikastikkaa. Ylispuustoa on aikanaan harvennettu. Harmaalepistä, tervalepistä, raidasta ja tuomesta muodostunut metsiköiden pensaskerros on kasvanut tiheäksi valaistusolojen parannuttua. Puistomaisilla aloilla kuvion reunaosissa kasvaa harvakseltaan koivuja ja mäntyjä. Jokuomassa on mm. leveäosmankäämiä, ojalpalkkoa ja rantakukkaa.

Kuvio 12

Jokuoman länsipuolinen kuvio on metsittynyttä, kosteapohjaista niittyä, jossa kasvaa harvakseltaan koivuja ja 3–4 metrin korkuista pajukkoa. Aluskasvillisuudessa vallitsevat mesiangervo, vuohenputki, karhunputki, vadelma ja korpikas-tikka. Jokuoma on mutkittleva ja hitaasti virtaava. Vanhojen, jo lähes erilleen kuroutuneiden meanderimutkien kasvillisuus on runsasta. Niiden lajistoon kuu-luvat sarjarimpi, ratamosarpio, pystykeiholehti, jokileinikki, leveäosmankäämi, punakoiso ja isolimaska. Samoja lajeja tavataan myös Tuusulanjärven runsaskas-visilta rannoilta. Kuvion länsireunassa olevan ulkoilutien varrella kasvaa useassa kohdassa karvahorsmaa ja idänkattaraa, jotka ovat vähälukuisia, mutta Hyrylän alueella monin paikoin esiintyviä uustulokaskasveja.

Kuvio 13

Joen itäpuolinen metsäalue, jota on pidetty puistomaisena. Alueella vuorottele-vat 15–20 metriä korkeaa koivua, mäntyä ja kuusta kasvavat alat sekä nurmikoi-na pidetyt alueet ja kulkuväylät (kuva 8). Nurmikoille on istutettu mm. poppeli-ryhmiä ja isotuomipihlajia. Hoitamattomien alojen runsaimpiin kasvilajeihin kuu-luvat joen lähellä mesiangervo, ranta-alpi, korpikaisla ja ojasorsimo, jotka ovat kosteiden rantametsien lajeja. Kuivemmillä paikoilla kuvion itäosassa kasvaa mm. vuohenputkea, karhunputkea ja maitohorsmaa.

Kuva 8. ”Rantapuistoa” jokivarren itäpuolelta kuviolla 13.

Kuvio 14

Viljelykäytössä oleva peltoalue. Pellon eteläreunassa Hämeentien varrella on ka-pea lehtipuumetsikkö, jossa kasvaa koivua, haapaa ja harmaaleppää. Aluskasvilli-suutena on vuohenputkea, maitohorsmaa, kieloa, vadelmaa, kyläkellukkaa ja

hietakastikkaa. Pellolta laskevan valtaojan varrella on myös jättipalsamia, joka on erittäin haitallinen vieraslaji.

Tien varressa pellon reunan koivuja kasvavalla töyräällä on silmälläpidettävän (NT) ketoneilikan kasvupaikka (kuva 7). Kukkivia yksilöitä oli elokuussa 2015 satakunta.

Kuvio 15

Hämeentien ja peltoalueen välinen metsäkuvio, joka on kosteaa lehtoa sekä ruoho- ja heinäkorpea. Puusto on kymmenmetristä koivikkoa, jossa on sekapuu- na halavaa ja kiiltopajua. Muita alueelle tyypillisiä kasvilajeja ovat mesiangervo, vuohenputki, lehtopalsami, rohtovirmajuuri ja nurmilauha.

Kuvio 16

Laajahko Tuusulanjoen ja Hämeentien välinen metsäalue, jonka länsireuna on entistä niittyä. Jokivarressa kuvion länsiosassa on aukkoista pajukkoa kasvavaa tulvaniittyä ja eteläreunassa valoisaa koivikkoa. Muu alue on vaihtelevasti koivua ja harmaaleppää kasvavaa metsää. Puusto on varttuvaa, enimmillään 20 metrin korkuista. Aluskasvillisuudessa runsaita lajeja ovat rönsyleinikki, suo-ohdake, lehtokorte ja nurmilauha. Maastokarttaan merkityn, osin suoraksi kaivetun puron varrella on lehtokorpea, jonka lajistoon kuuluvat mm. mesiangervo, lehtopalsami, jättipalsami, korpikaisla, punaherukka ja hiirenporras. Jokivarren kosteilla niityillä kasvaa pullosaraa, luhtasaraa, viiltosaraa, korpikaislaa ja ranta-alpia. Kuvion eteläkulmassa lähellä pellonreunaa on usean aarin laajuinen kasvusto karvasaraa (kuva 9). Laji on lounainen ja Uudellamaalla harvinainen uustulokas.

Kuva 9. Karvasaraa koivujen katveessa kuvion 16 eteläpäästä.

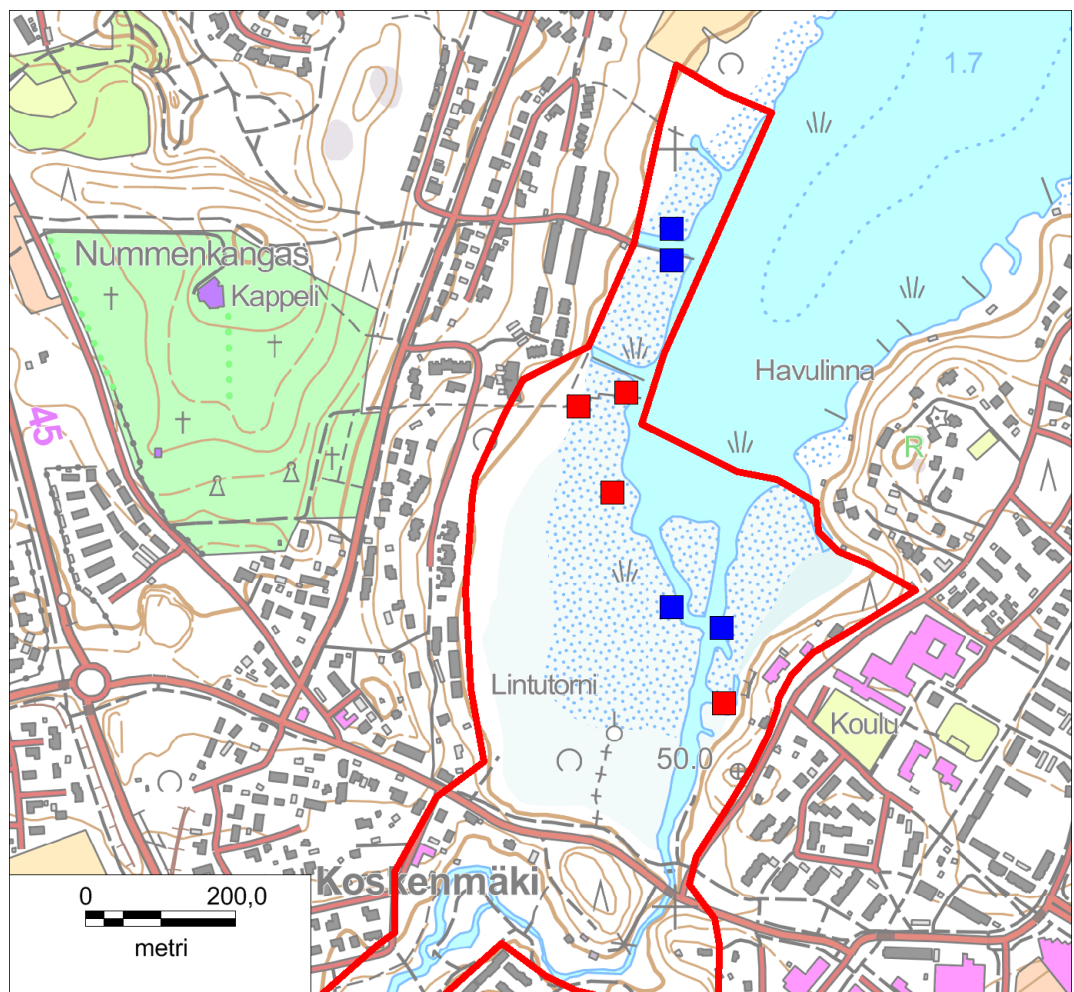

Kuvio 17

Etelään nouseva koivikkoinen lehtorinne, jonka alla on ulkoilutie. Rinteellä kasvaa myös joitakin kuusia, mäntyjä ja haapoja. Puusto on aukkoista ja pienpuustona kasvaa pihlajaa, tuomea ja vaahteraa. Pensaskerroksessa on mm. terttuseljaa. Aluskasvillisuudessa vallitsevat vuohenputki, kielo, nokkonen, maitohorsma ja vadelma. Alarinteellä on myös mesiangervoa. Ulkoilutien varrella kasvaa hie-man idänkattaraa.

5 VIITASAMMAKKO

Selvityksessä havaittiin soidintavia viitasammakoita kahdeksassa paikassa Tuusulanjärven eteläpäässä (kuva 10). Jokivarren alueella lajista ei tehty havaintoja.

Kuva 10. Viitasammakon todetut soidinpaikat Tuusulanjärven eteläpäässä keväällä 2015. Sinisellä symbolilla merkityissä paikoissa havaittiin muutamia ja punaisella symbolilla merkityissä paikoissa enintään muutamia kymmeniä soidintavia koiraita.

Jokaisessa paikassa havaittiin viitasammakoita molemmilla käyntikerroilla. Kuvaan 10 sinisellä symbolilla merkityissä paikoissa yksilömääräksi arvioitiin muu-

tama, enintään viisi yksilöä. Punaisella symbolilla merkityissä paikoissa yksilömääräksi arvioitiin 20–50 soidintavaa koirasta.

Viitasammakoiden kaikki havaintopaikat (kuva 10) on tulkittavissa lajin lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi. Niitä koskee luonnonsuojelulain 49 §:n hävittämis- ja heikentämiskielto.

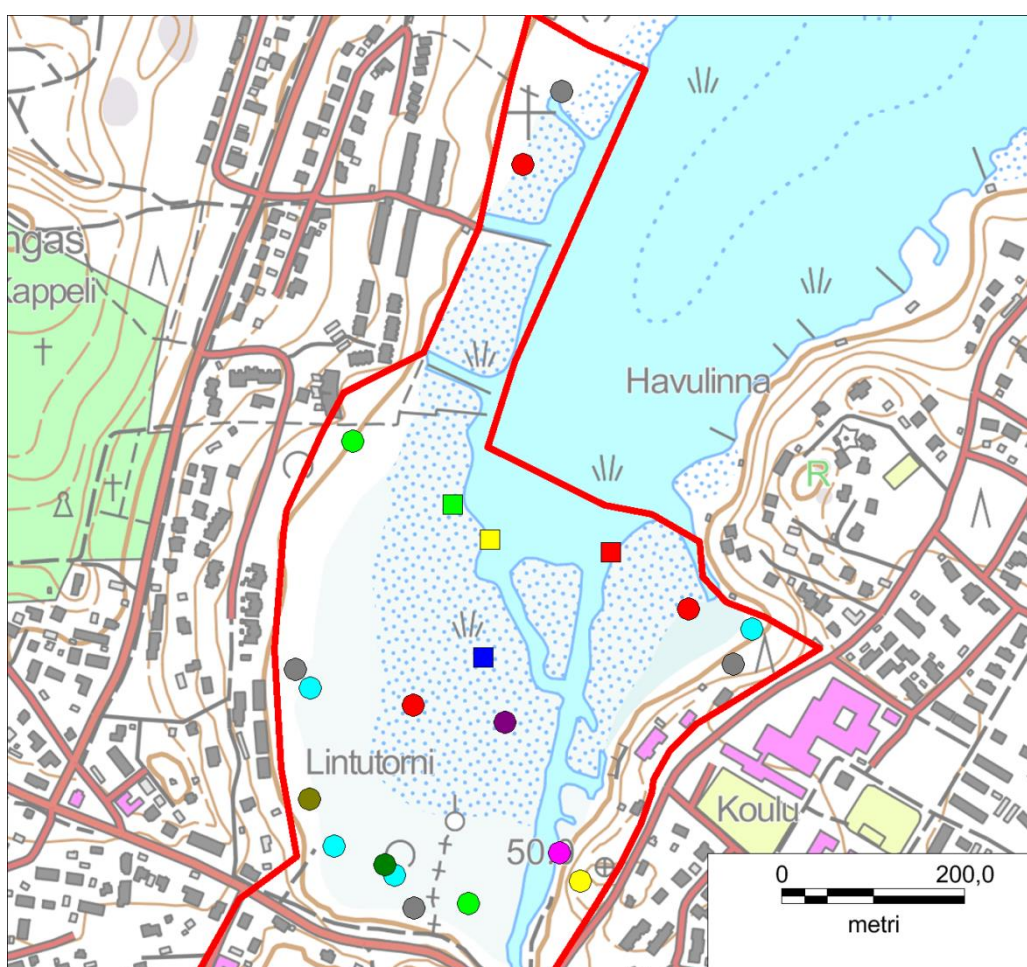
6 PESIMÄLINNUSTO

Selvitysalueen lintulaskennoissa havaittiin yhteensä 67 lintulajia (taulukko 1). Kaikki tavatut lintulajit eivät todennäköisesti pesineet selvitysalueella. Suurin osa tavatuista lintulajeista on Suomessa varsin yleisiä ja Keski-Uudellamaalla runsaita pesimälajeja. Laskennoissa tavattiin viisi ns. Punaisen kirjan lajia (Rassi ym. 2010) ja kymmenen muuta huomionarvoista lajia. Niiden havaintopaikat tai reviirit on merkitty kuviin 11 ja 12.

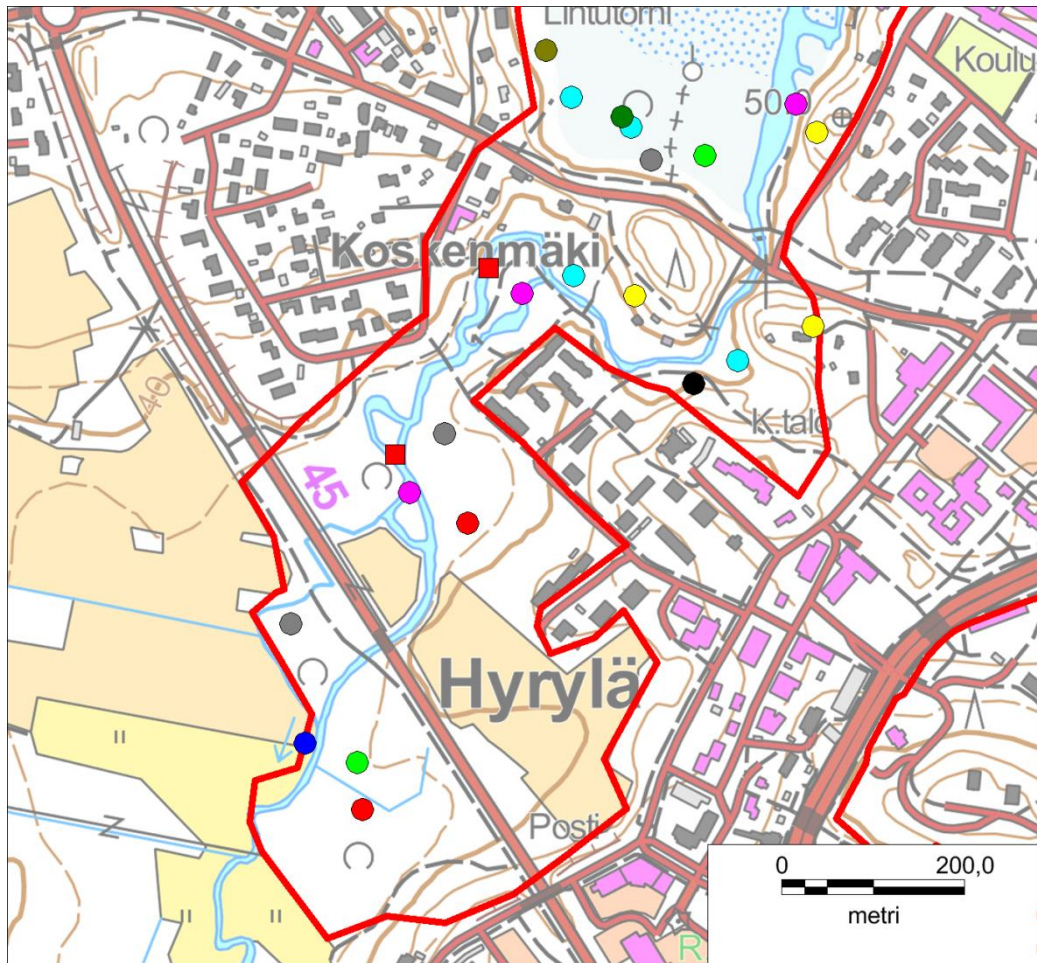
Taulukko 1. Tuusulanjärven eteläpään ja Tuusulanjokilaakson selvitysalueella havaitut lintulajit. Status-sarakkeen selitykset: NT = silmälläpidettäväksi luokiteltu laji Rassin ym. (2010) mukaan, dir = EU:n lintudirektiivin liitteen I laji, v = Suomen kansainvälinen vastuulaji * = muu huomionarvoinen, esim. arvokasta elinympäristöä indikoiva laji.

Laji	Status	Laji	Status
fasaani		peukaloinen	
haapana	v	pikkutikka	*
haarapääsky		pikkuarvonen	
harakka		punakylkirastas	
harmaasieppo		punarinta	
hernekerttu		punatulkku	
hippiäinen		punavarvonen	NT
keltasirkku		puukiipijä	*
kirjosieppo		pyrstötiainen	
kiuru		rantasipi	NT, v
kottarainen		rautiainen	
kultarinta	*	ruisräikkä	dir, v
kuovi	v	ruokokerttunen	
kuusitiainen		rytikerttunen	
käenpiika	NT	räkättirastas	
käki		satakieli	
käpytikka		sepelkyyhky	
lapasorsa		silkkuiikku	
laulurastas		sinisorsa	
lehtokerttu		sinitiainen	
lehtokurppa		sirittäjä	NT
leppälintu	v	taivaanvuohi	

luhtakerttunen		talitiainen	
metsäviklo		tavi	v
mustapääkerttu	*	telkkä	v
mustarastas		tervapääsky	
naakka		tikli	
niittykirvinen	NT	tiltalti	
pajulintu		varis	
pajusirkku		viherpeippo	
peippo		vihervarpunen	
pensaskerttu		viitakerttunen	
pensassirkkalintu		västäräkki	
pensastasku			

Kuva 11. Huomionarvoisten lintulajien reviirien tai havaintopaikkojen sijainti Tuusulanjärven eteläpäässä. **Ympyräsymbolit:** Harmaa = mustapääkerttu, punainen = punavarpunen, vaalean vihreä = kultarinta, vaalean sininen = sirittäjä, tumman violetti = niittykirvinen, ruskea = puukii-pijä, tumman vihreä = pikkutikka, vaalean violetti = rantasipi ja keltainen = leppälintu. **Neliö-symbolit:** vaalean vihreä = tavi, keltainen = haapana, punainen = telkkä ja sininen = kuovi.

Kuva 12. Huomionarvoisten lintulajien reviirien tai havaintopaikkojen sijainti Tuusulanjokilaakson alueella. **Ympyräsymbolit:** Vaalean sininen = sirittäjä, keltainen = leppälintu, vaalean violetti = rantasiipi, musta = käenpiika, harmaa = mustapääkerttu, punainen = punavarpuunen, sininen = ruisrääkkä ja vaalean vihreä = kultarinta. **Neliösymbolit:** punainen = telkkä.

Haapana on koko Suomessa pesivä puolisukeltajasorsa. Sitä tavataan monenlaisissa vesistöissä, mutta laji suosii reheviä lintujärviä. Haapana on Suomen kansainvälinen vastuulaji, jonka kanta on pienentynyt voimakkaasti. Tuusulanjärven eteläpäässä havaittiin yksi haapanapari.

Kultarinta ja mustapääkerttu pesivät lehdoissa sekä rehevissä lehti- ja sekametsissä, jotka ovat usein luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä kohteita. Tuusulanjärven eteläpään rantametsissä oli kaksi kultarinnan ja neljä mustapääkertun reviiriä. Tuusulanjokilaakson alueella todettiin yksi kultarinnan ja kaksi mustapääkertun reviiriä.

Kuovi on kookas kahlaaja, jota tavataan lähinnä pelloilla, avosoilla ja rantaniityillä. Se on maamme kansainvälinen vastuulaji, jonka Euroopan kannasta noin kolmannes pesii Suomessa. Kuovi on taantunut varsinkin maan eteläosissa. Tuusulanjärven eteläpään avoluhdalla oli yksi kuovireviiri.

Käenpiika on Suomessa silmälläpidettäväksi (NT; ks. Rassi ym. 2010) luokiteltu tikkalintu. Se pesii piha- ja puistoalueilla sekä peltojen reunojen ja muiden kult-

tuuriympäristöjen läheisissä harvapuustoisissa metsissä. Selvitysalueella laji tavattiin yhdellä reviiirillä lähellä Tuusulan kunnantaloa.

Leppälintu pesii valoisissa ja aukkoisissa metsissä, usein mäntykankailla tai kalliomänniköissä. Se suosii jossain määrin puustoltaan vanhoja metsiä. Lisäksi leppälintua tavataan myös rakennetuilla alueilla, esimerkiksi pihoilla ja puistoissa. Selvitysalueen keskivaiheilla todettiin kolme lajin reviiiriä. Leppälintu on maamme kansainvälinen vastuulaji, jonka Euroopan kannasta suuri osa pesii Suomessa.

Niittykirvinen on koko maassa tavattava avomaiden laji. Se pesii mm. pelloilla, niityillä, avosoilla, tuntureilla, joutomailla ja saaristossa. Laji on taantumisen vuoksi luokiteltu Suomessa silmälläpidettäväksi (NT; ks. Rassi ym. 2010). Tuusulanjärven eteläpään avoluhdalla oli yksi niittykirvisen reviiiri.

Pikkutikka pesii lehdoissa, rantojen lepikoissa tai muissa rehevissä lehtimetsissä. Se on riippuvainen lahosta lehtipuusta, johon laji kovertaa pesäkolonsa. Pikkutikka myös etsii ravintoa kuolleista puista. Selvitysalueella laji havaittiin Tuusulanjärven eteläpäässä lähellä Koskenmäentietä.

Punavarpuunen on silmälläpidettävä (NT; Rassi ym. 2010) pensaikkoisten niittyjen ja pellonreunuspensaikkojen pesimälintu, joka viihtyy myös kosteikkojen pensaikkorannoilla. Laji runsastui Suomessa suuresti 1900-luvun jälkipuolella, mutta on sittemmin vähentynyt. Selvitysalueen pohjoisosassa havaittiin kolme ja eteläosassa kaksi reviiirillä laulavaa punavarpuusta.

Puukiipijä pesii sekä havu-, seka- että lehtimetsissä, mutta suosii vanhoja metsiä, joissa on tarjolla ravintoa ja lajille sopivia pesäpaikkoja. Puukiipijä on Etelä-Suomessa pääosin paikkalintu ja melko yleinen sopivissa elinympäristöissä. Tuusulanjärven eteläpään rantametsässä todettiin yksi lajin reviiiri.

Rantasipi on vesistöjen äärellä tavattava kahlaaja, joka on taantumisestaan huolimatta edelleen varsin tavallinen laji. Se on luokiteltu (Rassi ym. 2010) Suomessa silmälläpidettäväksi (NT) ja on lisäksi maamme kansainvälinen vastuulaji. Yli kolmannes Euroopan rantasipeistä pesii Suomessa. Tuusulanjärven rannalla todettiin vain yksi ja joen varrella kaksi lajin reviiiriä.

Ruisrääkkä on EU:n lintudirektiivin liitteen I laji ja Suomen kansainvälinen vastuulaji. Ruisrääkkäreviirien määrä Suomessa vaihtelee mm. kevään sääolojen mukaan, mutta lajin kanta on 2000-luvun aikana toipunut aiemmasta aallonpohjastaan. Ruisrääkän elinympäristöjä ovat lähinnä pellot ja niityt. Selvitysalueella oli yksi lajin reviiiri Tuusulanjoen varrella.

Sirittäjä viihtyy lehdoissa sekä rehevimmissä sekametsissä, joissa on ainakin jonkin verran lehtipuustoa. Laji on uusimmassa uhanalaisuusarvioinnissa (Rassi ym. 2010) arvioitu silmälläpidettäväksi (NT). Selvitysalueella todettiin kuusi sirittäjäreviiiriä, joista neljä sijaitsi Tuusulanjärven rantametsissä ja kaksi jokilaakson puolella.

Tavi on runsaimpia vesilintujamme ja sitä tavataan koko maassa. Laji ei ole erityisen vaateliias elinympäristönsä suhteen, vaan sitä tavataan erityyppisissä vesistöissä. Tavi on maamme kansainvälinen vastuulaji, jonka Euroopan kannasta

merkittävä osa pesii Suomessa. Tuusulanjärven eteläpään selvitysalueella todettiin vain yksi lajin reviiri.

Telkkä on Suomessa yleinen vesilintu, joka pesii koko maassa. Laji on maamme kansainvälinen vastuulaji ja sen Euroopan kannasta yli 45 % pesii Suomessa. Selvitysalueen rannoilla todettiin kolme telkkäreviiriä (yksi Tuusulanjärven eteläpäässä ja kaksi Tuusulanjoella).

Tulosten perusteella selvitysalueella on monipuolinen ja arvokas pesimälinnusto. Edellä käsiteltyjen lajien lisäksi alueen lehtimetsissä ja pensaikoissa sekä osin rantaruovikoissa esiintyy monia yölaulajia (satakieli, kerttuset, pensassirkkalintu). Selvitysalueen linnustollisesti arvokkaimpana osana voidaan erottaa Tuusulanjärven Natura 2000 -alue (tämän selvityksen kuvio 1, ks. kuva 4) sekä siihen rajautuvat metsäiset kuviot 3–5 ja 7 (ks. kuva 4).

Em. kuvioiden muodostamassa kokonaisuudessa esiintyy suurin osa selvitysalueella tavatuista harvinaisista ja vaateliaista lintulajeista. Joitakin samoja lajeja tavattiin myös Tuusulanjoen varren metsäkuvioiden. Näitä ei kuitenkaan katsottu perustelluksi erottaa linnustollisesti merkittävänä, johtuen lajien ja reviirien pienestä määrästä sekä kuvioiden puuston nuoruudesta.

7 LEPAKOT

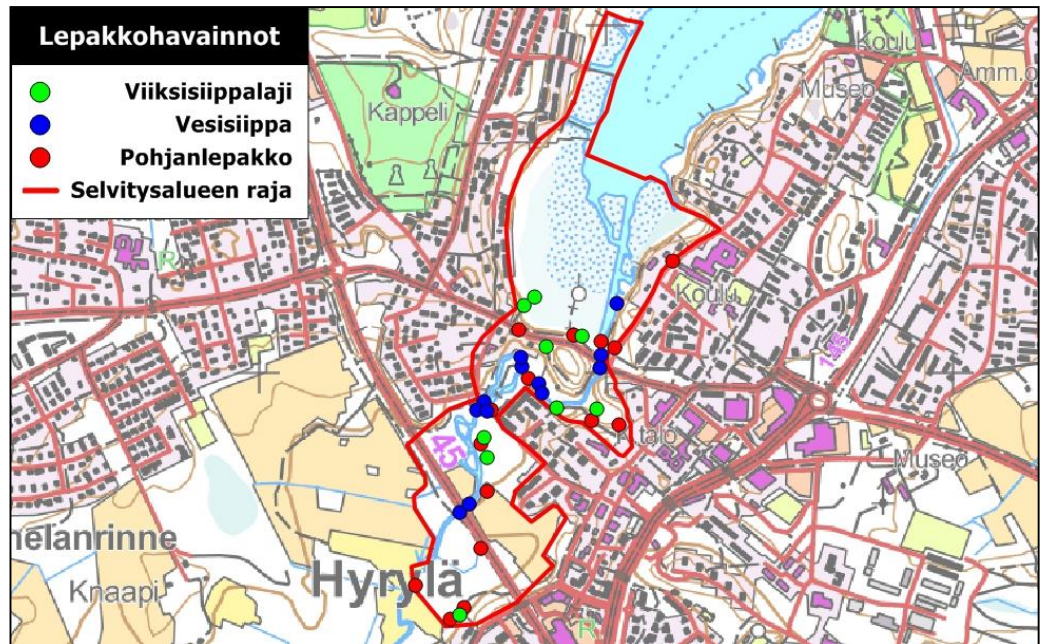

7.1 Lepakkohavainnot

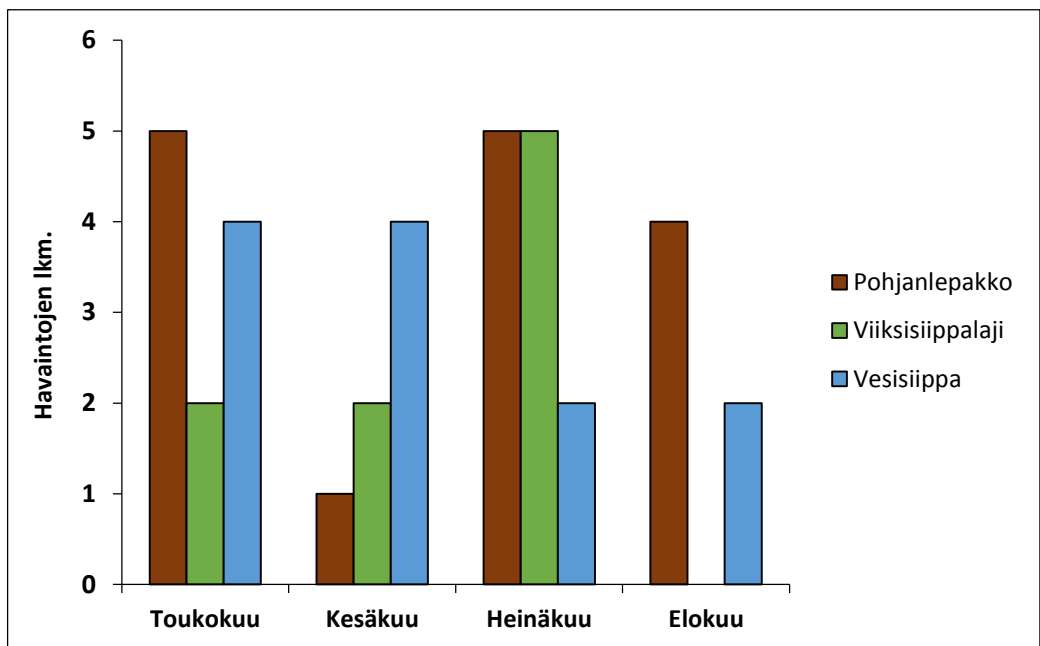
Selvitysalueella tehtiin havaintoja kolmesta lepakkolajista: pohjanlepakosta, vesisiipasta ja viiksisiiपालajista. Kartoituskierröksillä tehtiin kesän aikana yhteensä 36 havaintoa lepakoista (kuva 13). Yleisin lepakkolaji oli pohjanlepakko (15 havaintoa). Viiksisiiपालoista tehtiin 9 havaintoa ja vesisiipasta 12 havaintoa. Eniten havaintoja tehtiin heinäkuussa (kuva 14). Havaintomäärät ovat muualla lähialueilla tehtyihin selvityksiin verrattuna hieman suuremmat.

Passiiviseurantadetektoreihin tallentui yhteensä 305 havaintoa lepakoista (taulukko 2). Hämeentien kohdalla Tuusulanjoen sillan alla olleeseen detektoriin nro 5 tallentui huomattavasti enemmän havaintoja (213 kpl) kuin muihin detektoreihin. Havainnot tulivat vesisiipoista, jotka saalistivat sillan varjostamalla jokiosuudella. Varsinkin siipat voivat pienelläkin alueella saalistaessaan tuottaa suuren määrän havaintoja.

Detektoreihin nro 1 ja 4 (sijainti kuvassa 3) oli myös tallentunut havaintoja siipoista, joista suurin osa oli viiksisiiपालojoja. Passiiviseurantadetektoreissa ei ollut yhtään havaintoa pohjanlepakoista.

Kuva 13. Kartoituskierroksilla tehdyt lepakkohavainnot.

Kuva 14. Kartoituskierroksilla tehtyjen lepakkohavaintojen jakautuminen kuukausittain.

Taulukko 2. Passiiviseurantadetektoreiden tallentamat havainnot. Detektoreiden sijainti näkyy kuvassa 3.

Laitteen nro.	Päivämäärä	Pohjanlepakko	Siippalaji
1	15.6.2015		62
2	28.5.2015		
3	15.6.2015		
4	15.6.2015		30
5	28.5.2015		213
Yhteensä		0	305

7.2 Lepakoille tärkeät alueet

Alueiden arvo lepakoille luokiteltiin seuraavia periaatteita noudattaen:

Luokka I: Lisääntymis- tai levähdyspaikka. Hävittäminen tai heikentäminen luonnonsuojelulaissa kielletty.

Luokka II: Tärkeä ruokailualue tai siirtymäreitti. Maankäytössä alueen arvo lepakoille tulee ottaa huomioon (EUROBATS-sopimus).

Luokka III: Muu lepakoiden käyttämä alue. Maankäytössä alueen arvo lepakoille tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon.

Luokka IV: Lepakoille sopimaton alue. Lepakoiden esiintyminen alueella on epätodennäköistä tai satunnaista.

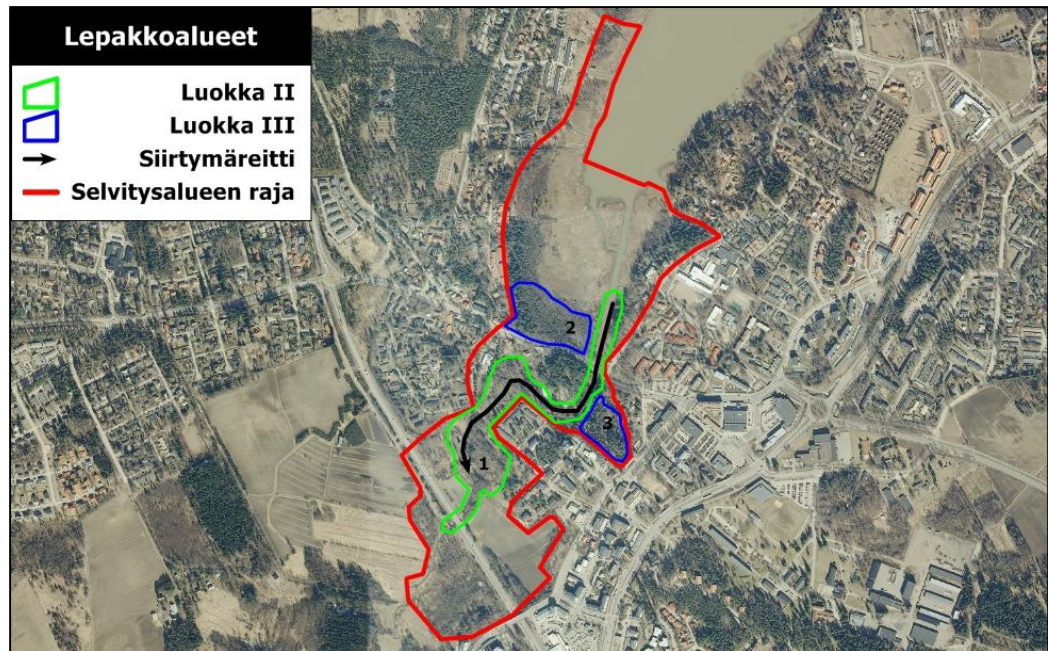
Passiiviseurantadetektoreihin tallentuneet havainnot on otettu huomioon arvioitaessa alueiden arvoa lepakoille. Kuvassa 15 on esitetty kaikki selvitysalueelta rajatut lepakkoalueet ja siirtymäreitit. Lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja (luokka I) ei todettu. Luokkaan II kuuluvia alueita on yksi ja luokkaan III kuuluvia alueita kaksi.

Luokka II: Tärkeät ruokailualueet ja siirtymäreitit

Tärkeäksi ruokailualueeksi katsotaan alue, jolla esiintyy säännöllisesti saalistavia lepakoita tai runsaasti saalistavia lepakoita tiettyyn aikaan, varsinkin, jos aluetta käyttää useampi laji. Tärkeä siirtymäreitti on todettu tai arvioitu reitti ruokailu- ja/tai piilopaikkojen välillä. EUROBATS -sopimuksen mukaan jäsenmaiden tulee ottaa huomioon lepakoille tärkeät alueet alueiden suunnittelussa.

Alue 1

Alue muodostuu Tuusulanjoesta ja sen lähiympäristöstä (kuva 15). Joki ja sen rehevät rannat luovat erinomaiset olosuhteet lepakoille. Koskitien kaakkoispuolella joki tekee mutkan ja joessa on saari. Tällä kohdalla, kuten muuallakin joen varrella, vesisiipat saalistivat hyvin aktiivisesti jokaisella kartoituskäynnillä. Joki muodostaa myös otollisen siirtymäreitin miltei koko selvitysalueen läpi. Joen varsi lähiympäristöineen on poikkeuksellisen hyvä lepakkoalue ja se on todennäköisesti Tuusulan parhaimpia lepakoiden saalistusalueita.

Kuva 15. Lepakoille tärkeät alueet ja lepakoiden siirtymäreitit Tuusulanjärven ja Tuusulanjoki-laakson selvitysalueella.

Luokka III: Muut lepakoiden käyttämät alueet

Tähän luokkaan kuuluvat alueet ovat lepakoiden käyttämiä, mutta laji- ja/tai yksilömäärät ovat pienempiä kuin luokan II alueilla, eivätkä luontotyypit näillä alueilla ole välttämättä yhtä sopivia lepakolle. Alueiden suojelusta ei ole mainintaa luonnonsuojelulaissa eikä EUROBATS-sopimuksessa.

Alue 2

Tuusulanjärven eteläpään ja Koskenmäentien välinen metsikkö on viiksisiipoille sopivaa ympäristöä. Alueella havaittiin viiksisiippoja ja pohjanlepakko. Vaikka metsä oli ajoittain veden peitossa, vesisiippoja ei tällä alueella havaittu.

Alue 3

Alue käsittää Tuusulan kunnantalon tuntumassa olevan metsikön, jossa on runsaasti vanhaa kuusikkoa, suojaisia polkuja ja lepakolle sopivia siirtymäreittejä. Se on potentiaalisesti hyvää lepakkoaluetta, mutta siellä havaittiin kuitenkin odotettua vähemmän lepakoita.

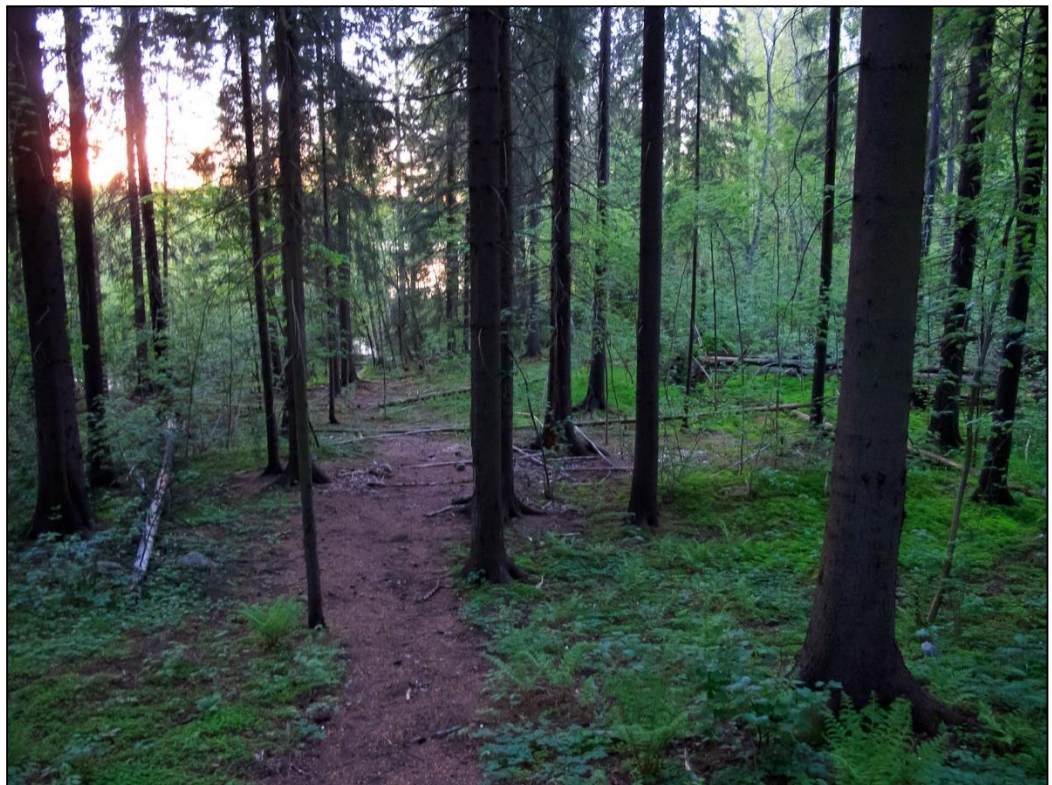
7.3 Tulosten tarkastelu

Kartoituksessa käytetyt menetelmät antavat riittävän hyvän kuvan eri lepakkolajien esiintymisestä selvitysalueilla, jotta tavoitteet asemakaavatasolla täyttyisivät. Tulokset osoittivat, että selvitysalueen läpi kulkee lepakoiden siirtymäreitti, jonka varrella on useita hyviä saalistusalueita. Tuusulanjoki ja sen rehevä ranta- kasvillisuus tarjoavat nykyisessä tilassaan lepakolle runsaasti ravintoa ja sopivan suojaisan elinympäristön.

Kuvassa 13 esitettyjen havaintopisteiden kohdalla saattoi olla useita lepakoita. Tämä koskee erityisesti vesisiippojen havaintopisteitä. Koskenmäentien kohdalla olevan pienen padon ja tunnelin läheisyydessä saalisti parhaimmillaan 3–5 vesisiippaa yhtä aikaa.

Lepakoiden esiintyminen tärkeiksi lepakkoalueiksi rajatuilla kohteilla vaihteli muun muassa valo- ja tuuliolojen mukaan. Pimeimpien jokiosuuksien, sillanaluostojen ja puiden luomien suojaisten paikkojen todettiin olevan vesisiippojen suosiossa. Kuvaan 15 rajattujen lepakkoalueiden rajaukset perustuvat paitsi havaintoihin, myös alueiden sopivuuteen lepakoille.

Kartoituskerroksia täydensivät passiiviseurantadetektorit, joiden avulla saatiin tietoa rajatulta alueelta koko kartoitusyön ajalta. Monin paikoin nämä tulokset vaikuttivat lepakkoalueiden rajauksiin ja toimenpidesuosituksiin.

Kuva 16. Metsää selvitysalueen koilliskulmalla. Alueella sijaitsi passiiviseurantalaite nro 1, johon kertyi runsaasti havaintoja viiksesiippalajista.

7.4 Suositukset

Seuraavassa annetaan selvityksen tulosten perusteella suositukset lepakoiden elinolojen huomioon ottamiseksi niiden tärkeillä saalistusalueilla.

Luokan II lepakkoalue

- Tuusulanjoen varrella kasvava puusto säilytetään niin, että alueen valaistus- ja tuuliolot eivät muutu. Lisääntynyt valoisuus tai tuulisuus tuhoaisi alueen arvon lepakoille.

- Rakentaminen alueella heikentää alueen arvoa lepakoille.
- Vältetään kaikkea toimintaa, joka jollain tavalla katkaisee alueen läpi kulkevan siirtymäreitin.
- Huolehditaan siitä, että joessa on vapaata veden pintaa. Liiallisen, veden peittävän kasvillisuuden ja veden päälle kaatuneiden puiden raivaaminen parantaa alueen sopivuutta lepakoille.
- Mahdolliset tievalaistukset Tuusulanjoen läheisyydessä pidetään sammutettuina 15.5.–31.8. välisenä aikana.
- Peruskorjattavat tai purettavat rakennukset alueella tai sen välittömässä läheisyydessä tarkistetaan lepakoiden piilopaikkojen varalta ennen toimenpiteiden aloittamista.

Luokan III lepakkoalueet

- Alueilla ei tehdä avohakkuita eikä voimakasta puuston harventamista, koska alueet toimivat puskurialueina II-luokan alueille.
- Valaisemattomien ulkoilupolkujen rakentaminen ei merkittävästi heikennä alueiden arvoa lepakoille.

Yleiset suositukset

- Purettavat tai peruskorjattavat rakennukset, erityisesti lepakoille tärkeiksi todetuilla alueilla, tarkastetaan tarvittaessa ennen töiden aloittamista lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen varalta. Tarkastuksia voidaan tehdä läpi vuoden, mutta kesä–heinäkuu on kuitenkin suositeltavin ajankohta. Mikäli rakennuksessa sijaitsee lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikka, sen hävittämiseksi tai heikentämiseksi tarvitaan ELY-keskuksen myöntämä poikkeuslupa.
- Lepakoiden lisääntymis- tai levähdyspaikan hävittämisen tai heikentämisen vaikutusta voidaan lieventää asentamalla alueelle korvaavia piilopaikkoja (lepakonpönttöjä). Sopiva pönttömalli määräytyy piilopaikan sijainnin ja lepakkolajin perusteella.
- Mahdollisille uusille rakentamisalueille jätetään vanhaa puustoa turvaamaan lepakoiden suojaisia saalistus- ja piilopaikkoja. Vanhan puuston osittainen säilyttäminen turvaa myös lepakoiden suojaisia lentoreittejä alueen läpi.
- Valaisemattomien ulkoilupolkujen rakentaminen tärkeiksi lepakkoalueiksi merkityillä kohteilla ei merkittävästi heikennä alueiden arvoa lepakoille.

8 ARVOKKAAT LUONTOKOhteet JA LAJIT

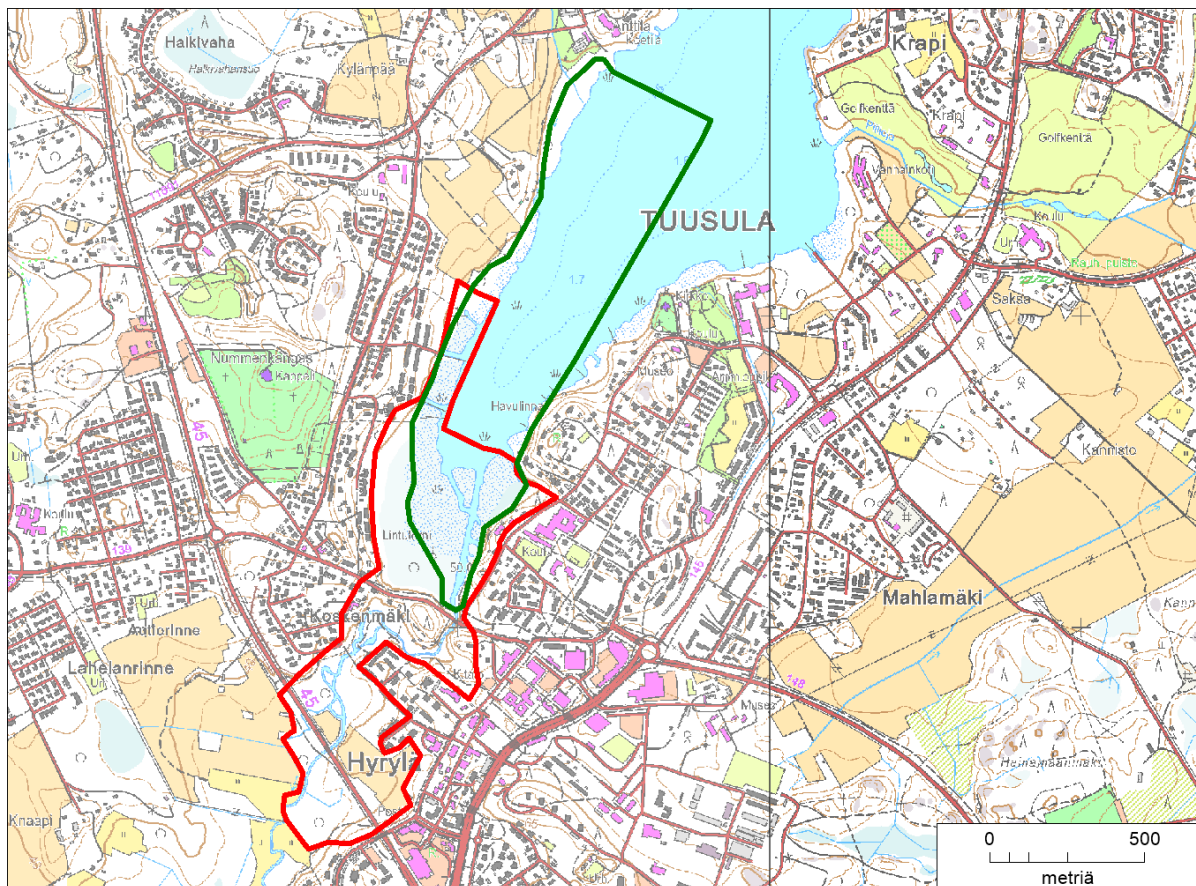
Selvitysalueen luontokohteista merkittävin on Tuusulanjärven lintuveden Natura-alue, joka käsittää suurimman osan järven eteläpäästä. Natura-alueen rajaus noudattaa rantametsien reunoja. Pieni osa rantaluhtaa ja avoluhtiin rajautuvat korvet on jätetty rajauksen ulkopuolelle. Järven eteläpään rantakorvet muodostavat yhdessä Natura-alueen kanssa merkittävän luontokohteen, jonka säilyttä-

minen yhtenäisenä on suotavaa. Lahden itärannan vanhaa puustoa kasvava lehtorinne on paikallisesti arvokas luontokohde. Tuusulanjoki-uoma reunustavine puisto- ja metsäalueineen muodostaa lepakoille tärkeän ruokailualueen ja kulkureitit (luku 7.2). Jokivarsi todennäköisesti on myös merkittävä ekologinen yhteys Hyrylän taajaman läpi.

8.1 Tuusulanjärven lintuveden Natura 2000 -alue

Tuusulanjärven lintuvesi on kolmesta kohteesta muodostuva Natura 2000 -alue. Eteläisin kohde kattaa suurimman osan järven eteläpäästä (kuva 17). Mukana ovat vesialueen lisäksi avovettä reunustavat avoluhdat ja pajukkoluhdat sekä joki-uoman varrella olevat metsäluhdat.

Tuusulanjärven lintuveden Natura 2000 -alueen pinta-ala on 200 hehtaaria. Kaikki siihen kuuluvat kohteet ovat vesi- ja rantakasvillisuudeltaan runsaita lahtia, joiden linnusto on edustava. Natura 2000 -alue on suojeltu lintudirektiivin perusteella. Alueen suojeluperusteena mainitaan 13 lintudirektiivin liitteen I lajia ja 13 lintudirektiivissä nimeämätöntä muuttolintulajia.

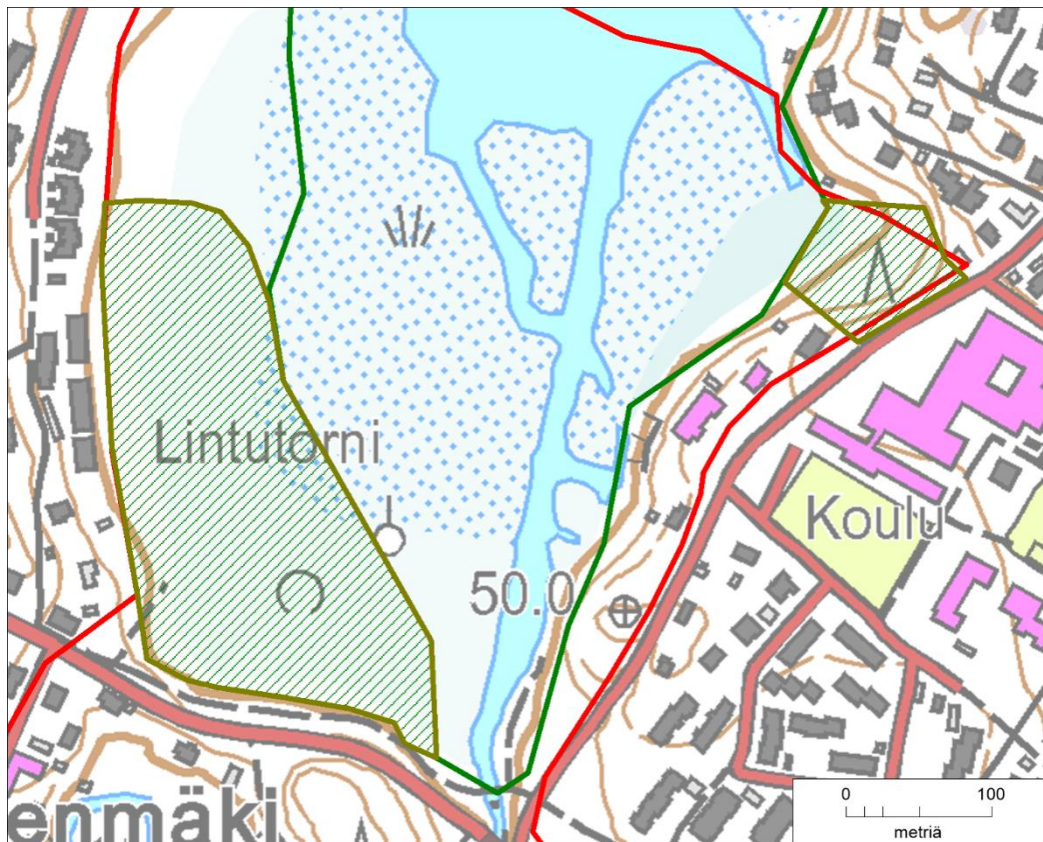

Kuva 17. Tuusulanjärven lintuveden Natura 2000 -alueeseen kuuluva kohde (vihreä rajaus) ja Tuusulanjärven eteläpään–Tuusulanjokilaakson selvitysalueen rajaus (punainen rajaus).

8.2 Tuusulanjärven eteläpään rantametsä

Tuusulanjärven eteläpään lounaisrannalla olevat metsät (selvityksen kuviot 4 ja 5) on jätetty Natura 2000 -rajauksen ulkopuolelle. Metsäalueet muodostavat Natura-alueen kanssa monimuotoisen kosteikkotyypisarjan rehevästä rantakorvesta avoveden reunaan vaihtuvaan nevaan. Metsäalueiden luonnontila on hyvä, sillä niissä ei ole viime vuosikymmeninä tehty hakkuita. Ihmistoimista kertovat lähinnä vanhat ojat ja kaivannot, jotka eivät enää kuivata aluetta.

Hyvin säilynyt rantametsä (kuva 18) muodostaa Natura-aluetta suojaavan metsävyöhykkeen, jonka arvo kasvaa puuston vanhetessa. Rantametsä täydentää Natura-alueella suojeltuja luontotyyppisiä. Kohteella on myös linnustollista merkitystä. Metsäalueen säilyttäminen luonnontilaisena on suotavaa.

Kuva 18. Tuusulanjärven eteläpään rantametsä (viivoitettu alue) rajoittuu Natura-alueeseen (vihreä viiva). Kirkkotien lehtorinne sijaitsee järven itärannalla Natura-alueen ja Kirkkotien välissä.

8.3 Kirkkotien lehtorinne

Selvitysalueen koilliskulmassa Kirkkotien varrella on rantaan viettävä pihamaiden välinen metsärinne (kuva 18). Sen puusto on varttunutta ja vanhaa kuusikkoa, jossa on runsaasti lahoppua ja tuoreita tuulenkaatoja. Pienpuustona on lähinnä pihlajaa. Metsäkuvio on tuoretta lehtoa, jonka kasvilajistoon kuuluvat käenkaali, kielo, oravanmarja, jänönsalaatti, mustakonnanmarja, valkovuokko, metsäorvokki, koiranheisi ja muutama pähkinäpensas. Kuvion pohjoisreunan notkelmassa on

rytöinen, kaatuneiden puiden vuoksi hankalakulkuinen lehtokorpi, jonka tihkupinnoilla kasvaa mm. leskenlehteä, ojakellukkaa, metsäkortetta, lehtokortetta, ojaleinikkiä, jättipalsamia ja mesiangervoa.

Metsäalue täyttää METSO-ohjelman luokan I kriteerit (ks. Ympäristöministeriö 2008). Alue sopii hyvin myös lähikoulun opetuskohteeksi.

8.4 Merkittävät kasvilajit

Tuusulanjärven eteläpään rantaluhdalta on 1980-luvulla löydetty uhanalaista suovalkkua. Laamasen (1988) mukaan suovalkkua kasvoi alueen keskiosassa nevan ja ruohokorven rajamailla olleella näyteruudulla n. 100 yksilöä. Esiintymän nykyistä tilaa ei tiedetä. Suovalkku on Uudellamaalla alueellisesti uhanalainen (RT) laji.

Pellonpientareella Hämeentien varrella on pieni esiintymä silmälläpidettävää (NT) ketoneilikkää. Kasvupaikka on merkitty kuvaan 7.

9 SUOSITUKSET

Arvokkaita luontokohteita ja lajeja koskien annetaan seuraavat suositukset:

- Viitasammakoiden kaikki havaintopaikat (kuva 10) Tuusulanjärven eteläpäässä on tulkittavissa lajin lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi, joita koskee luonnonsuojelulain hävittämis- ja heikentämiskielto. Kaikki todetut paikat sijaitsevat Natura 2000 -alueella.
- Lepakoita koskevia suosituksia annetaan tarkemmin alaluvussa 7.4.
- Arvokkaimmat linnustokohteet ovat tämän selvityksen kuvio 1 (Natura 2000 -alue) sekä siihen rajautuvat metsäiset kuviot 3–5 ja 7. Metsäkuviot tulisi säilyttää mahdollisimman luonnontilaisina.
- Muualla selvitysalueella sijaitsevat huomionarvoisten lintulajien reviirit ja elinympäristöt (ks. kuvat 11 ja 12) voidaan säilyttää mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi osana lähivirkistysalueita.
- Tuusulanjärven Natura 2000 -alue tulee huomioida ympäristön maankäytön suunnittelussa. Alueen ympärillä tulisi säilyttää nykyinen suojavyöhyke.
- Muut paikallisesti arvokkaat luontokohteet (Tuusulanjärven eteläpään rantametsä ja Kirkkotien lehtorinne, ks. alaluvut 8.2 ja 8.3) tulisi säilyttää mahdollisimman luonnontilaisina. Näillä kohteilla on myös linnustollista merkitystä.

10 LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

- Honkala, J. & Niiranen, S. 2012: Tuusulanjärven vesilintulaskennat 2012. – Keski- ja Pohjois-Uudenmaan Lintuharrastajat Apus ry.
- Karlsson, K. 2004: Tuusulan Jokipellonpuiston-Koskenmäen välisen alueen linnusto keväällä 2004. – Julkaisematon raportti, Tuusulan kunta.
- Koskimies, P. & Väisänen, R. A. 1988: Maalintujen kartoituslaskentaohjeet. – Teoksessa: Koskimies, P. & Väisänen, R. A. (toim.): Linnuston seurannan havainnointiohjeet. 2. painos. – Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki, ss. 58–70.
- Laamanen, J. 1988: Luontosuhteiltaan arvokkaat alueet. Tuusula. – Julkaisematon raportti, Tuusulan yleiskaavatyöryhmä.
- Lavinto, A. & Niiranen, S. 1988: Tuusulan linnustonselvitykset 1988. – Julkaisematon raportti, Tuusulan kunta.
- Parsons, K. ym. 2012: Bat Surveys Good Practice Guidelines. 2nd edition. – Bat Conservation Trust, London. 95 s.
- Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, E. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.) 2008a: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 1. Tulokset ja arvioinnin perusteet. – Suomen ympäristö 8/2008:1–264.
- Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.) 2008b: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 2. Luontotyyppien kuvaukset. – Suomen ympäristö 8/2008:1–572.
- SLTY 2012: Lepakkokartoitusohjeet. – Verkko-osoitteessa: http://lepakko.fi/docs/SLTY_lepakkokartoitusohjeet_2012_12.pdf. Viitattu 28.9.2015.
- Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. – Suomen Ympäristö 742:1–113.
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. – Ympäristöopas 109:1–196.
- Ympäristöministeriö 2008: METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet. – Suomen ympäristö 26/2008:1–75.
- Yrjölä, R., Rinne, J. & Stigzelius, J. 2003: Tuusulanjärven länsirannan käytön ja hoidon periaatteet. – Uudenmaan ympäristökeskuksen monisteita 127:1–69.

SUUTARINTIEN ASEMAKAAVAN (kaava 3517) OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAN MIELIPITEET LAUSUNNOT JA KAAVOITUKSEN VASTINEET

19.11.-4.12.2015 nähtävillä olleeseen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan

Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä

Suunnittelualue sijaitsee Koskenmäen vesilaitoksen välittömässä läheisyydessä. Jokipuisto on pienimmillään vain alle sadan metrin etäisyydellä Tuusulan seudun vesilaitoksen käytössä olevasta ottokaivosta. Viime vuosina kaivosta on pumpattu hyvälaatuista pohjavettä keskimäärin noin 800 m³/vrk. Lupa vedenotolle on 2700 m³/vrk. Ottamo on erittäin tärkeä Hyrylän talousvesihuollolle, mikä tärkeys vielä korostuu mahdollisia kriisitilanteita ajatellen.

Kaavasuunnittelussa tärkeintä olisi säilyttää Jokipuiston luonnonvarainen alue edelleen puistomaisena ja rakentamattomana. Näin lähellä vedenottokaivoja maanpinnan peittävyyden lisääminen ja muu rakentaminen voivat aiheuttaa yllättäviä muutoksia pohjaveden muodostumiselle niin laadun kuin määränkin suhteen. Myös paloasematontin ja liikennealueiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon pohjavesi niiden yleisten periaatteiden mukaisesti, jotka pohjaveden suojelemiseksi tunnetaan.

Kaavoituksen vastine:

Mielipide merkitään tiedoksi ja pyritään huomioimaan mahdollisuuksien mukaan alueen jatkosuunnittelussa.

Caruna Oy

Nykyinen sähkönjakeluverkko

Kaava-alueella on Caruna Oy:n sähkönjakeluverkkoa oheisen liitteen 1 mukaisesti. Siniellä viivalla on esitetty 20kV johdot ja 0,4kV johdot vihreällä. Ilma-johdot on esitetty yhtenäisellä viivalla ja maakaapelit katkoviivalla.

Vaikutukset sähkönjakeluun

Asemakaavan muutoksella on vaikutusta sähkönjakeluverkkoon. Sähkön käyttöalueella kasvaa huomattavasti. Tämän hetkisten tietojen perusteella Carunalla on tarve varata alueelle uusia puistomuuntamoita ja kaapelointeja. Toivomme mahdollisuutta vaikuttaa jakeluverkon sijainti varauksiin luonnosvaiheen lausunnon yhteydessä, kun alueen tarkempi käyttötarkoitus tarkentuu.

Muuntamo- ja johtovaraukset

Puistomuuntamoina käytämme Carunan rakentamistapaohjeen mukaisia vakiorakenteisia ja -värisiä muuntamoita.

Siirtokustannusten jako

Mahdolliset tarvittavat jakeluverkon siirrot tehdään Carunan toimesta ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja Maankäyttö ja rakennuslain 89 §:n mukaisesti. Jakeluverkon johtojen ja laitteiden siirrot edellyttävät, että niille järjestyy uusi pysyvä sijainti. Pyydämme ilmoittamaan tarpeista hyvissä ajoin.

Muuta huomautettavaa

Carunalla ei ole muuta huomautettavaa ko. osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Lausuntopyyntö luonnos- ja ehdotusvaiheissa

Toivomme mahdollisuutta antaa lausunnot vielä luonnos- ja ehdotusvaiheissa, kun asemakaavan tarkempi käyttötarkoitus tarkentuu.

Liite 1: Nykyinen sähköjakeluverkko

Kaavoituksen vastine:

Mielipide merkitään tiedoksi ja pyritään huomioimaan mahdollisuuksien mukaan alueen jatkosuunnittelussa. Asemakaava asetetaan luonnoksena nähtäville ja siitä pyydetään lausunto Caruna Oy:ltä.

Elisa Oyj

Elisa Oyj ilmoittaa lausuntonaan, että ehdotetulla asemakaava-alueella sijaitsee vain vähän yhtiön kaapeleita tai laitteita. Alueen kaapelit palvelevat lähinnä alueella olevaa paloasemaa ja neuvolaa. Nämä kaapelit ja laitteet tulee ottaa huomioon mahdollisten rakentamishankkeiden suunnitteluvaiheessa.

Tarkemmat tiedot tarvittaessa kaapelireiteistä antaa Johtotieto Oy, puh. 0800 12600, www.johtotieto.fi .

Puoleltamme lisätietoa antaa projektipäällikkö Pasi Koskinen, p. 050-506 1991, asi.koskinen@elisa.fi.

Kaavoituksen vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi ja pyritään huomioimaan mahdollisuuksien mukaan alueen jatkosuunnittelussa.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo

Tuusulan kaavoitus on pyytänyt Keski-Uudenmaan maakuntamuseon lausuntoa Suutarintien asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Keski-Uudenmaan maakuntamuseo on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Tuusulan kunnan tavoitteena on muuttaa asemakaavaa siten, että vanhan paloaseman kortteliin ja sen lähialueelle voidaan rakentaa tehokas asuinkerrostalokortteli ja tarvittaessa liiketiloja. Samalla selvitetään virkistysalueiden kehittämismahdollisuuksia. Tavoitteena on lisätä keskustan asukasmäärää ja Jokipuiston arvoa paikallisesti merkittävänä puistoalueena, joka liittyy Tuusulanjärveen. Alue on tärkeällä pohjavesialueella, mikä tulee ottaa kaavassa huomioon.

Paloaseman pohjoispuolella on jyrkkärinteinen metsäkaistale, jossa on Montuksi kutsuttu katsomorakenne ja hiekkatasanteinen näyttämöalue kerran kesässä tapahtuvaa Monttu-Rockia varten. Lisäksi suunnittelualueeseen kuuluu nykyisessä asemakaavassa Hyrylän tien varressa olevia pysäköinti- ja virkistysalueita, sekä katualueet.

Kaava-alueella sijaitsee maisemallisesti näkyvällä paikalla, Hyrylän tien varrella entinen Hyrylän/kirkonkylän alakansakoulu eli Rapsikanmäki "pikkukoulu". Se on Tuusulan kult-

tuuriympäristöinventoinnissa arvotettu korkeimpaan luokkaan (luokka I). Koulu aloitti pikkulasten kouluna vuonna 1913. Se oli alkujaan aliupseeri Siloffin huvila, joka siirtyi seurakunnalta vuona 1926 kunnalle. Pihapiirissä on varastorakennus vuodelta 1946, jolloin myös päärakennuksen laajennus on tehty. Rakennus on toiminut kouluna vuoteen 1954 saakka, myöhemmin kasvatustoimistona ja kudonta-asemana. Rakennus on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas osa Hyrylän keskustan rakennettua ympäristöä. Rakennus on ilmeisen hyvin säilyttänyt alkuperäiset tai niihin verrattavat ominaispiirteensä. Se tulee kaavassa merkitä suojeltavaksi rakennukseksi.

Hyrylän entiseen paloasemaan liittyy paikallishistoriallisia arvoja. Tuusulan kulttuuriympäristöinventoinnissa sen vanhin, 1959 rakennettu osa on arvotettu luokkaan II, joten siihen liittyy niin ikään suojelutavoitteita, joita kaavahankkeessa tulee selvittää.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kiinteistä muinaisjäännöksistä mainitaan, että Jokipuiston alueella on muinaisjäänteitä, joita ei ole inventoitu. Museovirastolta tulee pyytää lausunto alueen arkeologisista kohteista ja inventointitarpeista.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo korostaa, että paikka on maisemallisesti arvokas ja siihen liittyy luonnonympäristön ja virkistykseen arvoja. Uudisrakentamisen sijoittelussa ja suunnittelussa nämä arvot tulee ottaa huomioon.

Kaavoituksen vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi ja pyritään huomioimaan mahdollisuuksien mukaan alueen jatkosuunnittelussa. Asemakaava asetetaan luonnoksena nähtäville ja siitä pyydetään lausuntoja.

Asunto Oy Suutarintie 4

Mikäli paloaseman tilalle tulee kerrostaloja tulee niiden kerrosluku olla enintään III, kuten Suutarintien vastakkaisella puolella on. Lisäksi alue on huomattavasti korkeammalla kuin Suutarintien toinen puoli. Rapsikanmäen "pikkukoulu" tulee säilyttää. Käyttö edelleen kudonta-asemana tai muuna yleisenä /yhteisenä kokoontumistilana.

Riittävästä autopaikkoja tonteille ettei pysäköidä katualueilla.

Kaavoituksen vastine:

Mielipide merkitään tiedoksi ja pyritään huomioimaan mahdollisuuksien mukaan alueen jatkosuunnittelussa.

Museovirasto

Tuusulan kunta on lähettänyt Museovirastoon lausuntoa varten osallistumis- ja arviointisuunnitelman, joka koskee Suutarintien asemakaavaa (3517). Museovirasto toteaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta seuraavan.

Alueella on tehty arkeologisen kulttuuriperinnön inventoinnit vuosina 2006 (esihistoriallisen ajan muinaisjäännökset) ja 2009 (historiallisen ajan muinaisjäännökset). Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (s.11) mainitaan, että alueella sijaitsee muinaisjäännöksiä, joita ei ole inventoitu.

Museoviraston käytettävissä olevien tietojen (em. inventoinnit) mukaan suunnittelualueella on yksi muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös, joka on historiallisella ajalle ajoittuva rakennuksen kivijalka (*Hyrylä, Koskenranta mj rek 1000014745*). Suunnittelualan läheisyydessä sijaitsee kaksi kivikaudelle ajoitettua asuinpaikkaa ja yksi kivikautisen esineen löytöpaikka.

Hyökkälän Kirkkotie (mj rek 85801002) on merkitty muinaisjäännösrekisteriin poistettuna muinaisjäännöksenä. Jos kaavan laatijan tiedossa on, että alueella sijaitsee vielä tunte mattomia muinaisjäännöksiä, tulee mahdolliset kohteet tarkastaa.

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta kaavasta lausuu Museoviraston ja maakuntamuseon välisen yhteistyösopimuksen perusteella Keski-Uudenmaan maakuntamuseo.

Kaavoituksen vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi ja pyritään huomioimaan mahdollisuuksien mukaan alueen jatkosuunnittelussa. Asemakaava asetetaan luonnoksena nähtäville ja siitä pyydetään lausuntoja.

Tuusulan seurakunta

Tuusulan seurakunnalla ei ole erityistä huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa Suutarintein kaavasuunnitelmaan tai sen tavoitteisiin.

Kaavoituksen vastine:

Mielipide merkitään tiedoksi.

Suomen Luonnonsuojeluliitto Tuusulan yhdistys ry

Yhdistyksemme kiittää mahdollisuudesta osallistua alueen suunnitteluun. Koemme kuitenkin haasteellisena suunnittelualueen epämääräisen rajauksen. Kun suunnittelualue tarkentuu, saamme tehtyä paremman arvion kannastamme.

Mielestämme viheralueen tulee olla mahdollisimman luonnontilainen eikä istutettua ja hoidettua puistoa. Joen ranta on erityisen herkkää aluetta eikä sinne tulisi ohjata kulutusta laisinkaan. Järven ranta ja venevalkama tulee rauhoittaa rakentamiselta.

Natura-alueen ekologisista yhteyksistä tulee huolehtia, kuten muidenkin viheralueiden. Viheralueita tulee arvioida kokonaisuutena.

Kaavoituksen vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi ja pyritään huomioimaan mahdollisuuksien mukaan alueen jatkosuunnittelussa.

Hyrynvieton taloyhtiö

Haluan Hyrynvieton taloyhtiön puolesta osallistua Suutarintien asemakaavan suunnitteluun.

Kuulun taloyhtiön hallitukseen ja olemme keskustelleet asiasta viimekertaisessa hallituksen kokouksessa.

On hienoa, että koko aluetta kehitetään ja Suutarintielle paloaseman tilalle on järkevää sijoittaa asuinrakennuksia, sijaintihan on mitä mainioin.

Kannustamme kuntaa erityisesti Montun kehittämiseen virkistysalueena.

Se on tärkeä asukkaidemme kannalta vauvasta vaariin. Talvisin lapset viihtyvät pulkamäessä ja kesällä on kaikkien odottama Montturock.

Toivottavasti perinteet jatkuvat Montturockin osalta, vaikka Santtu Ahlgren taisikin jäädä hommasta eläkkeelle viime vuonna.

Ympäri vuoden koiranulkoiluttajat, lenkkeilijät ja ulkoilijat taloyhtiössämme nauttivat Montun luonnosta lähellä keskustaa.

Sen kautta on mukava jatkaa matkaa Jokipuistoon tai vaikkapa jätskikioskille.

Keväällä on hienoa tarkastella luonnon puhkeamista kukkaan ja kuunnella käkien kukkumista. Joku mainitsi nähneensä viime kesänä jopa liito-oravan!

Itse olen innostunut mäkijuoksusta sauvojen kanssa. Voisimmekin ottaa mallia Keravalta ja rakentaa vaikka ulkoiluun tarkoitettut portaat Monttuun.

Jäämme innolla seuraamaan, kuinka suunnittelu etenee.

Kaavoituksen vastine:

Mielipide merkitään tiedoksi ja pyritään huomioimaan mahdollisuuksien mukaan alueen jatkosuunnittelussa.

Ikäihmisten neuvosto

Ikäihmisten neuvoston mielestä suunniteltu alue voisi olla hyvä kehittämisalue Hyrylän keskustassa.

Suunnittelualueella voisi hyödyntää maastoa, vesialuetta lähistöllä sekä puistomaisia olosuhteita rakentamisen yhteydessä.

Kaavoituksen vastine:

Mielipide merkitään tiedoksi ja pyritään huomioimaan mahdollisuuksien mukaan alueen jatkosuunnittelussa.

Vammaisneuvosto

Vammaisneuvosto puoltaa suunnitelmaa etenkin jos alueelle suunnitellaan viihtyisiä viheralueita ja mahdollisuuksien mukaan siistitään jo olemassa olevat ryteiköt mm. Tuusulanjärven lähistöltä.

Kaavoituksessa olisi syytä huomioida muutama Y tontti sekä hyvät parkkialueet autoille.

Kaavoituksen vastine:

Mielipide merkitään tiedoksi ja pyritään huomioimaan mahdollisuuksien mukaan alueen jatkosuunnittelussa.

Ehdotusvaiheen nähtävilläolon aikana 19.4.-21.5.2018 annetut lausunnot ja muistutukset

Lausuntoja pyydettiin 25 ja annettiin 11.
Muistutuksia jätettiin 5.

Lausunnot ehdotuksesta ja niihin annetut vastineet

MUISTUTUKSET

Muistutus 1/Asunto Oy Suutarintie 4:

Luonnosvaiheen lausunnoista useimmat olivat vaihtoehdon C kannalla. Lausunnoissa todettiin mm. että kaavan asuinkerrosala on ylimitoitettu ja rakennukset liian korkeita. Nyt kaavamuuotos on laadittu vaihtoehto E:n pohjalta.

Hyrylässä on lähivuosina rakennettu korkeintaan yksi kerrostalo vuodessa. Hyrylässä on käynnistymässä vuoden 2018 lopulla kaksi asuinkerrostaloa ja rakentamisvalmiudessa on useita kerrostalotontteja, joten keskustaan ollaan rakentamassa lähivuosina paljon asuntoja.

Kaavan asuinkerrosala on ylimitoitettu ja rakennukset liian korkeita. Kaavatalouden mukaan voidaan kerrosalaa ja rakennuskorkeuksia /rakennuksia vähentää, koska kunnan lähes ainoat menot muodostuvat vanhan paloaseman purkamisesta.

Korttelin toteuttaminen kestää kohtuuttoman kauan ja tästä aiheutuu haittaa ja melua naapuristolle ja ensimmäisiin rakennuksiin muuttaville. Näkemyksemme mukaan korttelin 8068 rakennusten korkeuksissa tulee noudattaa 25.1.2013 laadittua Hyrylän keskustan yleissuunnitelmaa, kuten on tapahtunut laadittaessa asemakaavoja kortteleihin 8021 ja 8023 ja 8067. Hyrylän, Tuusulan kuntakeskukseen, tulee pysyä omaleimaisena ja viihtyisänä asuinalueena myös tulevinä vuosikymmeninä. Täydennysrakentamisessa tulee ottaa huomioon myös laajempi infrastruktuuri.

Vastine:

Kaavaehdotuksessa asuinrakentaminen toteutetaan kolmena pistetaloina ja kahdena lamellitalona, mikä vastaa likimain luonnosvaihtoehto C:tä, myös kerroskorkeuksien osalta. Ehdotuksen mukaisesti toteutettuna kortteli tulee vahvistamaan ja yhtenäistämään Hyrylän kaupunkimaista ilmettä, kun katualuetta rajataan lamellitaloilla ja tontin sisemmille osille rakentaminen toteutetaan pistetaloina. Korttelin toteutus siten täydentää alueella jo toteutettua.

Hyrylän taajaman on suunniteltu toteutuvan pitkän ajan kuluessa, josta syystä painetta asuntorakentamiseen on muodostunut ja sitä on edelleen. Taajaman yleissuunnitelma vuodelta 2013 ja yleissuunnitelman päivitys vuodelta 2018, yhdessä Rykmentinpuiston suunnitelmien kanssa, ovat lähtökohtana alueen nykyisille ja tuleville asemakaavoille, joiden perusteella taajamaan on voitu toteuttaa asuinkerrostaloja sekä käynnistää uusia asuinkerrostalohankkeita. Rykmentinpuiston kaavoissa on 8 kerrosta korkeita rakennuksia.

Suutarintien asuinkerrostalokortteli on merkittävä ja näkyvä osa Hyrylän keskustaa. Keskusta-alueella kerroskorkeuksien on tarpeen nousta sen reuna-alueita korkeammiksi, rakenteesta, josta keskusta-alueet perinteisesti tunnistaa. Rakennusoikeuden määrässä ei ole niinkään kyse kaavataloudesta kuin keskustamaisesta rakenteesta, mitä Hyrylään on jo pidemmän aikaa toivottu. Vaikka korttelin toteuttaminen voi kestää joitain vuosia, rakentamisesta aiheutuva mahdollinen haitta ajoittuu arkipäiviin ja päiväaikaan.

Hyrylän tai minkä tahansa muun taajaman kehittäminen on pitkäjänteistä työtä eikä se tapahdu hetkessä. Tuusulan keskustan yleissuunnitelma on vuodelta 2013 ja sen päivittäminen on meneillään.

Muistutus

Muutosehdotuksessa ei ole riittävästi otettu huomioon ihmisten elinoloihin, elinympäristöön, kaupunkikuvaan, maisemaan ja rakennettuun ympäristöön vaikuttavia tekijöitä. Kaava-alue on maisemallisesti arvokas alue. Asuinkerrostalokorttelin rajaa on siirretty Jokipuistoon päin osittain rinteeseen, jolloin komeita mäntyjä joudutaan poistamaan. Tulevien rakennusten korkeus ei tulisi ylittää viereisen puuston korkeutta.

Vastine:

Hyrylä on Tuusulan hallinnollinen ja kaupallinen keskus, jossa taajaman kasvulle ja erityisesti tiivistämiselle on tarvetta. Lisääntyvä asuntorakentaminen ydinkeskustan kupeeseen mahdollistaa useampien ihmisten asumisen maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti upealla paikalla, lähellä palveluita ja työpaikkoja.

Hyrylänharjun osoittaminen asuinrakentamiseen tulee väkisinkin vaikuttamaan harjulla kasvavien mäntyjen lukumäärään. Suurin osa asuinkorttelialueelle jäävästä puustosta häviää, mutta puistoalueen puut tulevat säilymään. Maisematiilan puiden tilalle nousee kerrostaloja.

Muistutus

Osa korttelin 8068 autopaikoista on esitetty sijoitettavan yleiseen pysäköintilaitokseen korttelissa 8069. Niille asukkaille, joilla on autopaikka pysäköintilaitoksessa,

aiheutuu ylimääräisen kävelyn myötä turhaa haittaa ja ongelmia. Myöskään huoltoliikenteen tarpeita mukaan lukien vanhus-, sairaus-, taksi- ym palveluja ei ole kaavaratkaisussa huomioitu.

Vastine:

Asuinkerrostalokortteliin on osoitettu merkittävä määrä kerrosalaa, eikä kerrosalaa vastaavaa autopaikkamäärää voida toteuttaa kokonaan korttelialueella. Korttelialueen autopaikat sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan joko maanalaiseen pysäköintilaitokseen tai pihakannen alle, jolloin piha-alue jää asukkaiden käyttöön. Huolto- ja asiointiliikenne on rajoitetusti mahdollista piha-alueella. Tontti tullaan toteuttamaan siten, että kävelymatka pysäköintilaitokseen tulee mahdollisimman sujuvaksi - pysäköintilaitos sijaitsee lähimmillään noin 20 metrin ja pisimmillään noin 100 metrin päässä asuinkerrostalojen sisäänkäynneistä. Pysäköintilaitoksen sijainti vähentää myös liikennöintiä Suutarintiellä. Pysäköintitalo on lisäksi ekologinen ratkaisu, se on esimerkiksi helpompi purkaa kuin maanalainen kansi. Saksan ekokaupungeissa käytetään pysäköintitaloja.

Muistutus

Lähivirkistysalueelle Jokipuiston suppaan on merkitty ohjeellinen leikkipuisto, joka on tarpeellinen. Mikäli kortteliin 8068 kuitenkin tulee kahdeksankerroksisia asuinrakennuksia, jää leikkipuisto niiden vuoksi osittain varjoon.

Vastine:

Jokipuistoa on tarkoitus kehittää yhdeksi Hyrylän keskeisistä puistoista, jossa on myös leikkipuisto. Jokipuiston alin maanpinnan korkeustaso on huomattavasti alempana kuin harjun lakialue ja asuinkorttelien pihataso. Jo nyt rinnealueella kasvavat kookkaat puut lisäävät puiston varjoisuutta, erityisesti loppukesällä, jolloin varjot pitenevät. Harjun lakialueelle toteutettavat pistetalot eivät merkittävästi lisää puistoalueen varjoisuutta nykytilanteeseen verrattuna. Kerroskorkeuden muutos 6 kerroksesta 8 kerrokseen juurikaan vähennä varjoisuutta.

Asemakaavakarttaan ehdotetut tekniset tarkistukset

1. Kaavasta puuttuu maanalainen ma-ajo merkintä tontin 3 kaakkoisen osan kautta maanalaiseen pysäköintilaitokseen (ma-12). Asemakaavamerkinnoistä puuttuu myös maanalainen ma-ajo merkintä.
5. Asemakaavamerkinnoissa on katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää. Kaavassa ei ko. merkintää ole käytetty. Mielestämme se tulee lisätä kaavaan korttelin 8068 tontin 2 Hyrylätien ja Suutarintien puolelle sekä korttelin 8068 tontin 3 kohdalle niiltä osin, kun ei ole ajoyhteyksiä tonteille.
6. LPY-korttelista 8069 tulisi olla yhteys suoraan AK-kortteliin 8068.

Vastine:

Asemakaavakartan tehdään tekniset korjaukset ja kaavamääräyksiin lisätään maajo –merkintä.

Asemakaavakartalle lisätään ohjeellinen yleiselle jalankululle osoitettu alueen osa pysäköintitalokorttelin ja asuinkerrostalokorttelin välille.

Hyryläntien ja Suutarintien kulmauksessa olevan tontin pihataso on katutasoa huomattavasti korkeammalla ja ajo tontille onnistuu parhaiten viereisen tontin kautta, joten kaavallisia rajoituksia tonttiliittymän sijoittamiselle ei ole. Myöskään tontin nro 3 kohdalla ei ole nähtävissä sellaisia liikenteellisiä rajoituksia, joiden perusteella oli tarpeen rajoittaa ajoyhteyden sijaintia.

Muistutus

Suutarintien päähän on rakennettu 1/2VI- asuinkerrostalo, jonka tulisi kaupunkikuvan puolesta olla Suutarintien alueen korkein talo. Paloaseman tontille tulee asemakaavan muutokseen merkitä kolme piste- eli noppataloa, joiden korkeus tulee olla korkeintaan neljä-viisi, koska niiden ensimmäiset kerrokset tulevat olemaan Suutarintien varren nykyisiä kerrostaloja noin 2-3 metriä korkeammalla. Tällöin kaikki kolmen talon autopaikat voidaan sijoittaa maanalaiseen pysäköintilaitokseen talojen alle ja välttyään turhalta liikenteeltä Suutarintiellä. Lisäksi tulisi vielä tutkia vaihtoehtoista ajoyhteyttä Hyryläntieltä maanalaiseen pysäköintilaitokseen. Tällöin voidaan säilyttää komeat männyt ja saadaan kortteliin kunnon piha-alue, johon myös aurinko voisi paistaa. Jokipuisto tulee säilyttää nykyisessä laajuudessaan.

Vastine:

Kaava-alue rajautuu Hyrylän ydinkeskustaan, joka on tiiviin rakentamisen aluetta. Riittävällä kerrosalalla voidaan toteutettua tiivistä asuntorakentamista Hyrylän palvelujen tuntumaan. Uusien asukkaiden myötä alueen palvelutarjonta on mahdollista lisääntyä. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen tarjoaa Hyrylän palvelut kävelymatkan päässä monelle asuntokunnalle.

Hyrylän kuten koko Tuusula on perinteisesti autoilevan asukkaan taajama. Niin kaupunkikuvan kuin autolleen pysäköintitilaa etsivät asukkaat kannalta on tarpeen tarjota riittävästi pysäköintitilaa. Pysäköintitaloon sijoittuu lisäksi merkittävä määrä autopaikkoja niin kunnan työntekijöiden kuin asiakkaiden tarpeisiin.

Komeat männyt soisi säästyvän, mutta rakentamisen tulee olla alueella tiivistä. Siitä huolimatta puita pyritään säästämään mahdollisimman paljon. Riippumatta siitä, mistä maanalaiseen tai kansirakenteen alle toteutettavaan pysäköintitilaan ajetaan, puiden kasvuolosuhteet tulevat muuttumaan niin paljon, että vielä pysyyn jääneet puut eivät todennäköisesti jäisi pitkäikäisiksi.

Muistutus 2/Asunto Oy Tuusulan Palomäki

Luonnosvaiheen lausunnoista useimmat olivat vaihtoehdon C kannalla. Esitettyyn paikkaan kahdeksan kerrosta olisi liian korkea, sillä uusien esitettyjen rakennusten tulee luoda nykyisten rakennusten kanssa yhtenäinen ilme. Kaavan asuinkerrosala on ylimitoitettu ja rakennukset liian korkeita.

Hyrylässä on lähivuosina rakennettu korkeintaan yksi kerrostalo vuodessa. Hyrylässä on käynnistymässä vuoden 2018 lopulla kaksi asuinkerrostaloa ja rakentamisvalmiudessa on useita kerrostalotontteja, joten keskustaan ollaan rakentamassa lähivuosina paljon asuntoja.

Vastine:

Kaavaehdotuksessa asuinrakentaminen toteutetaan kolmena pistetaloina ja kahdena lamellitalona, mikä vastaa likimain luonnosvaihtoehto C:tä, myös kerroskorkeusien osalta. Ehdotuksen mukaisesti toteutettuna kortteli tulee vahvistamaan ja yhtenäistämään Hyrylän kaupunkimaista ilmettä, kun katualuetta rajataan lamellitaloilla ja tontin sisemmille osille rakentaminen toteutetaan pistetaloina. Korttelin toteutus siten täydentää alueella jo toteutettua.

Hyrylän taajaman on suunniteltu pitkän ajan kuluessa, josta syystä painetta asuntorakentamiseen on muodostunut ja sitä on edelleen. Taajaman yleissuunnitelma vuodelta 2013 ja yleissuunnitelman päivitys vuodelta 2018, yhdessä Rykmentipuiston suunnitelmien kanssa, ovat lähtökohtana alueen nykyisille ja tuleville asemakaavoille, joiden perusteella taajamaan on voitu toteuttaa asuinkerrostaloja sekä käynnistää uusia asuinkerrostalohankkeita.

Muistutus

Kaavatalouden mukaan voidaan kerrosalaa ja rakennuskorkeuksia /rakennuksia vähentää, koska kunnan lähes ainoat menot muodostuvat vanhan paloaseman purkamisesta. Korttelin toteuttaminen kestää kohtuuttoman kauan ja tästä aiheutuu haittaa ja melua naapuristolle ja ensimmäisiin rakennuksiin muuttaville. Näkemyksemme mukaan korttelin 8068 rakennusten korkeuksissa tulee noudattaa 25.1.2013 laadittua Hyrylän keskustan yleissuunnitelmaa, kuten on tapahtunut laadittaessa asemakaavoja kortteleihin 8021 ja 8023 ja 8067. Hyrylän, Tuusulan kuntakeskuksen, tulee pysyä omaleimaisena ja viihtyisänä asuinalueena myös tulevinä vuosikymmeninä. Täydennysrakentamisessa tulee ottaa huomioon myös laajempi infrastruktuuri.

Vastine:

Suutarintien asuinkerrostalokortteli on merkittävä ja näkyvä osa Hyrylän keskustaa. Keskusta-alueella kerroskorkeuksien on tarpeen nousta sen reuna-alueita korkeammiksi, josta maisemarakenteesta keskusta-alueet perinteisesti tunnistaa. Rakennusoikeuden määrässä ei ole niinkään kyse kaavataloudesta kuin keskustamaisesta rakenteesta, mitä Hyrylään on jo pidemmän aikaa toivottu.

Vaikka korttelin toteuttaminen voi kestää joitain vuosia, rakentamisesta aiheutuva mahdollinen haitta ajoittuu arkipäiviin ja päiväaikaan.

Hyrylän tai minkä tahansa muun taajaman kehittäminen on pitkäjänteistä työtä eikä se tapahdu hetkessä. Taajaman yleissuunnitelma vuodelta 2013 ja yleissuunnitelman päivitys vuodelta 2018, yhdessä Rykmentinpuiston suunnitelmien kanssa, ovat lähtökohtana alueen nykyisille ja tuleville asemakaavoille, joiden perusteella taajamaan on voitu toteuttaa asuinkerrostaloja sekä käynnistää uusia asuinkerrostalohankkeita. Rykmentinpuiston kaavoissa on 8 kerrosta korkeita rakennuksia.

Kaavaehdotuksessa asuinrakentaminen toteutetaan kolmena pistetaloina ja kahdena lamellitalona, mikä vastaa lähtökohtaisesti luonnosvaihtoehto C:tä, myös kerroskorkeuksien osalta. Ehdotuksen mukaisesti toteutettuna kortteli tulee vahvistamaan ja yhtenäistämään Hyrylän kaupunkimaista ilmettä, kun katualuetta rajataan lamellitaloilla ja tontin sisemmille osille rakennetaan pistetaloja. Korttelin toteutus siten täydentää alueella jo toteutettua taajamarakennetta.

Muistutus

As Oy Tuusulan Palomäen hallitus yhtyy Asunto Oy Suutarintie 4 Tuusula tekemään muutosehdotukseen, painottaen seuraavia kohtia:

- Kaavaehdotuksen C mukainen vaihtoehto, talojen maksimi rakennuskorkeus vain 5 kerrosta.
- Autohallipaikat talojen alle, josta suora yhteys asuntoihin, tämä vähentäisi piha-alueen liikennettä.
- Talojen väri yhtenäinen nykyiseen rakennuskantaan punainen ja kellertävä.

Vastine:

Kaavaehdotuksessa asuinrakentaminen toteutetaan kolmena pistetaloina ja kahdena lamellitalona, mikä vastaa likimain luonnosvaihtoehto C:tä, myös kerroskorkeuksien osalta.

Suutarintien asuinkerrostalokortteli on merkittävä ja näkyvä osa Hyrylän keskustaa. Keskusta-alueella kerroskorkeuksien on tarpeen nousta sen reuna-alueita korkeammiksi, josta rakenteesta keskusta-alueet perinteisesti tunnistaa. Hyrylän visiossa kerroskorkeudet nouseva nykyisestä. Rykmentinpuiston asemakaava sallii rakentamisen 8 kerrokseen.

Merkittävä osa vaadittavista autopaikoista toteutetaan maanalaisena pysäköintitalona tai pihakannen alle, josta on suora yhteys asuntoihin. Talojen värityksessä kuten muussakin rakentamisessa tullaan huomioimaan Hyrylän ominaispiirteet. Värityksen ei kuitenkaan ole kaava-asia.

Muistutus

Muutosehdotuksessa ei ole riittävästi otettu huomioon ihmisten elinoloihin, elinympäristöön, kaupunkikuvaan, maisemaan ja rakennettuun ympäristöön vaikuttavia tekijöitä. Kaava-alue on maisemallisesti arvokas alue. Asuinkerrostalokorttelin rajaa on siirretty Jokipuistoon päin osittain rinteeseen, jolloin komeita mäntyjä joudutaan poistamaan. Kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen on kaavassa Jokipuiston osalta onneksi luomerkinnällä luotu mahdollisuu-
det.

Vastine:

Hyrylä on Tuusulan hallinnollinen ja kaupallinen keskus, jossa taajaman kasvulle ja erityisesti tiivistämiselle on tarvetta. Lisääntyvä asuntorakentaminen ydinkeskustan kupeeseen mahdollistaa useampien ihmisten asumisen maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti upealla paikalla, lähellä palveluita ja työpaikkoja. Kunnan tavoitteena on toteuttaa Hyrylän taajamaan kaupunkimaisen tiivistä rakentamista olemassa olevien palvelujen äärelle. Taajaman kasvu myös paremmin varmistaa nykyisten palvelujen säilymisen tai parantumisen lisääntyvän asukasmäärän avulla.

*Hyrylänharjun osoittaminen asuinrakentamiseen tulee väkisinkin vaikuttamaan harjulla kasvavien mäntyjen lukumäärään. Suurin osa asuinkorttelialueelle jäävästä puustosta häviää, mutta puistoalueen puut tulevat säilymään. Maisemati-
laan puiden tilalle nousee kerrostaloja.*

Muistutus

Osa korttelin 8068 autopaikoista on esitetty sijoitettavan yleiseen pysäköintilaitokseen korttelissa 8069. Niille asukkaille, joilla on autopaikka pysäköintilaitoksessa, aiheutuu ylimääräisen kävelyn myötä turhaa haittaa ja ongelmia. Myöskään huoltoliikenteen tarpeita mukaan lukien vanhus-, sairaus-, taksi- ym palveluja ei ole kaavaratkaisussa huomioitu.

Vastine:

Asuinkerrostalokortteliin on osoitettu merkittävä määrä kerrosalaa, eikä kerrosalaa vastaavaa autopaikkamäärää voida toteuttaa kokonaan korttelialueella. Korttelialueen autopaikat sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan joko maanalaiseen pysäköintilaitokseen tai pihakannen alle, jolloin piha-alue jää asukkaiden käyttöön. Huolto- ja asiointiliikenne on rajoitetusti mahdollista piha-alueella. Tontti tullaan toteuttamaan siten, että kävelymatka pysäköintilaitokseen tulee mahdollisimman sujuvaksi - pysäköintilaitos sijaitsee lähimmillään noin 20 metrin ja pisimmillään noin 100 metrin päässä asuinkerrostalojen sisäänkäynneistä. Pysäköintilaitoksen sijainti vähentää myös liikennöintiä Suutarintiellä.

Muistutus

Lähivirkistysalueelle Jokipuiston suppaan on merkitty ohjeellinen leikkipuisto, joka on tarpeellinen. Mikäli kortteliin 8068 kuitenkin tulee kahdeksankerroksisia asuinrakennuksia, jää leikkipuisto niiden vuoksi osittain varjoon.

Vastine:

Jokipuistoa on tarkoitus kehittää yhdeksi Hyrylän keskeisistä puistoista, jossa on myös leikkipuisto. Jokipuiston alin maanpinnan korkeustaso on huomattavasti alempana kuin harjun lakialue ja asuinkorttelien pihataso. Jo nyt rinnealueella kasvavat kookkaat puut lisäävät puiston varjoisuutta, erityisesti loppukesällä, jolloin varjot pitenevät. Harjun lakialueelle toteutettavat pistetalot eivät merkittävästi lisää puistoalueen varjoisuutta nykytilanteeseen verrattuna. Kerroskorkeuden muutos 6 kerroksesta 8 kerrokseen juurikaan vähennä varjoisuutta

Muistutus

Suunniteltujen rakennusten julkisivut olisivat ilmeisesti pääosin tumman ruskeita, jolloin ne eivät sovi yhteen jo olemassa olevien rakennusten kanssa. Värin tulisi olla punaista tai kellertävää.

Vastine:

Talojen värityksessä kuten muussakin rakentamisessa tullaan huomioimaan Hyrylän ominaispiirteet.

Muistutus

Suutarintien päähän on rakennettu 1/2VI- asuinkerrostalo, jonka tulisi kaupunkikuvan puolesta olla Suutarintien alueen korkein talo. Paloaseman tontille tulee asemakaavan muutokseen merkitä kolme piste- eli noppataloa, joiden korkeus tulee olla korkeintaan neljä-viisi, koska niiden ensimmäiset kerrokset tulevat olemaan Suutarintien varren nykyisiä kerrostaloja noin 2-3 metriä korkeammalla. Tällöin kaikki kolmen talon autopaikat voidaan sijoittaa maanalaiseen pysäköintilaitokseen talojen alle ja vältetään turhalta liikenteeltä Suutarintiellä. Lisäksi tulisi vielä tutkia vaihtoehtoja ajoyhteyttä Hyrylantieltä maanalaiseen pysäköintilaitokseen. Tällöin voidaan säilyttää komeat männyt ja saadaan kortteliin kunnon piha-alue, johon myös aurinko voisi paistaa. Jokipuisto tulee säilyttää nykyisessä laajuudessaan.

Vastine:

Kaava-alue rajautuu Hyrylän ydinkeskustaan, joka on tiiviin rakentamisen aluetta. Riittävällä kerrosalalla voidaan toteutettua tiivistä asuntorakentamista Hyrylän palvelujen tuntumaan. Uusien asukkaiden myötä alueen palvelutarjonta on mahdollista lisääntyä. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen tarjoaa Hyrylän palvelut kävelymatkan päässä monelle asuntokunnalle.

Hyrylän kuten koko Tuusula on perinteisesti autoilevan asukkaan taajama. Niin kaupunkikuvan kuin autolleen pysäköintitilaa etsivät asukkaat kannalta on tar-

peen tarjota riittävästi pysäköintitilaa. Pysäköintitaloon sijoittuu lisäksi merkittävä määrä autopaikkoja niin kunnan työntekijöiden kuin asiakkaiden tarpeisiin.

Komeat männyt soisi säästyvän, mutta rakentamisen tulee olla alueella tiivistä. Siitä huolimatta puita pyritään säästämään mahdollisimman paljon. Riippumatta siitä, mistä maanalaiseen tai kansirakenteen alle toteutettavaan pysäköintitilaan ajetaan, puiden kasvuolosuhteet tulevat muuttumaan niin paljon, että vielä pysyyn jääneet puut eivät todennäköisesti jäisi pitkäikäisiksi.

Muistutus 3:

Talojen väri punainen. - Pysäköintitilat talojen alle, jolloin kulku suoraan asuntoihin. Parkkitalosta aiheutuu runsasta liikennettä talojen pihassa kun ostokset, rollaattorit ym. pitää tuoda ovelle. - Liian monta taloa yksi talo pois.

Vastine:

Talojen värytys ei ole kaava-asia. Rakentamisessa tullaan huomioimaan Hyrylän ominaispiirteet. Merkittävä osa vaadittavista autopaikoista toteutetaan maanalaisena pysäköinti-talona tai pihakannen alle, josta on suora yhteys asuntoihin.

Ehdotuksen mukaisesti toteutettuna kortteli tulee vahvistamaan ja yhtenäistämään Hyrylän kaupunkimaista ilmettä, kun katualuetta rajataan lamellitaloilla ja tontin sisemmille osille rakentaminen toteutetaan pistetaloina. Kunnan tavoitteena on toteuttaa Hyrylän taajamaan kaupunkimaisen tiivistä rakentamista olemassa olevien palvelujen äärelle ja varmistaa nykyisten palvelujen säilyminen tai parantuminen lisääntyvän asukasmäärän avulla.

Muistutus 4:

Ei ole huomauttamista asiasta.

Muistutus 5:

Ei ole huomauttamista asiasta.

LAUSUNNOT

1. Keski-Uudenmaan maakuntamuseo:

Hyrylän keskustaa kehitetään voimakkaasti tulevina vuosina ja se tulee jättämään merkittävän jäljen alueen rakennettuun kulttuuriympäristöön. Siksi on ensiarvoisen tärkeää, että muutokset toteutetaan keskusta-alueen olemassa olevia arvoja ja kerroksellista ympäristöä kunnioittaen ja suunnittelu ja rakentaminen toteutetaan kokonaisvaltaisesti kestävällä ja ympäristön kokemuksellista laatua vahvistavalla tavalla.

Vastine:

Päivittyvässä yleissuunnitelmassa kulttuuriarvot on tunnistettu ne on huomioitu. Asemakaavamääräyksin edellytetään, että asuinkorttelin rakentaminen täytyy toteuttaa kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtonisesti laadukkaasti. Samoin pysäköintilaitoksen julkisivu tulee toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoiseksi.

Lausunto

Luonnosvaihtoehto C olisi voinut tuottaa alueelle luontevimman ratkaisun. 8 krs liian korkea.

Vastine:

Esitetyn korkuisilla pistetaloilla saavutetaan ilmavuutta sekä avoimia näkymiä Jokiipuistoon ja yli Hyrylän taajaman. Rakennustehokkuusluvaksi muutettuna korttelitehokkuus on kuitenkin vain $e=1.8$, mikä osoittaa melko maltillista rakentamisen tehokkuutta Hyrylän kaupallisessa taajamassa. Hyrylän keskustaa on tavoite kehittää vahvasti myös jatkossa. Uusi Hyrylä on kerroksellinen kooste vanhaa matalampaa rakentamista, jonka rinnalle tulee uusi kerros tiiviimpää rakentamista. Kehitys on luonnollinen elävän ja kehittyvän keskustan kasvusuunta. Tulevaisuudessa Hyrylän ydintaajaman sekä Rykmentinpuiston kerroskorkeudet tulevatkin nousemaan yli 6 krs useissa kohdin.

Lausunto

Kaupunkikuvallisina dominantteina hahmottuvien kerrostalojen suunnittelu toteutetaan arkkitehtonisesti korkeatasoisesti. Merkittävästi Hyrylän kaupunkikuvaan vaikuttavan rakennuskokonaisuuden toteuttaminen laadukkaalla tavalla tulee turvata.

Vastine:

Asemakaavan muutos toteutetaan hankekaavana, jossa asemakaavahanketta on viety eteenpäin yhdessä alueen toteuttajatahon kanssa. Hankekaavoissa hankkeen toteuttaja on yksinomaan kunnan hankkeita vahvemmin sitoutunut toteuttamaan alueen nimenomaisten asemakaavamääräysten sekä Hyrylän hengen mukaisesti. Kaavoitus yhdessä rakennusvalvontaviranomaisten kanssa edellyttää korkeatasoisia ja Hyrylän hengen mukaisia laadukkaita suunnitelmia ja valvoo niiden toteuttamista.

Lausunto

Kunnantalolla on keskeinen asema osana Sipisen tuotantoa ja siten myös suomalaisen arkkitehtuurimodernismin kehitystä.

Vastine:

Kunnantalo on yksi Hyrylän tunnetuimmista rakennuksista. Siitä huolimatta rakennus on tullut elinkaarensa päähän ja koska kunta tarvitsee myös lisätilaa, valtuusto on päättänyt purkaa talon. Kunnantalo ei kuulu kaava-alueeseen.

Lausunto

Maakuntamuseo korostaa edelleen, että pysäköintilaitoksen mittasuhteet, korkeus ja julkisivumateriaalit tulee sovittaa ympäristöönsä erittäin hienovaraisesti. Tuusulan kunnantalo ei saa jäädä alisteiseen asemaan sekundäärisen rakennuksen rinnalla.

Vastine:

Asemakaavamääräykset edellyttävät, että pysäköintilaitoksen julkisivu tulee toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoiseksi. Hyrylässä on tekeillä taideohjelma, jossa on huomioitu tuleva pysäköintitalo tulevana taidekohteena (taideseinä, muuraali)

Lausunto

Vaalittavien arvojen näkökulmasta on positiivista, että Rapsikanmäen rakennukset säilyvät osana suunnitelmaa ja ne on varistettu asianmukaisella suojelumerkinällä.

Vastine:

Ei tarvetta vastineelle.

2. Elisa Oyj:

Elisa Oyj ilmoittaa lausuntonaan, että ehdotetulla asemakaava-alueella sijaitsee vain vähän yhtiön kaapeleita tai laitteita. Alueen kaapelit palvelevat lähinnä alueella olevaa paloasemaa ja neuvolaa. Nämä kaapelit ja laitteet tulee ottaa huomioon mahdollisten rakentamishankkeiden suunnitteluvaiheessa.

Vastine:

Otetaan huomioon.

3. Caruna Oy:

Meillä ei ole muuta huomautettavaa ko. kaavaehdotuksesta. Pyydämme saada tiedoksi, kun kaava on hyväksytty. Liitteenä kartat

Vastine:

Hyväksytty asemakaava toimitetaan tiedoksi.

4. Uudenmaan ELY-keskus:

Hyryläntien melutaso ohjearvot ylittyvät. Julkisivun eri kerroksiin kohdistuvat melutasot on selvitettävä viimeistään rakennuslupavaiheessa julkisivun riittävän äänieristyksen varmistamiseksi. Kaavassa annettava määräykset myös parvekkeilla saavutettavasta melutasosta.

Vastine:

Asemakaavamääräyksiin lisätään melun yleismääräys: Hyryläntien varteen toteutavissa rakennushankkeissa tulee rakennusluvan yhteydessä osoittaa, että valtioneuvoston päätöksen n:o 993/1992 mukaiset melutason ohjearvot täyttyvät.

Lausunto

Tuusulanjoen varressa on tärkeää huomioida lepakoiden elinympäristö ja kulureitti.

Vastine:

Tuusulanjokeen rajoittuvalla lähivirkistysalueella on luo-4 aluemerkinä, jolla pyritään turvaamaan eläimille ekologinen siirtymäreitti ja lepakkojen ruokailualue.

Lausunto

Asemakaavaratkaisussa tulee vielä erikseen pohtia maanalaisen pysäköinnin mielekkyyttä pohjavesialueella.

Vastine:

Kaava-alueen korkeusasema suhteessa pohjaveden pintaan antaa liikkumavaraa maanalaisen pysäköinnin toteuttamiseen. Asuinkortteli sijaitsee hiekkaisen Hyrylänharjun laella joten maanalaisen pysäköinnin toteuttaminen ajoluiskineen sopeutuu maastoon. Pohjavesiolosuhteet huomioidaan rakentamisessa.

5. Uudenmaan liitto:

Hyrylän keskustaan tukeutuva ja sitä tiivistävä rakentaminen toteuttaa maakunta-kaavan tavoitteita. Asemakaavan laatimisessa on otettu huomioon maakuntakaavassa osoitetut maakunnallisesti merkittävät asiat. Uudenmaan liitolla ei ole huomauttamista Suutarintien asemakaavan muutoksen ehdotuksesta.

Vastine:

Ei tarvetta vastineelle.

6. Kasvatus- ja sivistystoimen lautakuntien lausunto:

Ehdotuksessa esitetään 8 krs harjun päälle ajallemme varsin tyyppillisiä asuintaloja, jotka eivät huomioi mitenkään paikan ainutlaatuisuuden tarjoamia mahdollisuuksia.

Vastine:

Tulevaisuuden visiossa Hyrylään toteutetaan korkeampaa rakentamista. Suunnittelussa on nimenomaisesti huomioitu Hyrylän visio kaupunkimaisesta ja korkeammasta rakentamisesta.

Hyryläntien varteen toteutettava asuinkerrostalo liiketiloineen muodostaa osaltaan kaupunkimaista katutilaa, mikä jouhevasti jatkaa Kauppatiellä sijaitsevien kivijal-

kaliikkeiden muodostamaa kaupallista ja kävelypainotteista katutilaa. Harjun laki-alueen pistetalomainen rakenne avaa näkymiä Jokipuiston puolelle. Korkeat 8 krs. talot mahdollista kattoterassit, joita onkin rakennuksiin suunnitteilla.

Hyrylä on Tuusulan kaupallinen kehittyvä taajama ja sen kasvu tapahtuu pääosin tiivistymällä ja jossa kerroskorkeuksia tullaan tulevaisuudessa nostamaan. Asemakaavan muutos toteutetaan hankekaavana, jossa asemakaavahanketta on viety eteenpäin yhdessä alueen toteuttajatahon kanssa. Hankekaavoissa hankkeen toteuttaja on yksin kunnan hankkeita vahvemmin sitoutunut toteuttamaan alueen nimenomaisten asemakaavamääräysten sekä Hyrylän hengen mukaisesti. Kaavoitus yhdessä rakennusvalvontaviranomaisten kanssa edellyttää korkeatasoisia ja Hyrylän hengen mukaisia laadukkaita suunnitelmia ja valvoo niiden toteuttamista.

Lausunto

Kaavaa edelleen kehitettäessä on turvattava Jokipuiston toiminta- ja kehitysedellytykset kaikille tuusulalaisille yhteisenä viheralueena. Yhteys alueelle tulee olla kutsuva ja avoin.

Vastine:

Olemassa oleva Jokipuiston puistoalue säilyy lähes entisen kokoisena. Alueelle merkitään ohjeellinen kevyen liikenteen reitistö sekä sijainniltaan ohjeellinen leikkipaikka. Hyryläntieltä ja keskustan suunnasta Jokipuistoon tullessa kuljetaan asuinkerrostalokorttelin ja pysäköintitalon välissä olevan viheralueen kautta. Kaapeimmillaan viheralueen leveys on 14 m, johon kuitenkin saadaan toteutettua vetovoimainen sisäänkäynti Jokipuistoon.

Hyrylään ollaan laatimassa taideohjelmaa, jossa Jokipuisto sekä pysäköintitalo ovat taiteen sijoituskohteita.

Pysäköintitalo on ajan henkeen sopiva ekologinen ratkaisu pysäköintiin. Esimerkiksi Saksassa ekokaupungit käyttävät pysäköintiratkaisuna juuri pysäköintitaloa.

Jokipuistoon on kevyen liikenteen yhteydet myös Nahkatehtaankujalta, Nahkapolulta sekä Jokipolulta sekä yhteys laajemmin Tuusulan kevyen liikenteen verkostoon. Puistoalueen tarkempi suunnittelu käynnistyy viimeistään kaavatyön hyväksymisvaiheessa ja puistosuunnitelmat tulevat aikanaan nähtäville ja kommentoitaviksi.

Lausunto

Alueella on inventoimaton historiallisen ajan muinaismuisto, "varuskunnan hapankaalikellari".

Vastine:

Museoviraston lausunnon mukaan alueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäänöksiä.

7. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus:

Ympäristökeskus esittää, että moottoriajoneuvojen ajo- ja pysäköintialueiden sekä jäteastioiden sijoituspaikkoja koskevia kaavamääräyksiä muutetaan siten, että "ajo- ja pysäköintialueet sekä jäteastioiden sijoituspaikat tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojuuksen sisältävällä rakenteella".

Vastine:

Asemakaavamääräysten pohjaveden suojelumääräyksiä täsmennetään esitetyn mukaisesti.

Lausunto

Kaavaluonnosten mukainen rakentaminen lisää kaavaselostuksen mukaan taajaman päällystettyä pintaa noin hehtaarilla. Pohjavesialueen antoisuus heikkenee asfaltoitujen piha-alueiden osalta, joilta hulevedet ohjataan hulevesiviemäriin. Kaavaselostuksessa esitetyn laskelman mukaan alueelta imeytyy noin 4000 m²:n alueelta nykyistä vähemmän hulevesiä maaperään.

Vastine:

Kaavamääräyksiä on täsmennetty siten, että kattovedet on puhdistettuna imeytettävä maaperään. Puhtaat hulevedet ohjataan Jokipuistoon, josta osa imeytyy pohjavedeksi ja osa valuu Tuusulanjokeen. Pysäköintitalon katto tulee toteuttaa viherkattona. Ainoastaan moottoriajoneuvojen ajo- ja pysäköintialueet sekä sijoituspaikat ja muut vastaavat tulee päällystää ja niiden valumavedet tulee ohjata puhdistettuina hulevesiviemäriin. Näiden täsmennysten vaikutuksesta pohjaveden antoisuus ei juurikaan vähene nykyiseen verrattuna.

Lausunto

Kaavamääräyksiä tulee selkeyttää pysäköintilaitoksessa syntyvien vesien osalta. Kaavamääräyksiin tulee kirjata, että autojen pesu pysäköintitalossa ja -halleissa on kiellettyä. Lisäksi ymp.keskus esittää, että "likaisia hulevesiä ei saa johtaa käsittelemättöminä Tuusulanjokeen". Ympäristökeskus esittää selvitettyä esimerkiksi öljynerotuskaivojen, biosuodatusrakenteiden tai muiden vastaavien rakenteiden käyttöä ajo- ja pysäköintialueilta johtuvien likaisten hulevesien käsitelyssä.

Vastine:

Koko aluetta koskevaan pohjavedensuojelumääräykseen mukaan kaikki pohjaveden laatua heikentävät toimenpiteet ovat kielletty. Asemakaavamääräysten pohjaveden suojelumääräyksiä täsmennetään esitetyn mukaisesti ja ne koskevat myös

kellaritiloja ja maanalaista pysäköintitilaa. Likaiset hulevedet tulee ohjata öljynerotuskaivojen, biosuodattamien tai muiden vastaavien kautta ohjata hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Likaisia hulevesiä ei saa joutaa käsittelemättöminä Tuusulanjokeen.

Lausunto

Mikäli päädytään käyttämään öljynerotuskaivoja, kaivot tulee mitoittaa oikein ja esittää periaatepiirroksat ja mitoitusperiaatteet rakennusluvan yhteydessä. Öljynerotuskaivot tulee tyhjentää säännöllisesti siten, että mahdollisen tulipalon ja runsaiden sammutusvesien takia öljynerotuskaivoista ei pääse huuhtoutumaan öljyä hule- tai jätevesiverkostoon. Suodatusrakenteiden osalta tulee olla myös suunnitelmat ja nimetä vastuutaho, joka ylläpitää ja huoltaa rakenteita. Ympäristökeskus esittää, että kaavaselostuksesta tulisi sisällyttää kaavamääräyksiin esim. suodatinratkaisujen toteuttaminen. Kaavamääräyksissä tulisi esittää suosituksen sijasta velvoittavana, että kattovedet tulee imeyttää maaperään biosuodattimen tai muun puhdistavan rakenteen kautta. Korttelialueen hulevesien osalta tulee kiinnittää erityistä huomioita niiden laadulliseen käsittelyyn ennen maaperään imeyttämistä. Korttelialueelta muodostuvien hulevesien laatu ei saa vaarantaa pohjaveden eikä vastaanottavan vesistön vedenlaatua.

Vastine:

Asemakaavamääräyksiin lisätään määräys suodatinratkaisujen toteuttamisesta, jossa todetaan että mikäli hulevesien puhdistamiseen käytetään öljynerotuskaivoja, ne tulee mitoittaa oikein. Hulevesien käsittelystä tulee rakennusluvan yhteydessä esittää suunnitelma, jossa tulee olla mukana öljynerotuskaivojen tai muiden suodatusrakenteiden toteutussuunnitelma. Toteutussuunnitelmassa esitetään rakenteiden periaatepiirroksat, rakenteiden mitoitusperiaatteet syntyville hulevesille sekä käyttö- ja huolto-ohjeistus.

Kattovedet ohjataan puhdistettuina maaperään, puhtaat hulevedet pintavaluntana Jokipuistoon ja pysäköintitalon viherkatto pidättää ja suodattaa sadevedet, jotka voidaan ohjata edelleen puistoalueelle.

Kaavamääräyksiin lisätään erillinen määräys, jolla kielletään liikaisten hulevesien johtaminen käsittelemättöminä Tuusulanjokeen. Lisäksi määrätään, että korttelialueelta muodostuvien hulevesien laatu ei saa vaarantaa pohjaveden eikä vastaanottavan vesistön vedenlaatua.

Rakennusluvan yhteydessä pyydetään asiantuntijalausunnat siitä, että liikaisten hulevesien käsittely, mitoitus ja käytön ohjeistus (esim. rakenteiden huollot) ovat riittävät.

Lausunto

Ympäristökeskus esittää, että kaavamääräyksiin lisätään: Rakennusluvan hakemisen yhteydessä rakennuspaikalta on esitettävä riittävät pohjatutkimukset ja selvitykset pohjaveden pinnan korkeudesta. Maanalainen rakentaminen voidaan toteuttaa vain sillä edellytyksellä, ettei sillä ole haitallisia vaikutuksia pohjaveden laatuun, määrään ja virtaussuuntaan.

Vastine:

Asemakaavamääräyksiin määrätään, että rakennukset on perustettava niin, ettei rakentaminen vaikuta pohjaveden korkeuteen eikä virtauksiin. Myös yleinen pohjavedensuojelumääräys kieltää kaikki pohjaveden laatua heikentävät toimenpiteet. Sen perusteella rakennusluvan yhteydessä rakennusluvan hakijan tulee esittää riittävät pohjatutkimukset ja selvitykset pohjaveden pinnan korkeudesta sekä siitä, ettei maanalainen rakentaminen aiheuta haitallisia vaikutuksia pohjaveden laatuun, määrään eikä virtaussuuntaan. Rakennuslupa vaaditaan asiantuntijalausunto, joiden perusteella voidaan varmistaa, että tuleva rakentaminen vastaa pohjaveden suojelumääräyksiä sekä asemakaavamääräyksiä. Asiantuntijoina toimivat mm. ympäristöviranomaiset sekä vesilaitos.

8. Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä:

Asemakaava-alue sijoittuu tärkeälle 1-luokan pohjavesialueelle. TSV:n Koskenmäen vedenotto- ja käsittelylaitos saa raakaveden tältä pohjavesialueelta. Pohjavesien suojeleminen on yksi kaavaprosessin tärkeimpiä asioita.

Vastine:

Pohjaveden suojeleminen huomioidaan kaavamääräyksissä.

Lausunto

Kaava-alueen kaakkoisreunalla, eli Hyryläntiellä sijaitsee TSV:n runkovesijohto (200 SG). Johdon sijainti tulee ottaa huomioon kaavan laadinnassa.

Vastine:

Runkovesijohdon sijainti huomioidaan kaavassa.

Lausunto

Pohjavesien suojelukysymyksenä myös pohjaveden kertymän säilyttäminen on tärkeää. Pohjavesialueille ei tule sallia uusia asfaltoitavia tai muuten katettuja suuria pintoja, joilla sade- ja sulamisvesien pohjavedeksi imeytymistä vähennetään. Asuntojenkin rakentaminen pohjavesialueille on kyseenalaista, joskin erityissuunnittelulla ja riittävillä tutkimuksilla asuntorakentaminen voi tiettyyn rajaan asti olla mahdollista.

Vastine:

Pohjaveden kertymän säilyttämistä on huomioitu kaavatyössä mm. siten, että katovedet tulee puhdistettuna imeyttää pohjaveteen. Lisäksi alueella syntyvät hulevedet puhdistetaan ja niistä mahdollisimman suuri osa imeytetään pohjaveteen.

9. Tuusula-Seura:

Periaatteena pitäisi olla se, että maisemallisesti parhaat paikat jätetään rakentamatta ja niiden ympärille rakennetaan. Rakennuspaikka on Hyrylän keskeisintä ja parhainta aluetta, joten rakennusten ulkonäköön olisi kiinnitettävä erityistä huomiota. Arkoihin maisemiin ei pitäisi rakentaa kerrostaloja, joiden korkeus ylittää ympäröivien puiden korkeuden.

Vastine:

Periaate, että maisemallisesti parhaat paikat jätetään rakentamatta, on hyvä ja kannatettava - oikeassa paikassa. Periaatetta ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista noudattaa Hyrylän keskeisellä, ydinkeskustaan ja sen kaupallisiin palveluihin tiiviisti liittyvällä alueella. Kaavatyössä huomioidaan rakennuspaikan keskeinen sijainti mm. siten, että korttelit tulee toteuttaa kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtonisesti laadukkaasti. Taajaman tiivistyminen varmistaa palveluiden säilymistä.

Lausunto

Parkkitalo katkaisee sekä näkymät, että kulureitit puiston alueelle ja on julkisivultaan liian massiivinen näin aralle alueelle. Joten autojen pysäköinti on syytä harjota uudelleen.

Puisto pitäisi säilyttää asukkaiden virkistyskäyttöä varten. Näin korkeat ja massiiviset rakennukset varjostavat koko puiston parhaat osat ja heikentävät oleellisesti sen viihtyisyyttä. Rakentaminen tulisi rajoittaa nykyisen paloaseman paikalle.

Vastine:

Asemakaavamääräykset edellyttävät, että pysäköintilaitoksen julkisivu tulee toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoiseksi, jolloin pysäköintilaitoksen julkisivusta tulee osa rakennettua kaupunkikuvaa Jokipuiston puustomaiseman sijaan.

Olemassa oleva Jokipuiston puistoalue säilyy lähes entisen kokoisena. Jokipuistoon tultaessa kuljetaan asuinkerrostalokorttelin ja pysäköintitalon väliin muodostuvan viheralueen kautta. Kapeimmillaan viheralueen leveys on 14 m, johon saadaan toteutettua näyttävä sisäänkäynti Jokipuistoon.

Jokipuistoa on tarkoitus kehittää yhdeksi Hyrylän keskeisistä puistoista. Jokipuiston korkeustaso on merkittävästi alempana harjun lakialueella, mikä lisää nykyiselläänkin puiston varjoisuutta, erityisesti loppukesäisin. Asuinkortteliin rakennettavat pistetalot varjostavat vähemmän kuin lamellitalot, ja lisäävät puistoalueen varjoisuutta jonkin verran.

10. Museovirasto:

Alueelta ei tunneta Museovirastolla käytettävissä olevien tietojen mukaan muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäänöksiä, eikä kaavan muutosehdotukseen näin ollen ole kommentoitavaa.

Vastine:

Ei tarvetta vastineelle.

11. Telia Company:

Teliällä menee paloasemalle putki ja kuitu. (Kartta)

Vastine:

Huomioidaan kaavatyössä.